

KUN. CHAIGNON

MĄSTYMAI

APIE
ŠVENTUOSIUS GLOBĖJUS

PENKTOJI KNYGA

ATSIŽIŪRĖDAMAS Į K. P. L. VERTIMĄ,
LIETUVIŠKAI ATPASAKOJO
KUN. M. VAITKUS

ŠV. KAZIMIERO DR. JOS LEIDINYS Nr. 644
KAUNAS — — PRINTED IN LITHUANIA — — 1936 M.

Skaitmenino

**Katalikų
Biblioteka**

katbib.lt

MASTYMAI APIE Š. GLOBĖJUS

KUN. CHAIGNON

MĄSTYMAI

APIE

ŠVENTUOSIUS GLOBĖJUS

PENKTOJI KNYGA

ATSIŽIURĖDAMAS Į K. P. L. VERTIMĄ,
LIETUVIŠKAI ATPASAKOJO
KUN. M. VAITKUS

ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJOS LEIDINYS Nr. 644
KAUNAS — — — Printed in Lithuania — — — 1936 M.

Nihil obstat
Praelatus A. Dambrauskas
Censor ex officio.

IMPRIMATUR

Datum Kaunae, die 5 martii 1936 an.

Nr. 485

(L. S.)

K. Šaulys,
Vic. Generalis.

.....
Spaudė „Šviesos“ spaustuvė, Kaune
.....

XCVII MASTYMAS.

Lapkričio 30 diena. — Apie š. Andriejų.

I. Šv. Andriejus mylėjo kryžių.

II. Kodėl mylėjo.

III. Ką gavo už tą meilę.

I punktas. Š. Andriejus mylėjo kryžių. — Kad Jėzus vaikščiojo Galilėjos marės pakraščiu, išvydo du brolius, Simoną, kurs vadinosi Petras, ir Andriejų, jo brolių. Ir tarė jiems: „Eikite paskui mane“ (Mat. 4). Pavadino juodu Jėzus prie kryžiaus. Abudu ant kryžiaus mirė.

Andriejus skelbė Evangeliją Skitijos ir Trakijos gyventojams. Nors gavo ten pakelti visokių vargų, tačiau degė tokiu kentėjimo geismu, jog permaž dar jam to buvo. Pagaliau Patro mieste, Achajoje, susilaukė kryžiaus mirties, kurios visa siela troško. Nė vienas žemės sūnus taip noriai nebėga į mieliausią pramogą, kaip š. Andriejus skubinosi prie patiektosios jam kančios. Nors per ilgus vargus netekęs sveikatos, nors senatvės prislėgtas, lyg jaunikaitis skuba karštai mirties vieton. Išvydęs kryžių, pradžiugo. Iš tolo sveikina jį, garbina ir, pribėgęs, apkabina ir glaudžia prie savęs. Nebeįmano, kokiais žodžiais išreikšti savo meilę. „Gerasis kryžiaul!“ šaukia: „seniai geidžiamas! karštai mylimas! nuolat jieškomas! ir jau galų gale ištroškusiai sielai paruoštas! Kad ir tu taip džiaugsmingai priiimtumei mane!“

Jau šventasis prikaltas prie kryžiaus ir pakeltas. Per kiauras dvi dienas kybo ir, kančių nepaisydamas, moko žmonių minias, kurios, apstojusios kryžių, ne-

gali atsitraukti, atsiklausyti, atsistebėti ta laime, kurią regi jo veide! Ant kryžiaus iškeltas, kalba apie kryžių ir moko mylėti kryžių. Bet štai apaštalo veidas valandėlei nuliūsta; šventasis skundžias; ar žinot, dėl ko? Kad jį nori nuimti nuo to jo brangiojo kryžius! Mat, suminkštėjo teisėjas nuo žmonių rūgėjimų ir nori savo ištarmę atšaukti. Bet kankinys visa siela priešinasi tokiam pasigailėjimui, nes jo akyse tai — ne pasigailėjimas, bet nuožmumas. Kad žmonės ruošias nuimt jį nuo kryžiaus, jisai į dangų šaukias ir Dievo prašo, kad nuo tokios nelaimės apgintų!

Taip tatai šv. Andriejus mylėjo kryžių. Ir visi šventieji mylėjo kryžių ir savo pavyzdžiu ir žodžiu mokė žmones jį mylėti. O tu ką pasakysi apie save? Jie alko ir troško kentėti; o tu vien galvoji, kaip čia visokių nemalonybių išsisaugotum!

II punktas. Dėl ko šv. Andriejus mylėjo kryžių. — Kryžius buvo jam neapsakomai gražus dėl trijų priežasčių: dėl to, kad Jėzus labai mylėjo kryžių; dėl to, kad kryžiuje yra daug gerybių; dėl to, kad kryžius veda prie skaisčiausio tikslo.

1. Beveik nuo pirmos savo pašaukimo valandos galėjo pažinti apaštalai tą nuostabią kryžiaus meilę, kuri pasireiškė Išganytojo kalbose ir elgimesi. Pačiose net Persimainymo linksmybėse Jėzus kalbėjo apie kryžių. Kada apie kryžių kalbėdavo, visad karštesnė pasidarydavo Jėzaus kalba. „Geiste geidžiau valgyti draug su jumis šitą Velykų avinėlį“ (Luk. 22,15). Dėl ko labiau troško valgyti tos Paskos, negu praėjusiųjų? Dėl to, kad tuojau po jos turėjo eiti kentėti: „pirma, nekaip kentėsiu“ (Luk. ten pat). Savo kančią vadina krikštu, vadinasi, tartum gaivia maudykle, kurioje geidžia nuskęsti dėl žmonių išganyto (Luk. 12). Todėl ir Š. Dvasia Jėzaus mirties dieną praminė sužiedavimo dieną ir Jo širdies linksmybės dieną, nes per savo mirtį Kristus susižiedavo su Bažnyčia (Giesm. 3).

Dėl to tatai visų pirma šv. Andriejus mylėjo kryžių, kad mylėjo Jėzų. „Kryžiau!“ šaukia: „kurs lai-

kei kruvinus mano Viešpaties narius, kokia gražybe ir skaistybe žibi mano akys! *Priimk Kristaus mokini!*“

2. Dėl to Andriejus mylėjo kryžių, kad žinojo, koks jame yra išdas. Žinojo, jog iš kryžiaus paplūdo malonės po pasaulį; todėl stipriai tikėjosi, jog ir pats, kai tik bus prikaltas prie kryžiaus, įgis tų gausių malonių ir tos neapgalimos tvirtybės, kur gema iš kryžiaus. „Brangusis kryžiau!“ šaukia kankinys: „iš tavęs visko tikiuos; per tave visa galėsiu. Tavo žaizdos gydo; tavo pažeminimas pagamina garbės ir, kam tu patieki mirtį, tą atgaivini... Todėl tave nuo senovės pamilau ir nuo senovės troškau su tavim susijungti“.

3. Dar dėl to š. Andriejus mylėjo kryžių, kad žinojo jį atidarant dangų. Kantriai nešti savo kryžių — tai yra tikra išrinktųjų žymė. Panieka, kančios ir mirtis dėl Kristaus ir pagal Kristaus pavyzdį — tai tikriausias kelias iš šio ištrėmimo į tėvynę. „Šventasis medis!“ šaukia Andriejus: „per tave tegul mane priima tas, kurs, per tave miręs, mane atpirko!“

O tu ar myli kryžių? Žiūrėk, kad nebūtumei skaičiuje tų, apie kuriuos šv. Povilas sako: „Nes daugelis, apie kuriuos jums dažnai kalbėjau (dabar gi ir su ašaromis sakau) elgiasi, kaip Kristaus kryžiaus neprieteliai“ (Pilyp. 3, 18).

III punktas. Ką pelnė Andriejus savąja kryžiaus meile. — Gavo saldžiausios dvasiškos linksmybės, nes kryžiaus meilė jo sopulius į džiaugsmą permainė. Argi nereikia stebėtis! Jėzus Alyvų darže, mąstydamas apie savo kančią, bijojęs ir meldėsi, kad Tėvas atitolintų nuo Jo tą taurę; o š. Andriejus savosios kančios laukia — nesulaukia, džiaugdamasis priima ir kenčia, ir tuokart tik pradeda dejuoti ir liūdėti, kad žmonės nori jį iš tų kančių išvaduoti, ir karštai prašo Dievą, kad to neleistų padaryti! Toks yra Išganytojo gailestingumas! Pats prisiėmė mūsų silpnybes, kad pastiprintų silpnuosius; davė kankiniams tvirtybės, kad juos pagarbintų žmonių akivaizdoje!

Pagalvok, kiek tatai būtumei sau pamažinės var-
gų, o kiek atradęs grynų ir tikrų džiaugsmų, kad bū-
tumei ne nenoriai, kaip kad iki šiol egdavaisi, bet su
meile kentėjęs savo kryžius! Galėtumei žinoti iš savo
patyrimo, o jeigu dar nežinai, tai patsi esi kaltas, jog
kas Viešpatį myli, tas savo sielvartuose niekad neesti
vienas, visų apleistas: „Su juo aš esu sielvarte“ (ps.
90, 15), sako Viešpats.

Dieve! duok man kryžiaus meilės, o būsiu gavęs
dvasios galybės, širdies linksmybės, aukščiausios do-
rybės ir tobulos šventybės!

XCVIII MASTYMAS.

Gruodžio 3 diena. — Apie š. Pranciškų Ksaverą.

„Gana, Viešpatie, gana!“ taip yra šaukęs ne kartą
Indijos ir Japonijos apaštalas, it atsiprašinėdamas nuo
tų didžiųjų dvasiškų linksmybių, kuriose buvo pasken-
dus jo širdis, ir tais žodžiais išreikšdamas visą savo
sielą. Pamąstyk apie tuos žodžius, o suprasi,

- I. Kaip š. Pranciškus mylėjo Dievą;
- II. Kaip troško artimų išganymo;
- III. Kaip neaukštai save statė.

I punktas. „Gana, Viešpatie, gana!“ Suprask iš tų
žodžių, kaip Pranciškus mylėjo Dievą; o ypač pažink
iš jų šitas tikros Dievo meilės žymės: 1) ištvermingu-
mą ir galingumą, 2) grynumą ir naudos neįieškojimą.

1. Siela, kuri silpnai temyli Dievą, lengvai net pa-
čioj maldoj užmiršta apie Dievą ir klaidžioja tuščiose
mintyse; o kad pabaigia malda, juo labiau pašęsta
žemės reikaluose ir vos kada-ne-kada prisimena dan-
giškus daiktus. Bet širdis, stipriai prisirišusioji prie
Dievo, ne taip lengvai užmiršta Mylimąjį. Taip ir š.
Pranciškus visur rasdavo Dievą ir visur džiaugdavo

Dievu, nes Dievas buvo visa jo meilė. Ar tai žmonių susirinkimuose, ar sunkiame darbe, ar tyloje ir poilsyje; ar tai nesuskaitomame stabmeldžių būryje arba ką tik atvirtusiųjų, kurie iš visų pusių prie jo spaudžias, ar tai vienumoje — žodžiu sakant, kur tik jis būdavo, visur nešiodavos savo dangų, nes visur ir visada buvo taikoje su Dievu. Ne kartą, kada rodės jį esant užsiėmusį vien tik savo pašaukimo darbais, būdavo galima girdėti tyliai išsiveržiančius iš jo lūpų žodžius: „Gana, Viešpatie, gana!“ kuriais nejučiomis pasireikšdavo jo dvasiškas pašnekesys su Dievu ir džiaugsmo tvanas, kurs užliedavo šventąjį per tą pašnekesį. Taip gerai atlikdavo visus savo darbus, jog galėjo rodytis, jį vien apie juos ir temstant; tačiau jo dvasia tokia pasilikdavo laisva, jog sunkiausiuose darbuose jis šnekėdavo su Dievu ir vieną Dievą teturėdavo minty.

2. Matome čia ir antrą tikrosios Dievo meilės žymę — grynumą ir naudos neįieškojimą. „Mano Dievas ir viskas!“ „Nes kas gi man yra danguje, ir ko gi aš trokštu ant žemės be Tave?“ (ps. 72, 25). Tokia meile myli Dievą šventieji. Taip mylėjo ir šv. Pranciškus. Nieko nenorėjo, vien Dievo. Dvasiškosios malonės, kuriomis Dievas jį apipylė, buvo jam nelyginant sunkybė. Skaudu jam buvo, kad būk permaž kenčias ir kad tiek patirdavo laimės, beeidamas savo pareigas. Didesnė jam būtų buvusi linksmybė tarnauti gerajam Viešpačiui dėl vienos tik Jo meilės, be jokios savo laimės, be jokio savo džiaugsmo. Šaukdavo: „Gana, Viešpatie, gana! Kadangi, tarnaudamas Tau, patiriu tiek malonių, bijau, kad mano tarnavimas nebūtų nevertas! Bijau, kad Tavo paguodų saldys be nesugadintų man tos grynos meilės, kokia Tave mylėti trokštu! Bijau, kad, pamilęs Tavo dovanas, nesusilpnėčiau meilėje!“

Kaip retai tegalima rasti ant žemės tokią tobulą meilę, kuri būtų taip išsižadėjusi savo naudos! Teisingai sako Povilas: „Visi įieško, kas jų“ (Pilyp. 2, 21).

Ir tikrieji Dievo tarnai ne kartą yra reikalingi, kad užmokesnio viltis paragintų ir pastiprintų jų dvasią, pildant Dievo valią. Taip sako apie save Dovydas karalius: „Palenkiau savo širdį, kad darytų Tavo įstatus per amžius, dėliai atlyginimo“ (ps. 118, 112). Ir tu gali taip elgtis: to yra reikalinga žmogaus silpnybė. Bet prižadėk Dievui bent kuo dažniausiai žadinti savęje anos gryniosios melės jausmų.

II punktas. „Gana, Viešpatie, gana!“ Pažink iš tų žodžių, kaip š. Pranciškus mylėjo artimus. Mylėjo 1) karštai, 2) išmintingai, 3) kantriai.

1. Š. Pranciškus mylėjo artimus ir karštai darbovosi jiems išganyti. Jo širdis buvo pilna skaisčiausių linksmybių; jau ant žemės jisai bemažko dangumi džiaugės. Tačiau visad atminė tas nelaimingasias sielas, kurios, nepažindamos Dievo, amžinai pražus; todėl karštai geisdavo jas gelbėti — ir noriai išsižadėdavo dvasiškųjų linksmybių, idant ir jam neatsitiktų, kas atsitiko daugeliui, kad perdidis prisirišimas prie savųjų dvasiškųjų saldybių nuslopino juose artimo nelaimės jausmą. Kiekviena valanda buvo Pranciškui brangi, nes kiekvieną norėjo pavesti artimams mokyti ir išganyti; todėl apleido visa, ką turėjo, ir save patį, ir tartum patį Dievą, o bėgo jieškoti paklydusių sielų. Bet, kas taip apleidžia Dievą, tas tikriau Jį ataras, negu kad nuolat šnekėtų su Dievu maldoje, o užmirštų artimus.

2. Šventasis geidė artimų išganymo išmintingai, nes išmintingumas yra neatskiriamas tikro uolumo draugas. Nemaža tai dorybė mokėti, reikiant, savo užsidegimą suvaldyti; negera būtų, jeigu padarytumei daugiau, negu kad Dievas norėjo. Gerai tai suprato Pranciškus, kad, kas nesirūpina prižiūrėti ir valdyti savo užsidegimą, tas lengvai gali perdėti, o jau tada jo darbas nebebus toks naudingas. Todėl šventasis šaukia: „Gana, Viešpatie, gana! Liepi man būti išmintingam — ir būsiu!“ Bet ypač pasireiškia tuose žodžiuose

šventojo kantrumas ir ne tik pasiryžimas kentėti, bet ir kančių meilė.

3. Š. Pranciškus mylėjo kančias nepasotinama meile; todėl gaudžiai skundėsi Dievui: „Gana, Viešpatie, gana! Dėl ko suteiki man tiek daug saldžių, kada žinai mane trokštant tik kentėti dėl Tavo ir sielų meilės! Leisk man sujungti menkučius savo vargus su didžiais Tavo Sūnaus sopuliais, kuriuos Jis iškentėjo už žmones!“

Šventasis aiškiai parodė savo kryžiaus meilę, kada, gavęs Dievo apreiškimą, kiek turės iškentėti Indijoje vargų dėl artimų išganymo, linksmai sušuko: „Daugiau, Viešpatie; daugiau! Viską prižadu iškentėti. Dar daugiau teikis pridėti vargų ir kančių!“ Toks tatai nepagalimas stiprumas gema iš tikro uolumo! Ar turi tu bent truputį tokio stiprumo? Ak! ir tu šaukies į Dievą, bet visai kitaip, negu š. Pranciškus. Kada Jėzus paduoda tau savo taure, vos tik ją pridedi prie lūpų, jau skundies, kad perkarti, ir šauki: „Gana, Viešpatie, gana!“ Bet, kada tau kas gerai klojas, kada pataikauja tavo savimylai, arba kada patiri dvasiškų paguodų, tuokart tai noriai šauki: „Daugiau, Viešpatie, daugiau!“

III punktas. „Gana, Viešpatie, gana!“ Suprask iš tų žodžių, kaip žemai save statydavo š. Pranciškus. Tie žodžiai gražiai išreiškia tris tikrojo pasižeminimo žymes: nepasitikėjimą savim, savęs paniekinimą ir paniekos geidimą.

1. Šventa siela trokšta tiek atiduoti Dievui, kiek iš Dievo pati yra gavusi, ir tas troškimas yra teisingas. Bet jinai žino esanti silpna ir atmena, kad, juo didesnių gauna malonių, juo daugiau naudos turi pagaminti, o dėl to bijo, kad nepasirodytų neištikima. Tokios šventos baimės ir savim nepasitikėjimo pilnas buvo šv. Pranciškus; todėl taip karštai ir melsdavo Dievą, kad pritūrėtų savo gausumą, kad kartais koks malonių lašelis nepragaištų. Išmok ir tu taip nepasitikėti savimi. Dažnai sakyk Dievui: „Neduok, Viešpatie, kad nors menkiausia dalis tų dovanų, kurias man suteiki, palik-

tų be naudos! Geriau tegul mažiau gaunu Tavo malonių, negu kad nors viena paliktų many bergždžia!“ Tokia malda labai yra meili Dievui; ir negalima geriau pagarbinti Dievo už suteiktąsias dovanas ir už bedugnę tų dovanų vertybę.

2. Šventasis labai niekino save ir nieko labiau nebijojo, kaip kad jį žmonės girtų. Rašydamas pas savo draugus, vadindavo save didžiu nedorėliu ir prašydavo juos, kad melstų už jį. „Didė man paguoda ir kurios aš esu labai reikalingas“, taip rašo viename savo rašte: „kad žinotumėte, koks sunkus liūdesys mane slėgia. Vargina mane mano nuodėmių atminimas, Dievas žino, kokių gausingų, ir bijau, kad jų daugybė ir sunkybė netaptų kliūtim mano darbų pasisekimui“. Kaip žinoma iš Pranciškaus gyvenimo, jis darė daug didelių stebuklų, ypač daug žmonių stebuklingai išgydė. Bet iškęsti negalėdavo, jeigu kas jo stebuklus priskaitydavo jo nuopelnams. Tuos išgydymus — taip įrodinėjo ir taip buvo įsitikinęs — įvykdė pačių išgijusiųjų tikėjimas arba išprašė nuo Dievo malda nekaltų kūdikių, kuriems liepdavo prie ligonių prisilytėti ir už juos melstis.

3. Visoks pagaliau, kad ir menkas, garbės ženklas, koki jam žmonės rodydavo, Pranciškui buvo tikra nemalonybė ir gėda; ir tai tau atveria dar vieną, o gal giliausią prasmę tų žodžių „gana, Viešpatie, gana“. Laikė save nevertu tų malonių, kuriomis jį Dievas apipylė; priimdinėjo jas ne tik giliai gėdėdamasis, bet ir bijodamas, kad žmonės nepalaikytų jo geru, pagarbos ir meilės vertu; trokšdamas, kad palaikytų nusidėjėliu, visokios paniekos ir neapykantos vertu. Todėl meldavo Dievą, kad sutūrėtų savo malonių srovę, ir šaukdavo: „Gana, Viešpatie, gana!“ O, Dieve, jeigu toks šventasis buvo toks pasižeminęs, koks gi pasižeminęs turėčiau būti aš, kurs nieko neturiu, vien bedugnį skurdą! Duok man malonės, kad tikrai paniekčiau save, kad ir iš žmonių nieko kito negeisčiau, tik paniekos. Suteik man š. Pranciškaus pasižeminimo, o tuo

suteiksi ir visų kitų jo dorybių. Pasižeminimu išsiprašysiu Tavo pasigailėjimo. Pasižeminimas taps man viskuo, nes — taip sako š. Ambroziejus — pasižeminimas yra išminties sostas, malonių skraistė ir ineiga į garbę.

XCIX MASTYMAS.

Gruodžio 8 diena. — Apie Švenč. P. Marijos Nekaltąjį Prasidėjimą.

Nekaltojo prasidėjimo malonėje glūdi visa Marijos garbė ir laimė. Tai pamatome, atsižiūrėję

- I. Į priežastis, dėl kurių priderėjo, kad Jinai nesutepta prasidėtų;
- II. Į ypatingus malonės stebuklus, kuriuos Dievas padarė, kad Jinai prasidėtų be nuodėmės;
- III. Į tai, kad visa Bažnyčia Ją garbiną, kaip nekaltai pradėtą.

I punktas. Kodėl priderėjo, kad švenč. Panelė prasidėtų be nuodėmės. Dėl to, kad Aukščiausiasis buvo pasiryžęs padaryti Jai didžių daiktų. Tridento susirinkimo vyskupai, aprašydami pradinės nuodėmės dogmą, prie tos ištarmės pridūrė, kad neesąs Bažnyčios mokslas, esą, švenč. Pana buvusi tąja nuodėme sutepta. Toje ištarmėje Bažnyčia iškilmingai išreiškė tą priešamžį Dievo sutvarkymą, kad, išskyrus Dievo Gimdytoją, visi žmonės gema nusidėjėliai. Kiekvienas Švenč. Trejybės asmuo turėjo ypatingų savų priežasčių išskirti Mariją iš anos amžinosios tvarkos.

Dievas Tėvas regėjo Joje mylimiausią dukterį ir sužadėtinę, kuri turėjo pagimdyti skirtuoju laiku tą Sūnų, kurs prieš amžius gimė iš Jo. Kaip gi galėjo leisti, kad ta garbingoji Sužadėtinė nors trumpą valandėlę būtų bjaurioj nuodėmės valdžioj? Dievo Sūnus

regėjo Marijoje Motiną, kurią nuo amžių mylėjo nepalyginamai stipriau, negu gali mylėti savo motiną tobuliausias žemės sūnus. Galėjo Ją padaryti nekaltą, nes Visagalis yra; o kas drįstų sakyti, būk nenorėjęs?! Šventoji Dvasia regėjo Marijoje visų gražiausiąjį savo malonės darbą; regėjo Joje savo kūrinį, kuriame ketino daugiau stebuklų padaryti, negu visuose kituose kūrinuose išvien. Marija tikriausia tų žodžių prasme turėjo tapti Dievo buveine su žmonėmis (Apr. 21); ir todėl š. Dvasia pati norėjo įkurti tą gyvąją bažnyčią; norėjo taipogi, kad tie Jos namai būtų visiškai tobuli, kad gyvenimas pasirodytų vertas ir to, kas jame apsigyvens, ir to, kas jį įkūrė. Bet tokiu gyvenimu nebūtų buvusi Marija, jei š. Dvasia nebūtų savo galybe apdengusi pati Jos prasidėjimą, idant jokia dėmė nesuteptų jo nekaltumo.

Gera! pagalvok apie tą Š. Panelės vertybę, apie tą aukštą Jos paskyrimą, apie tuos nuostabiuosius ryšius, kuriais Jinai yra taip glaudžiai surišta su Dievu, ir pasakyk, ar nebuvo būtina, kad Dievas padarytų Marijos prasidėjimą nekaltą? Toje nekaltojo prasidėjimo dovanoje glūdi aukščiausioji Marijos garbė ir laimė. Ant tos dovanos, kaip ant pamato, stovi visas Marijos šventumo ir didumo rūmas. Iš tos pirmosios malonės plūsta visos kitos.

II punktas. Kokių malonės stebuklų padarė Dievas, kad Marija prasidėtų be nuodėmės. — Visų pirma pamąstyk, jog viena tik Marija gavo Nekalto Prasidėjimo malonę. Kitų dovanų Dievas dosniai suteikia visiems. Bet tos dovanos niekam kitam nedavė. Gali įspėti, nemažų stebuklų Dievą padarius, kad papuoštų Mariją tąja nepaprastąja, vienintele dovana.

Kad Dievas būtų Švenč. Mergele naujai sutvėręs, kaip pirmąjį žmogų, pats jau toks atsitraukimas nuo paprastosios tvarkos, kurioje dauginas žmonių giminė, būtų buvęs didelis stebuklas. Bet Dievas savo Sūnaus Motinai padarė toli didesnę stebuklą: kad Marija, nors prasidėjo, kaip ir visi žmonės, iš nusidėjėlių tėvų, prasi-

dėjo tačiau ne nuodėmėje; taigi, iš nešvaraus šaltinio išplaukė tyriausias upelis. Ir veizėk, kiek stebuklų yra tame viename didžiajame stebukle. Štai visa Adomo padermė vaitoja velnio verguvėje; vienas tik kūdikis išvengė tos bjaurios verguvės, o tas kūdikis pamins velnią po savo kojų. Štai smarki ugnis naikina visą žemę; viena tik rykštelė tepaliks nepaliesta, o jinai ne tik kad nesudegs, bet dar pagamins gražiausią žiedą ir patieks tokį vaisių, kurs bus visų žmonių išganymas. Štai smarkus tirionis visą pasaulį paėmė savo valdžion, kankina ir naikina visus kraštus; tik vienas miestas jam nepasidavė, o tas miestas užvaldys visą pasaulį... Kas tai per kūdikis? Marija. Kas tai per rykštė? Marija. Kas tai per miestas? Marija. Ir iš tikrųjų: „Šlovingų dalykų sakoma apie tave, tu, Dievo mieste“ (ps. 86, 3).

Pasverk pagaliau visas anas brangiausias, o ypatingas ir vienintelis malones, kurias Marijai suteikė Dievas tuo pat, kad Ją padarė nekaltai pradėtą. Suteikė Jai malonių ir dvasiškųjų dovanų pilnybę, taip jog Marija jau pirmojoje savo prasidėjimo valandoje pralenkė šventumu visus šventuosius, kokie tik yra buvę, yra ir bus ant žemės. Davė Jai sielos jėgų tobulą vartojimą. Išvadavo Ją nuo geidulių ir daugelio kitų žalingų nuodėmės vaisių. Apšvietė Ją gausia dangaus šviesa, atgamtinių daiktų išmanymu. Padarė Jos sielą labai palankią aukščiausiam tobulinimuisi, taip jog Jinai gerai suvartojo visas gautąsias malones, ir niekados net menkiausia netobulybė nesutūrėjo Jos šventumo augimo. Žodžiu sakant, padarė Mariją tokia, kad nuo paties prasidėjimo buvo, anot šventųjų tėvų, kilniausias pasaulio stebuklas.

III punktas. Visos krikščioniškosios širdys garbina ir myli Mariją, kaip nekaltai pradėtą. — Niekad aiškiau nepasirodė, kaip giliai beesanti šaknis įleidusi krikščionių sielose nekaltosios Mergelės garbė, kaip tuomet, kada kuriose-ne-kuriose mokyklose pasireiškė abejojimai dėl nekaltos Jos prasidėjimo. Užsidėgė šir-

dys, kur mylėjo Mariją. Ne tik kunigai, bet ir šiaip jau tikintieji, ne tik teologai, bet ir didžiūnai ir karaliai — visi pakėlė balsą prieš tuos, kurie drįso ižesti Švenčiausios Motinos garbę, o tuomi pat ižesti Josios sūnų širdis. Nesuskaitytumei visų knygų ir knygelių, ir švenčių, ir pamaldų, kurios tuomet atsirado ne tik Marijos garbingajai privilegijai apginti, bet taipogi atitaisyti paniekai, kurią, kaip manė karštieji Marijos garbintojai, patiekė Jai nuomonės ir balsai, priešingieji Nekaltajam Prasidėjimui. Suliepsnojo ta ugnis ir tomis dienomis, kada Bažnyčios neklystančioji Galva iškilmingai patvirtino tą senobinį katalikų tikėjimą ir mokslą apie nekaltą Šv. P. Marijos Prasidėjimą ir paskelbė tą mokslą esant dogmą.

Kas tuomet dėjosi Ryme, kas dėjosi visame pasaulyj, kur tik yra paplitusi Bažnyčios valdžia, sunku ir apsaityti. Nebuvo visame pasaulyj tikro kataliko, kurio širdis nebūtų sudrebėjusi iš džiaugsmo ir pasiskubinusi patiekti Marijai karščiausios meilės ir pagarbos auką.

Švenč. Motina! kas Tave pažįsta, tas negali nemylėti Tavęs ir nesidžiaugti Tavo garbe. Juk motinos laimė yra jos vaikų laimė. Ir mes, Tavo vaikai, užmirštame savo nuliūdumus, kada prisimename Tavo laimę, ar bent linksmesne širdim nešame jų našą. Gėrimės ir džiaugiamės Tavimi, mūsų Motina, nes žinome, kad, kiek esi gavus iš Viešpaties stebuklingų malonių ir garbės, tiek ir mus myli, nori ir gali mus gelbėti. Drauge su Tavim garbina mūsų siela Viešpatį, kad tokių didžiųjų daiktų Tau padarė nuo palaiminto Tavo prasiidėjimo valandos. Priimk, Marija, tą mūsų širdies linksmybę, kaipo mūsų pagarbos ir meilės išraišką, ir pati mylėk mus, o išprašyk mums iš savo Sūnaus malonės, kad geriau, negu lig šiol, ir kas kartą geriau mokėtume nusipelnyti Jo meilę ir Tavo. „Linksminkis, garbingoji Mergele, už visas gražesnioji! Sveika, skaisčiausioji! melskis už mus į Kristų!“ (Bažnyčios antifona).

C MASTYMAS.

Apie tą patį. — Kaip svarbu ir būtina, kad ypatingu maldingumu garbintumei Nekaltojo Prasidėjimo paslaptį.

I. Dėl pamokos, kurią gausi, bemaštydamas apie tą paslaptį;

II. Dėl palaimos, skirtosios ^otos paslapties garbintojams.

I punktas. Kokių pamokų galime pasisemti Nekaltojo Prasidėjimo paslapyje.

Ta paslaptis turi švarumo ir nekaltumo kvapo, kuri užuodžia kiekvienas, kas maldingai apie ją mąsto. Jinais moko ir ragina neapkęsti nuodėmės, labai branginti malonę ir trokšti nuolatinio šventybės augimo. Dievas taip nepermaldaujmai nekenčia nuodėmės, jog jeigu Marija būtų turėjusi sieloj nors vieną nuodėmę, ir nors ta nuodėmė būtų kilusi ne iš Jos, bet iš svetimos valios, ir nors tuojau būtų buvusi išdildyta, ta viena nuodėmė būtų neleidus įvykti tiems didiesiems daiktams, kuriems Apvaizda buvo Mariją paskyrus. Ir priešingai, toks yra Dievo akyse malonės vertumas, jog norėdamas pakelti Mariją aukščiau už visus kūrinius, davė Jai malonę: malonę prieš viską, malonę viršų visko, malonę už viską. *Prieš viską:* pirmiau, negu apdovanojo Ją kokiomis kitomis gerybėmis, suteikė Jai malonę; nenorėjo, kad nors vieną savo gyvenimo valandą būtų buvusi be malonės. — *Viršų visko:* Dievas prižadėjo nužengti pas žmones; tuo tikslu išsirinko Motiną ir Joje nori parodyti savo galią, išmintį ir kitas savo tobulybės; o kaip tai įvyks? Dievas duos Jai savo malonę; taigi Dievo išde nėra nieko brangesnio už malonę. — *Už viską:* Marija gavo visą malonės pilnybę, bet jokių kitokių gerybių negavo — nei turtų, nei kūniškų linksmybių, nei aukštų vietų; tačiau ne tik pati buvo turtinga, bet dar savo turtais visą pasaulį

padarė turtingą. — Toks yra Dievo akyse malonės vertumas. O tu ar brangini malonę?

Veizėk, kokį tau šiame dalyke pavyzdį duoda Marija. Kaip rūpestingai saugoja savyj brangiąją Dievo dovaną. Kaip uoliai ją naudojas. Susigėsk, kad elgies visai priešingai. Dievas išvadavo Mariją nuo visuotinio žmogaus prigimtės sugedimo; švenč. Mergelė neturėjo kitokių norų, ven šventus, tačiau buvo bugšti ir atsangi; taigi, juo labiau privalo toks būti silpnasis žmogus, kad galėtų ištverti geras, o išvengti blogybės; Marija saugojos žmonių, buvo budri, gyveno didžiaime nusimarinime, nuolat darbavos ir karštai meldės... Marija nuo pat prasiidėjimo buvo malonės pilna; tačiau ne tik niekad neperstojo dvasiškai dirbuotis, bet dar nuolat stengėsi įgyti daugiau tų dovanų... Dvejopa tau čia pamoka. Per savo neapsižiūrėjimą naikini malones; per savo tingėjimą nustoji malonių prieauglio. Kad taip būdėtumei, kaip Marija, pažintumei malones esant tokias galingas, jog galėtumei, joms padedant, išsisaugoti nuodėmių; kad sektumei Marijos darbštumu, pažintumei Dievo malones esant tokias gausias, jog galėtumei, joms padedant, palikti didžiu šventuoju. Bet dar kitą pamoką suteikia šita paslaptis. Kam reikėjo, kad Marija būtų nekaltai pradėta, vadinasi, kad būtų nekaltėsnė už visus kūrinčius, laisva nuo pradinės nuodėmės, patvirtinta malonėje, apvilktą visa malonės grožybe ir iškilmingybe? Tam, kad be galo Šventasis norėjo glaudžiausiu ryšiu susijungti su Marija. Bet pasakyk, ar tavo pašaukimas tikran tikėjiman, leidžias ir įsakąs ragauti Jėzaus kūno, nepanėsi į aną Marijos pašaukimą? Gerai pamastyk: kad Jinai vertai galėtų priimti įsikūnijusįjį Dievą į savo išcią, dar nebuvo gana, kad be nuodėmės prasiidėjo; Bažnyčia moko š. Dvasią dar ypatingai Ją paruošus, kaip Dievo Sūnaus gyvenimą, ir naują malonės pilnybę. Jai suteikus... Koks ir tuje turėtumei būti nekaltas ir šventas, kada eini prie Jėzaus stalo! Bet nebijok; gerbk tiktai karštą širdimi Marijos ne-

kaltąjį prasidėjimą, o per Ją išsigysi reikiamojo nekaltumo ir malonių krikščioniškosioms pareigoms vertai išpildyti.

II punktas. Kokios palaimos gauna tas, kas karšta širdimi garbina Š. Panos Marijos nekaltąjį prasidėjimą. —

Yra tai tiesa, paremta tikriausiais įrodymais, kad š. Mergelė viską gali iš savo Sūnaus gauti, ir todėl širdys, pasišventusios Marijai, taip džiaugsmingai Jai tarnauja; iš tikrųjų, su kuo yra galingoji Panelė, kas galėtų eiti prieš jį? Dėl to tikintis Marijos tarnas, trokšdamas kas kartą geriau parodyti Jai savo meilę ir kas kartą didesnės Jos meilės nusipelnyti, ypatin-gai uoliai garbina Jos nekaltąjį prasidėjimą; juk aišku, kad jokia kita garbė negali Jai būti meilesnė, ir Jinai labiausiai džiaugias tuo, kad širdys, save Jai pavedu-sios, jungia savo padėką su Jos nepaliaujamąja pa-dėka ir drauge su Ja garbina ir šlovina Dievą už tą malonę, kuri Jai rodos esanti didesnė už visas ma-lones. Todėl negana Jai to, kad iš savo širdies gi-lumos be paliovos kalba: „Mano siela garbina Vieš-patį“ (Luk. 1), bet ir visus protinguosius kūrinius kviečia drauge su Ja dėkoti Dievui ir sako: „Šlovinki-te su manimi Viešpatį“ (ps. 33, 4); o kas palankia šir-dimi klauso to Jos kvietimo, tas tikrai igis gausią visokių malonių dalį, kurių Marija yra dalytoja. Dau-gybė liudytojų tvirtina tai esant tiesą. Š. Pranciškus Ksaveras, š. Teresė, palaimintasis Alfonsas Rodrigu-ezas ir nesuskaitoma daugybė kitų šventųjų liudija, ką patys patyrė, kad kas ypatingu maldingumu gar-bina tą meiliausiąją š. Mergelės nekaltąjo prasidėjimo ypatybę, tas gauna viską, ko tik iš Jos prašo. Kas suskaitys, kiek pagundų nugalėjo, kiek nelaimių nu-kreipė, kiek stebuklų padarė vienas menkas sakiny-s: „Tikiu Mariją nekaltai prasidėjus“! arba ši paprasta, o širdinga maldelė: „Marija, be nuodėmės pradėtoji, melskis už mus, kurie pas Tave bėgame!“ Prisimink tiktai stebuklingą agnasėlį, arba š. Panos Nugalėjimo

arkibroliją, arba daugybę dvasiškųjų malonių, kurias Bažnyčia yra suteikusi Nekaltojo Prasidėjimo škaplieriui!

Jau dabar žinai, kaip gali patarnauti angelų Karalienei ir kaip gali ganapadaryti Jos širdies troškims. Pagalvok, ką galėtumei padaryti tai gražiausiai Jos ypatybei pagarbinti ir jos garbei paplatinti. Juo labiau tu Mariją mylėsi, kaip Jos vaikas, juo labiau ir Jinai tave mylės, kaip motina. Atmink, artinasi paskutinioji diena. Neilgai trukus turėsi duoti apyskaitą, kaip atlikai įvairias savo pareigas, kaip naudojaisi malonėmis. Kiek čia bus buvę apsileidimų! Kas gi tave apgins aname baisiajame reikale? Laimingas tas, kurs teismo dieną galės pasitikėdamas glaustis prie Teisėjo Motinos, kalbėdamas: „Marija! atmink, kaip aš tave užstodavau! Ir Tu užstok dabar mane! Atmink, kaip aš gyniau Tavo garbę! Ir Tu gink dabar mano ir išganyk, nes aš Tave mylėjau ir savo artimus raginau Tave mylėti“.

Čia iš naujo pasišvėsk Dievo Motinos garbei. Prižadėk ir savyje kas kartą stipriau gaivinti, ir aplink save kas kartą uoliau platinti Marijos nekaltajam prasidėjimui maldingumą.

CI MASTYMAS.

Gruodžio 21 diena. — Apie š. Tomą. Koks gailėstingas pasirodė Išganytojas netikinčiajam mokiniui.

- I. Viešpats kantriai kentėjo apaštalo netikėjimą.
- II. Maloningai išvedė Tomą iš klaidos.
- III. Garbingai jį nugalėjo.

I punktas. Jėzus kantriai kentėjo apaštalo netikėjimą. — Tomo nuodėmė buvo labai didelė. Buvo jis Dievo-Mokytojo mokinyš, girdėjo Jo mokslą, regėjo stebuklus; užtat galėjo ir turėjo tikėti Jėzų esant tikrą Dievą. Be to dar, Jėzus buvo dažnai apaštalams skelbėsis trečiąją dieną atsikelsias, taigi, kada šventosios moterys atbėgo nuo karsto, sakydamos Jėzų atsikėlus, priderėjo ne stebėtis, bet džiaugtis ta žinia; o Tomas ne tik nesidžiaugia, bet dar netiki moterų žodžiais, lyg tuščiu prasimanymu. Taip pat drąsiai niekina mokinių liudijimą, nors jam sako, kad savo akimis regėję Viešpatį, kalbėję su Juo ir valgę. Petras, Jonas ir visi apaštalai Tomo akyse tai — sapnuojančių ir silpnų galvų būrys; jis vienas teturįs blaivą ir sveiką daiktų išmanymą. Buvo tai didis puikumas ir neprotingumas. Bet ir to dar negana: pačiam net savo Viešpačiui užmeta savo valią ir stato išlygas, kurių jeigu Dievas nepriimsias, tai jis, Tomas, niekadęs neįtikėsias! „Jei nepamatyčiau Jo rankose vinių perdūrimų ir neįdėsiu savo piršto į vinių vietą, ir neįdėsiu savo rankos į Jo šoną, neįtikėsiu“ (Jon. 20, 25). Tai — jau pasipuikavimas, lygus piktžodžiavimui. Atvirai sakosi, nors savo akimis regėtų ir savo ausimis girdėtų Išganytoją, ir tai dar netikėsias, kol Jo savo ranka nepalytėsias! Ir net į galvą Tomui neatėjo, kad jeigu jau akys ir ausys gali apgauti, tai mažiau ir ranka. Matyt, buvo netekęs ne tik tikėjimo, bet ir proto dalies. O juk žinojo, kad, kas pra-

zudo tikėjimą, pražudo ir sielą: taigi, taip neprotingai skendėjo amžinos pražūties pavojuje. Padūmok dar, kad tas Tomo netikėjimas nebuvo toks trumpas, kaip Petro išsigynimas: Tomas keletą dienų išbuvo savo nuodėmėje, nežiūrėdamas jokių įrodinėjimų ir perspėjimų. Tad nusidėjo nepakenčiamu atkaklumu, ir būta tame atkaklume ne tik Jėzaus paniekos, bet ir kitų papiktinimo, kadangi ne viena silpna siela, matydama tokį apaštalo pavyzdį, galėjo visai nuo tikėjimo atstoti. Bet maloningasis Viešpats vis tai kantariai kentėjo. Marijai, apaštalams ir kitiems tikintiesiems tas Tomo nuodėmingas prieštaravimas buvo didis nuliūdymas ir gadino jiems džiaugsmą, kurį jie turėjo iš Jėzaus atsikėlimo. Kadangi Tomas nenorėjo klausyti Bažnyčios, priderėjo atskirti jį nuo Bažnyčios, taip juk buvo liepęs Išganytojas: „Jei jis nepaklausytų Bažnyčios, tebūna jis tau, kaip pagonis“ (Mat. 18, 17).

Bet geriausiasis Mokytojas neleidžia, kad ta ištarmė kristų ant Tomo: savo kantrybę žadina kituose ir laukia patogios valandos netikėliui įtikinti. Taip Jam sunku apleisti sielą, kurią pamilo ir savo malonėmis apipylė. Visai rūpinas išgelbėti ją iš prapulties, į kurią nuo Jo atstojusi įkrito.

II punktas. Kristus maloningai išveda netikėlį apaštalą iš klaidos. — Taip praėjo aštuonios dienos nuo Viešpaties atsikėlimo; buvo tai dienos, pilnės ramumo ir tikinčiųjų mokinių laimės, pilnos varginimosi ir susigrauzimo gulinčiam nuodėmėje apaštalui. Pagaliau po aštuonių dienų (Jon. 20) vėl pasirodo Jėzus; pasirodo tyčiomis, kad nusidėjėlių atverstų. Neapsakomai gailėstingas, nusileidžia prie Tomo silpnybės ir, ko geidė šis iš didžio puikumo, tame jam Viešpats užsileidžia iš didžios savo meilės. „Jo mokytiniai vėl buvo viduje, ir Tomas draug su jais. Jėzus atėjo durims esant užrakintoms, atsistojo viduryje ir tarė: Ramybė teesie jums“ (Jon. 20, 26). Atsistojo tarp savo mokytinių, kaip piemu tarp savo avių.

Kaip gi pradžiugo tikinčiųjų būrys, išvydęs savo Mokytoją atsikėlimo garbėje! Paskui Jėzus kreipės į Tomą. Ar Tomas buvo vertas, kad Viešpats į jį pirmą prakalbėtų? Juk buvo ten Petras ir Jonas; buvo, galima tikėtis, ir Švenč. Motina. Bet ne į juos Viešpats prakalba, o į Tomą, nors anų aukštesnis vertumas ir nuopelnas; bet šio didesnis reikalas. Pažink iš to Jėzaus širdį; tokią ją esame jau matę sakmėse apie aikvotoją sūnų ir apie gerąjį piemenį. Palieka devyniasdešimts devynias tyruose ir eina jieškoti tos, kuri pražuvo (Luk. 15); „Sūnau, tu visuomet esi su manim; šitas tavo brolis buvo numiręs ir vėl atgijo“ (Luk. 15, 31-32). Eik šen, sako Tomui, mano mokinį; nors esi nusidėjęs, negaliu tavęs mesti, nes tave myliu. Greičiau sutiksiu padaryti, ko geidei. Kadangi tu pats sprendei, kaip aš turiu tave atversti, aš tą būdą ir pavartosiu. Štai turi tas mano rankas, kurios tiek ligonių yra išgydžiusios ir tiek gera pasauliui padariusios; štai turi mano kojas, kurios tiek yra vargusios, bejieskodamos paklydusių avių; štai turi mano šoną, aštria įjetimi perdurtą: eikš ir pažiūrėk! O kad tau negana vien pažiūrėti, palytėk ranką ir įsitikink! Įdėk savo pirštą ton mano žaizdon, įdėk savo ranką tan mano atvertan šonan, įeik mano širdin ir išvysk, kad dar tave tebemyliu — „ir nebūk jau netikėlis, bet tikintis“ (Jon. 20, 27). O, šventas pasigailėjimas! O, saldžiausias maloningumas! O, graudingiausias gerumas!

III punktas. Savo gailestingumu Jėzus paveikia netikintįjį mokinį. — Kaip anuomet viena savo veido šviesa Jėzus ne tik apšvietė Magdalena, bet ir jos širdį savo meilės strėle pervėrė; kaip Petrą išsigynusį vienu savo žvilgsniu pažadino lieti atgailos ašaras; kaip paskiau, pavertęs Saulių, keliaujantį Damaskan, vienu savo vardo ištarmu iš persekiotojo perdirbo į apaštalą: taip ir čia vienu savo žaizdų parodymu sugrąžino pas save Tomą. Vos tik puikusias netikėlis palietė Dievo žaizdas, tuoj liko išgydytas iš savo ne-

tikėjimo ir sušuko: „Mano Viešpats ir mano Dievas!“ Daugiau nieko nebegali pasakyti, nes gailesys ir meilė atėmė jam žadą; gailesys už sunkiąją nuodėmę, kurią padarė; Dievo-Mokytojo meilė, kurią ižeidė. Paveikė Tomą savo gerumu maloningasis Viešpats, kurs ne tik nekeršijo, nors buvo už ką, bet dar didesne malone ir meile užmokėjo už tai, kad mokinys taip negražiai Jį užgavo. Bet tuose dviejuose žodžiuose Tomas viską išreiškė. Pripažindamas Jėzų savo Viešpatim, tuomi pat pasisakė norįs nuo šio laiko iki paskutinės savo valandos Jam vienam tarnauti su baime ir pagarba. Išpažindamas Jį esant savo Dievą, tuomi pat Jam aiškiai prižadėjo Jam vienam gyventi ir žmonėse Jo meilę žadinti. Taip stebuklingai išgelbėtas nuo dvasiškojo aklumo, Tomas iš naujo stojos eilėnų, kuriems Viešpats skyrė būti pasaulio šviesybe. Pats jo netikėjimas, kaip sako š. Grigalius, daugiau mums padėjo tikėjime, negu kitų mokinių greitesnysis tikėjimas.

Dabar Tomas juo karščiau skelbs Jėzaus atsikėlimą, juo labiau pirmiau priešinos tai tiesai. Partams, Medams, Persams, Skitams ir Irkaniečiams skelbs Evangeliją. Pagaliau Indijoje, stabmeldžių karaliui liepiant, jietimis subadytas, mirs kankiniu, ko karštai ir geidė. Taigi, patraukęs daugybę stabmeldžių prie Kristaus, kankinio karūna apkarūnuos savo apaštališkuosius darbus ir, mirdamas, dar pakartos Viešpačiui aną savo tikėjimo ir meilės išraišką „mano Viešpats ir mano Dievas“.

Pagarbinęs, šaukis į š. Tomą, kad išprašytų tau iš Dievo tą stipraus tikėjimo malonę, kuria pats taip gražiai atitaisė savo netikėjimą. Išganytojas savo kūno žaizdomis stebuklingai apšvietė jo išmintį ir permainė jo širdį. Ir tu priimi Komunijoje tą šventąjį garbingąjį kūną, kurs yra vaistas visokioms sielos negalioms. Minėk, kiek galėdamas dažniau, tas šventąsias žaizdas ir atgaivink jomis savo dievobaimingu-

mą, nes, kaip sako š. Bernardas, kas galės greičiau išgydyti sąžinės žaizdas ir protą apšviesti, jei ne karštas mąstymas apie Kristaus žaizdas!

CII MĄSTYMAS.

Gruodžio 26 diena. — Apie š. Steponą.

„Kristų gimusįjį, kurs š. Steponą šiandieną apvainikavo, eikime, pagarbinkime“ — tais žodžiais pradeda šiandieną š. Bažnyčia savo maldas, skelbdama dvejopą didžio džiaugsmo priežastį 1) kad gimė Išganytojas, 2) kad šiandieną apvainikavo pirmąjį savo kankinį. Ar turime — klausia š. Petras Damijonas — užmiršti šiandieną Karalių, kad pagarbintume Jo karžygį? Ne — atsako — štai pats Karalius nori pagarbinti savo karžygį. Štai Karalius, amžinojo Karaliaus Sūnus, atsistojo, norėdamas būti savo tarno kovos liudytoju. Ir mes bėkime dvasioje prie to reginio ir žiūrėkime, ir maldingu mąstymu pagarbinkime kankintinių vadovą.

„Steponas, pilnas malonės ir galios, darė tarp žmonių didelių stebuklų ir ženklų“ (Ap. Darb. 6, 8), taip sako apie š. Steponą Šv. Dvasia. Buvo jis pamokslininkas ir kankinys; savo mokslu ir mirtimi visai nusipelnė tą garbę, kuria pats Dievas š. Rašte liepia jį garbinti.

- I. Steponas buvo pilnas malonės ir drąsos tiesą skelbdamas.
- II. Buvo pilnas malonės ir galios, nes meilė gyveno jo širdy.

I punktas. Š. Steponas buvo pilnas malonės ir drąsos tiesą skelbdamas. — Nors š. Lukas nesako, kokie buvo stebuklai ir ženklai, kuriuos darė Steponas liaudyje, tačiau iš evangelisto pasakojimo galima spėti, kad sako apie dažnus stebuklingus atvirtimus,

kuriuos šv. dijakonas savo pamokslais įvykdė. Ar tai ne stebuklų stebuklas, kad žmonės, ant kurių rankų tebebuvo dar šiltas Jėzaus kraujas, klausydami Stepono, taip įsitikino ir susigraudino, jog nusilenkė, kaip prieš Dievo Sūnų, prieš tą, kurį neseniai patys buvo prikryžiavę? Padūmok, kokia veikli ir nuostabiai galinga turėjo būti iškalba, kad įstengė tokias sielas pajudinti ir tuos suketėjusius piktadarius taip permaitinti, jog lig šiol Bažnyčios istorijoje šviečia jie, kaip krikščioniškos šventybės pavyzdžiai!

„Tačiau ne visi — sako š. Povilas — paklusnūs Evangelijai“ (Rym. 10, 16). Kristaus neprieteliai dantimis griežia iš pykčio, rėgėdami besiplečiant Jo mokinių ratą. Atkaklūs sinagogos vadai, „Žemės karaliai sustoja ir kunigaikščiai renkasi prieš Viešpatį“ (Ps. 2, 2), norėdami sutūrėti tolesnį Jo Evangelijos platinimą ir pačioj pradžioj sunaikinti Bažnyčią. Iki užpuls ant Stepono su ginklais, pirmiau bando imtis liežuviais (Darb. 6). Būriais jį apstodami, užduoda jam visokių gudrių klausimų, kokių tik melagystės dvasia ir tiesos neapykanta galėjo jiems pakišti. Jie nori būtinai supainioti šv. Steponą ir iš vėžių išstumti savo klastingais priekaištais ir gudriais galvojimais. Bet š. dijakonas gražiai išpainioja kiekvieną priekaištą ir apšviečia slaptą jų įrodinėjimų melą. Rašto pranašavimus stato prieš juos liudytojais, kad viskas pilnai pritinka prie Jėzaus asmens, kurio jie, apjakėliai, neapkenčia. Primena jiems tuos ligonis, kuriuos Kristus išgydė, ir tuos numirėlius, kuriuos prikėlė, ir visą Jo viešąjį gyvenimą, kaip Jėzus „perėjo gera darydamas“ (Darb. 10, 28). Kaip tikras apaštalas, drąsiai ir galingai prakalba į jų sąžinę, primindamas tėvų nuodėmes ir nelaimes, kurias tomis nuodėmėmis ant savęs užtraukė. Parodo jiems, kad jie patys dar didesnių nuodėmių padarė, nes jų tėvai užmušinėjo pranašus, o jie prikalė prie kryžiaus patį Dievą, kuris tuos pranašus siuntinėjo... Jeigu sunkesnė jų kaltybė, tad ir smarkesnė bausmė jiems gresia,

Kietos tai buvo tiesos ir lengvai būtų galėjusios netik nepatraukti klausytojų prie Dievo, bet dar labiau juos įpykinti, kad būtų buvusios puikuolio ir karštuiolio skelbiamos. Bet š. Steponas, pilnas išminties, mokėjo švelninti rimtumą nusižeminimu ir jėgą ramumu, š. Raštas sako klausytojus negalėjus jam priešintis. Bedievystė, kaip sako vienas Bažnyčios rašytojas, turėjo nenoromis nutilti prieš dievobaimingumą, melas prieš tiesą, beprotystė prieš protingumą ir tuščias žmogaus pasididžiavimas prieš Dievo Dvasios galią.

Tačiau, nors iš Stepono žodžių visi klausytojai pažino tiesą, ne visi teitikėjo. Matydamas daugelį tvirtai tebesilaikant klaidos, Steponas juo labiau užsidegą rūpesčiu dėl jų išganymo. Kada prašymai ir perspėjimai palieka bergždi, šventasis stverias aštresnių sakinių ir grumzdžia kietuoliams. Kietaširdžiai ir puikiavaliai žmonės! šaukia Steponas: nejaugi norit lig galo priešintis š. Dvasiai?! Nejaugi norit lig galo sekti savo tėvais, pripildyti jų nuodėmių saiką ir išgerti lig dugno bausmės taure, kuri jums pagaminta? „Kietu sprandu, neapypjaustytomis širdimis ir ausimis, jūs visuomet priešinatės šv. Dvasiai; kaip jūsų tėvai, taip ir jūs“ (Darb. 7, 51). Taip kalbėjo sukiėtėjusiems žydams šv. Steponas, nors jie šėlo ir dantiomis grietė, nors šventasis gerai suprato, kas jį gali sutikti už tokią kalbą. Bet jis, pilnas malonės ir drąsos, buvo pasiryžęs geriau save paaukoti, negu nepadaryti veikalo, kurį jam Dievas buvo pavedęs. Iš to ir galima pažinti stiprus ir gyvas tikėjimas, jeigu žmogus yra pasiryžęs greičiau pražūti, negu pasipriešinti Dievui ir savo sąžinei. Kad turėtumei tokio tikėjimo, kad turėtumei tos Dievo meilės, kuri iš tikėjimo gema, ir tu reikale sugebėtumei drąsiai ginti Dievo garbę. Bet deja! Kiek tai kartų, bijodamas žmonių, tylėjai ir klauseis bedievių ar bjaurių kalbų, nors dažniausiai būtumei galėjęs vienu išmintingu žodžiu tas kalbas sutūrėti!

II punktas. Š. Steponas buvo pilnas malonės ir ga-

lybės, nes meilė gyveno jo širdyje. — Kuomi gi pasibaigė š. Stepono apaštalavimas? „Tai girdėdami“, sako š. Knyga, „jie nirta savo širdyse ir griežė prieš jį dantimis. Būdamas pilnas šv. Dvasios, žiūrėdamas į dangų, jis matė Dievo garbę ir Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, ir tarė: Štai aš matau atvirą dangų ir žmogaus Sūnų stovintį Dievo dešinėje. Bet jie ėmė šaukti dideliu balsu, užsikimšo sau ausis ir visi padurmai puolė ant jo. Išmetę jį iš miesto, jie mušė jį akmenimis (Ap. Darb. 7, 54—58). Matome čia dvejoją stebuklą: stebuklingą kantrybę, su kuria šventasis kenčia, ir stebuklingą meilę, su kuria meldžias už savo budelius. O tuodu stebuklai buvo tai vaisius dvejos jos meilės: Dievo ir artimo meilės; kadangi mylėjo Dievą, noriai kentėjo kančias; kadangi mylėjo artimą, atleido savo neprieteliams ir meldė už juos.

1. Kantrybės stebuklas. Gerai padūmok apie tuos trumpus ir kuklius š. Rašto žodžius: „Jie mušė akmenimis Steponą, kurs meldėsi, sakydamas: Viešpatie Jėzau, priimk mano dvasią“ (Darb. 7, 59). Padūmok čia visų pirma, ką kenčia Steponas. Kenčia akmenų mušimą, tai reiškia, smarkią kančią, kuria te būdavo baudžiami, pagal Įstatą, piktadariiai, o ypač tie, kurie būdavo piktžodžiavę ant Dievo Įstato. Padūmok dar, kaip kenčia, su kokia ramybe ir tiesiog su nežmoniška tvirtybe. Nemąsto apie kūną, nors iš visų narių teka kraujas; temąsto apie sielą ir apie savo Išganytoją; į Jo rankas atiduoda savo sielą.

Daug lengviau žmogui taip kentėti už šventąją tiesą, kad Dievas savo pavyzdžiu išmokė jį kantrybės, kančioj stiprina savo malone, žadina norą atsisteisti Jam krauju už kraują ir gyvybę už gyvybę, stiprina viltimi, kad už tą savo auką taps Jo laimės dalininku.

Pirmasis kankinys turėjo Jėzų, prieš akis stovintį ir stiprinantį savo kareivį; ir tas reginys tokios drąsos jį pripildė. „Štai aš matau“, šaukia Steponas: „atvirą dangų ir žmogaus Sūnų stovintį Dievo dešinėje“.

Ar supranti dabar, dėl ko tu neturi kantrybės prie-
puoliuose, ir menkiausias vargas tavo dvasią silpnina?
Dėl to, kad nemyli taip, kaip kad reikėtų, Dievo, savo
Išganytojo, ir neatmeni, kiek tave bemylėdamas Jis
iškentėjo. Turėk gyvą tikėjimą, o išvysi viršų savęs
dangų atvirą, nes kiekvienas kantrybės aktas, kaip
tikėjimas moko, dangų tau atidaro. Išvysi Jėzų, sto-
vinti Tėvo dešinėj; išvysi Jį, stiprinantį tave kovoj ir
rodantį tau vainiką, kurį tau duos, jeigu ištersi iki
galo.

2. Didžios neprietelių meilės stebuklas. — Neprie-
teliai muša Steponą akmenimis, o Jis meldžias už
juos ir prašo Dievą, kad jiems atleistų! Nejaučia
savo kančių, tik skauda jam, kad jie taip bjauriai ap-
jaukė. Net ir savo siela tartum ne tiek rūpinasi, kiek
jų sielomis, nes daug karščiau meldžias už juos: „at-
siklaupęs, jis šaukė didžiu balsu, sakydamas: Vieš-
patie! nepaskaityk jiems tos nuodėmės! (Ap. Darb.
7, 60). Tokia tatau nuostabia meile mylėjo Steponas
neprietelius ir tąja savo meile išganė daug žmonių.
Pirmas š. Povilas tai kankinio maldai kaltas bus at-
virtimą ir savo pašaukimą. Š. Augustinas sako: „Kad
kankinys Steponas nebūtų meldęsis, nebūtų turėjusi
Bažnyčia Povilo; bet dėl to nuo žemės paliko pakeltas
Povilas, kad Steponas, puolęs ant žemės, liko išklau-
sytas“.

Pagaliau tą kilnią savo kovą šventasis pabaigė lai-
minga mirtimi: „Tai pasakęs, jis užmigo Viešpatyje“
(Darb. 7, 60).

Pasakyk, krikščioni, ar esi girdėjęs apie laimę di-
desnę už tą, kurią pasiekė š. Steponas? Išpažino Vieš-
patį savo gyvenimu, nekaltai elgdamasis; išpažino lū-
pomis, skelbdamas Jį drąsiai ir išmintingai; išpažino
krauju, kantriai ir tvirtai laikydamasis kančioj; ir pa-
galiau, taip išpažinęs savo Viešpatį, užmigo Viešpatyje.

Dieve, duok, kad sugebėčiau sekti Tavo kankinio
dorybėmis, ir pripildyk mane jo dvasios, ir suteik ma-
lonę, kad ir aš, kaip jis, numirčiau tobuloje meilėje!

CHII MASTYMAS.

Gruodžio 27 diena. — Apie š. Joną Evangelistą. — Mokinys, kurį mylėjo Jėzus (Jon. 21).

I. Š. Jonas buvo prietelis ir mieliausiasis Jėzaus mokinys.

II. Kuo tą malonę nusipelnė.

I punktas. Šv. Jonas buvo mokinys, kurį mylėjo Jėzus. — „Mokytinis, kurį Jėzus mylėjo“ — tais žodžiais š. Dvasia Evangelijoje, it koku vardu, pažymi Joną. Ypatinga Išganytojo meilė yra atskiriamoji to apaštalo žymė ir duoda jam nepaprastą ir aukštą vietą tarp Naujojo Įstato šventųjų. Dviejuose atsitikimuose ypač parodė Jėzus Jonui tą ypatingąją savo meilę: vieną kartą, kada per Paskutiniąją vakarienę leido jam padėti galvą ant dieviškosios savo krūtinės: „Kurs taip pat vakarienėj buvo pasilenkęs ant Jo krūtinės“ (Jon. 21, 20); o antrą kartą, kada, mirdamas ant kryžiaus, paliko jam tai, ką turėjo brangiausią, būtent, savo Motiną, tardamas: „Štai tavo Motina“ (Jon. 19, 27).

1. Prisimink, kokią tatau valandą š. Jonas gavo tą malonę, kad jam Jėzus leido ilsėtis ant savo krūtinės, o suprasi, kokia didelė tai malonė. Buvo tai, kaip žinai, diena prieš Kristaus mirtį ir valanda, kurioje didžiausia išsipildė paslaptis: Jėzus, darydamas įžangą į savo kruvinąją auką, paaukojo save dvasiškai, įsteigęs Švenč. Sakramentą, kad parodytų, kaip karštai myli žmones. Apaštalai sėdėjo tylūs ir nusigandę, nes ką tik buvo pasakęs Kristus, kad jų vienas Jį išduosiąs. Įvairūs jausmai kilnojo jų krūtinę — tai liūdesio, tai baimės, tai meilės... Vienas tik š. Jonas, kitiems giliai besistebint, drąsiai prisiglaudė prie Jėzaus krūtinės ir visai laisvai, giliai pasitikėdamas, pasirinko atilsio vietą prie Kristaus širdies. Turėjo būti labai įsitikinęs Jėzų jį mylint, kad drįso taip elgtis tokią iškilmingą valandą. Tur būt, pats Jėzus

tokį pasitikėjimą jam įkvėpė. „Paėmė ji — sako Bosuetas — savo glėbin ir prie savo krūtinės priglaudė. Leido jam prieiti prie pat šaltinio, iš kurio teka visos Jo dovanos, vadinasi, prie savosios širdies; ne tik leido, bet ir liepė jam pasilsėti ant savo širdies, kaip poilsio vietoj, kurią jam padovanojo, kaip nuosavybę. Eikš — taip sakė jo sielai — eikš, mieliausiasis mano mokiny! Prieš amžius išsirinkau tave, kad būtumei meilės mokytoju; tad eikš ir atsigerk meilės iš paties šaltinio; eikš ir pasisemk iš to šaltinio anų žodžių, patepimo pilnų, kuriais paskiau pažadinsi meilę mano tikinčiųjų širdyse. Prisiartink prie tos širdies, kuri visa kvėpuoja žmonių meile, ir pirma pats pajusk mano meilės karštį, kad galėtumei paskiau pasakoti apie ją žmonėms“.

Atmink, ištikimoji siela, kad ir tau Jėzus atiduoda savo širdį Švenč. Sakramente. Tegul ir tau būna ta širdis, kaip kad šv. Jonui, atilsis varge ir liūdesyje. Padėk jon visus savo rūpesčius, nes tai — tavo širdis. Iš jos pasisemk to mokslo, kurio vieno verta trokšti, mokslo, kurs moko pažinti ir mylėti Dievą. Veizėk, kaip greitai š. Jonas įgijo tą mokslą. Nuo gimimo — sako š. Ilarijus — buvo tamsus žvejys, ir visas jo mokslas buvo apie tinklus ir valtis: „rankose turėjo tinklus, rūbus sušlapusius, kojas purvinas, ir visas dvokė laivu“. Bet, kada atsikėlė po ano poilsio ant Jėzaus širdies, tuojau, kaip erelis, pakilo ant visų laikų ir amžių aukštyn, iki pat visų daiktų pradžios, ir ištare tuos garsius žodžius: „Pradžioje buvo Žodis“. „Jėzaus širdy — sako Augustinas — regėjo amžinąją ir nesutvertąją šviesą. Prie Jėzaus širdies atrado tą tiesą: „Dievas yra meilė“. Tokia tatau mokykla yra Jėzaus širdis. O tu ar uoliai ton mokyklon vaikščioji? Ar gerai pildai jos pamokas?

2. Ant Kalvarijos Jonas priėmė paskutinę Jėzaus dovaną. Kristus, prieš mirdamas, kaip geriausias prietelis, išdalijo visus savo turtus. Paliko žmonėms savo kraują, piktadariui — rojų, Bažnyčiai — bega-

lius savo nuopelnus. Buvo pasilikęs dar vienas turtas, švenč. Motina. Ir tą turtą atidavė mokiniui, kurį mylėjo, o mokiniį atiduoda Motinai. Ir tokia buvo Jėzaus žodžio galia, jog tuoj Marijos širdis pradėjo karštai mylėti Joną, kaip sūnų; taip pat ir Jonas pradėjo karštai mylėti ir gerbti švenč. Mergelę, kaip motiną. Pagalvok, kokiomis malonėmis turėjo Kristus papuošti mokinio širdį, kad jis galėtų pavaduoti Marijai Jos Jėzų!

Ir tu gali gauti tokių malonių, nes Marija po kryžium tapo visų tikinčiųjų motina. Džiaukis, nes ir tu gali sau sakyti: „Įsikūnijęs Dievas dovanojo man savo širdį, ir Jo Motina yra taip pat ir mano Motina“! Bet, kad būtumei vertas tos malonės, reikia, kad ir tu būtumei Jėzaus prietelis ir mielas mokinyš. Mokykis iš Jono pavyzdžio, kaip užsitarnauti tą vardą.

II punktas. Kuo užsipelnė š. Jonas, kad Jėzus jį padarė savo prieteliu ir mieliausiu mokiniu. — Už tai, kad buvo švaria širdim, ir už tai, kad buvo ištikimas — taip moko šv. tėvai — mylėjo Jį Išganytojas labiau, negu kitus. Už tai, kad išlaikė mergystės nekaltybę, gavo tą ypatingą malonę, kad jam buvo leista ilsėtis ant Viešpaties krūtinės. Už tai, kad nepakrutinamai mylėjo Jėzų, Jėzus jam davė Mariją, kaip motiną.

1. Tarp Išganytojo mokinių vienas š. Jonas gyveno nuo gimimo nesuteptoje mergystėje; teisingai užtat iš visų mokinių jisai vienas gavo vardą „mokytinis, kurį Jėzus mylėjo“, nes, kaip sako š. Raštas, „kas mėgsta širdies tyrumą, turės prietelį karalių“ (Priež. 22, 11). Viešpats Jėzus pats buvo mergystės sūnus, mokytojas ir pavyzdys; taigi, kas galėjo turėti didesnę teisę, kad Kristus jį mylėtų, už tą apaštalą, kurs labiau, negu kiti, panašūs buvo į Jį, nuo savo gyvenimo pradžios laikydamasis mergystės? Ir kad jau angelų Karalius neapsakomoje savo malonėje pasiryžo suteikti mirtingam žmogui tą laimę, kad galėtų ilsėtis ant Jo dieviškosios širdies, ką gi kitą galėjo išsirinkti, jei ne tą, kurs nesuteptuoju savo skaistumu buvo lygus an-

gelams? Ir pagaliau pati malonė tokio artimo draugavimo su Dievu, triskart šventu, ir tokio gilaus Jo paslapčių supratimo kam greičiau galėjo tekti, jei ne tam mokiniui, kurs turėjo širdį laisvą nuo geidulių ir kūniškųjų prisirišimų ir tuo pat jau galėjo Dievą regėti, kaip kad pats Išganytojas sako: „Palaiminti nesuteptos širdies, nes jie matys Dievą“ (Mat. 5, 8)? Taip tatau visų pirma dėl savo skaistumo vertas buvo š. Jonas ypatingos Išganytojo meilės. „Mylėjo jį Jėzus“, sako š. Grigalius Nissietis: „nes didesnis, negu pas kitus, skaistumo nuopelnas padarė jį didesnės meilės vertą“. Buvo to vertas dar ir dėl to, kad buvo ištikimas.

2. Kiekvienas laimėje lengvai esti prieteliu; bet retas kas ir nelaimėje. Daug Viešpats Jėzus turi mokinių, kurie eitų paskui Jį iki vakarienės; bet maž tokių, kurie eitų su Kristumi ir ant kryžiaus. Noriai esi prie Jėzaus, iki kol Jis tau kelią tiesia ir nešioja tave ant savo malonės sparnų; bet, kai ateina aukos valanda, kai reikia save paveikti, ką pakentėti, išsižadėti dvasiškų paguodų, tuokart nustoji drąsos, apsi-stoji, traukies atgal; vadinasi, meti Jėzų tą valandą, kada Jis norėjo išbandyti tavo tikėjimą ir ketina duoti tau didesnės malonės, kokios ir gautumei, kad tik iš-tvertumei. Veizėk, kokį gražų užmokestį gavo š. Jonas už savo ištvermę meilėje. Visi kiti, kada neprieteliai sugavo Viešpatį Jėzų, išbėgiojo, metę savo Mokytoją; vienas tik Jonas ėjo su Juo iki kryžiaus ir drąsiai iš-buvo po kryžiumi. Kam turėjo tekti brangiausias Jėzaus turtas, kam Kristus mirdamas turėjo atiduoti savo Motiną, jeigu ne tam, kas Jam labiau, negu kiti, ištikimas pasirodė? „Jėzus, pamatęs Motiną ir stovintį mokytinį, kurį Jis mylėjo, tarė savo Motinai: Moteriške, štai Tavo sūnus“ (Jon. 19, 26).

Pradrįsk galų gale — pradėk eiti tuo keliu, kuriuo š. Jonas atėjo prie ypatingos malonės ir Išganytojo meilės, o ir tu tokią pat laimę įgysi. Pasisakyk, ar gali neįsimylėti tą šventąją skaistybę ir tą stipriąją

meilės ištvermę, kada žinai per tai tapsięs vertas gauti Mariją už motiną ir įsigyti Jėzaus širdį, kaip nuosavybę? Eik prie Komunijos, atmindamas ten tau atsiduodant tą pačią širdį, prie kurios ilsėjosi laimingasis apaštalas. Ilsėkis ir tu prie jos, pasitikėjimo pilnas. O po Komunijos drisk prašyti Viešpatį, kad teiktų pats pratarti už tave į Mariją ir pavesi tave Jos motiniškai širdžiai, sakydamas Jai tuos pačius žodžius, kuriais Jai, mirdamas, pavedė š. Joną: „Moteriške, štai Tavo sūnus“. Nors ir per drąsi gali atrodyti tokia malda, nebijokis. Meili Viešpačiui tokia drąsa, kaip kad pats yra apreiškęs šv. Gertrudai. Maloniai priims Jisai tokią malda ir išklausus.

CIV MASTYMAS.

Sausio 25 diena.— Apie š. Povilo atvirtimą.— Kontempliacija.

Pirmasis išangos punktas. Saulius, dar tebealsuodamas kerštu ir žudynėmis prieš Viešpaties mokytinus, . . . prisiartino prie Damasko. Ūmai apšvietė jį šviesa iš dangaus. Parpuolęs ant žemės, jis išgirdo balsą, kurs jam sakė: Sauliau, Sauliau! kam mane persekioji? Jis tarė: Kas tu, Viešpatie? Tas atsakė: Aš Jėzus, kurį tu persekioji . . . Drebedamas ir nustebedamas jis paklausė: Viešpatie, ko nori, kad daryčiau? Viešpats jam atsakė: Kelkis ir eik į miestą; tenai bus tau pasakyta, kas tau reikia daryti . . . Paėmę jį už rankų, jie įvedė į Damaską . . . Ananijas įėjo į namus; jis padėjo ant jo rankas ir tarė: Sauliau, broli, mane siuntė Viešpats, tas Jėzus, kurs tau apsireiškė kelyje, . . . kad regėtumei ir pasidarytumei pilnas šv. Dvasios. — Tuoju nukrito nuo jo akių lyg žvynai; jis atgavo regėjimą ir atsikėlęs buvo pakrikštytas“ (Ap. Darb. 9). Ir taip iš Sauliaus, krikščionių persekiojo, pasidarė Povilas, Kristaus apaštalas.

Antrasis įžangos punktas. Įsivaizduok netoli nuo Damasko slėnį, kuriuo joja Saulius su galvažudžių būriu, duotu jam jo kruviniesiems sumanymams įvykinti.

Trečiasis įžangos punktas. Prašyk Dievo malonės, kad pažintumei ir širdies gilumoj pajustumei tą bedugnį Jo gailestingumą, kurs, kaip anuomet Saulių, taip ir iki šiai dienai nusidėjėlius grąžina pas Dievą.

I punktas. Įsižiūrėk į asmenis. — Įsižiūrėk pirma į Jėzų. Iš dangaus aukštybių Jis pasigailėdamas veizi į smarkųjį savo priešą ir jau nori duoti jam tą malonę, kuri jį ūmai permainys į išrinktąjį indą Bažnyčiai patvirtinti ir daugeliui sielų išganyti: „Jis yra man rinktinis indas, kad neštų mano vardą pagonių, karalių ir Izraelio vaikų akivaizdon“ (Ap. Darb. 9). Žiūrėk toliau, kaip persigando tikintieji Damaske, kaip bugščiai laukia didelio Kristaus priešo ir iš anksto taisos kęsti persekiojimą, nes žino, jog vien tuo tikslu atvyksta... Žvilgtėrėk Jėruzolimoje į žmonių ir kunigų vyriausybę, kuri taip neapkenčia Jėzaus mokinių; su koku džiaugsmu priima Sauliaus sumanymą, tuojau jam duoda įgaliojimą ir raštą ir džiaugias, kad tas gabus ir uolus vyras padės išnaukinti krikščionių vardą... Žvilgtėrėk dar į keliaujančius Damaskan Sauliaus draugus, kurie taip pat uoliai, kaip ir vadovas, skubinas tenai. Bet ypač įsižiūrėk į patį Saulių, tą įniršusįjį vadą; pažink tą pariziejaus širdį, tą jo karštą prisirišimą prie senovės padavimų. Vienas krikščionių tikėjimo priminimas uždega jį rūstybe. Kiekvienas jo žvilgtėrėjimas, veidas, visas elgimos reiškia grūmojimą ir rodo, jog tai yra žmogus, kurs, nors jau daug krikščionių kraujo išliejo, dar nėra pasisotinęs, dar trokšta kraujo. Veizėk, kaip džiaugias, išvydęs Damasko mūrus, ir mąsto, jog jau neilgai trukus nuramins savo neapykantą... O dabar žiūrėk, kokia ūma atmaina! Saulius guli ant žemės, išblyškęs ir drebas. Aplinkui stovi persigandę palydovai... O po keleto dienų, žiūrėk, kaip nusiže-

minęs priima krikštą, skelbia Evangeliją ir gėdina žydus! Stebėkis Viešpaties galia ir malonė. Džiaukis su anais tikinčiaisiais, kurie netikėtai išvydo savo draugijoje ir galėjo pasveikinti, kaip gerą prietelį, galiną gynėją ir karštą Jėzaus apaštalą, tą Saulių, kurs buvo atvykęs Damaskan išnaikinti Kristaus mokinių. Linksminkis su juo ir šlovink Viešpatį, kad geras, kad per amžius Jo pasigailėjimas (ps. 105).

II punktas. Klausyk, ką kalba. — Klausyk, kaip kunigų viršininkai giria Saulių už tai, kad taip karštai stoja už Mozės įstatą; kaip prižada pagalbą viskame, ką tik darys nekenčiamajam Kristaus tikėjimui išnaikinti. Klausyk, kaip Saulius dėkoja už tai ir prižada veikiai atvest Jėruzolimon apkaltus grandinėmis visus tos atskalos šalininkus... Dabar kuo karščiausiai klausyk, ką sako Kristus: „Sauliau, Sauliau...“ Šaukia jį vardu ir du kartu tą vardą ištaria. Klausia jo, kad įeitų savešp ir suprastų savo nuodėmės nedorumą: „Kam mane persekioji“? Kokia tavo neapykantos priežastis? Juk Aš pats gyvenu tuose, kuriuos tu persekioji. Užtat, ką jie kenčia per tave, Aš pats tai kenčiu. Ką tau pikta esu padaręs ir už ką taip prieš Mane pakilai?... Klausį, kas Aš. Atsakysiu: Aš esmi Jėzus, esmi Dievas, kurs pasidarė žmogum žmonėms išganyti; esmi Atpirkėjas, apie kurį pasakojo pranašai, kurio ateinant karštai laukė tavo protėviai... Kaip brangiai užmokėjau už tavo išganyimą! Įsižiūrėk į mano žaizdas ir pasakyk, ką Aš pas tave esu užsiėmęs, ar neapykantos, ar meilės? — „Aš — Jėzus“... Koks tai saldus žodis! „Kurį tu persekioji“... Koks tai tykus, o graudingas skundas! Taip pats Dievas pirmą žingsnį žengia, kad susitaikintų, ir tai su ku! Aš... tu... Koks čia palyginimas! arba, geriau, koks čia nepanašumas!... Bet nesibijok — sako toliau Viešpats — ne dėl to atėjau, kad tave pabausčiau už tavo nuodėmės, bet dėl to, kad tau suteikčiau atleidimą.

Klausyk dabar, ką atsako Saulius į tokią Viešpa-

ties kalbą: „Viešpatie“... O, Viešpatie, kodėl taip vėlai Tave pažinau! O, Mesijau! O, Atpirkėjau! Kaip tai galėjo atsitikti, kad Tau taip piktžodžiavau!... Kaip tai gali būti, kad man tokią nuodėmę atleidi ir taip maloningai atmoniji man, nuožmiajam Tavo persekiotojui! O, mano Mokytojau ir Dieve! jau to vieno tetrokštu — Tau tarnauti ir Tave mylėti! Jau dabar neturiu kitokios valios, vien Tavo. „Viešpatie, ko nori, kad daryčiau?“ „O trumpas sakiny, bet pilnas, bet gyvas, sėkmingas!“ šaukia š. Bernardas; pilnas pasižeminimo, meilės ir vilties; gyvas, nes nuo jo prasideda naujas gyvenimas, pilnas pasišventimo; sėkmingas, nes visišką ir nuostabią daro atmainą. Taip ir didžiausias nusidėjėlis, kada visiškai pasiduos Dievo valiai, greit taps didžiu šventuoju ir kuo gražiausią ateitį sau atsidarys.

III punktas. Žiūrėk, ką daro, o ypač — ką daro Jėzus. — Saulius anksti pasirodė esąs aiškus Kristaus priešas ir anksti pradėjo Jį persekioti. Persekiojo Jį pirmojo kankinio Stepono asmenyje, kada jį mušė akmenimis, nors ir ne savo rankomis, bet budelių, kaip kad sako š. Augustinas. Nuo to laiko nuolat kariavo su Išganytoju. Ne vieną tikrai ir ne keletą kartų metė nešlovę ir melą ant Jo gyvenimo ir mokslo; ne vieną prieš Kristų siundė ir ne vienoje vietoje bažnyčią išgaišino; žodžiu sakant, ne trumpai, ne kai kuriuose tik atsitikimuose rodė Kristaus neapykantą, bet buvo padaręs tai viso savo gyvenimo užduotim. Toji neapykanta ir dabar varo jį Damaskan...

Stebėk dabar, ką daro Išganytojas. Būtų galėjęs atversti Saulių vienu įkvėpimu, arba apaštalu pamokomis, arba koku jų stebuklu, kurių tiek darė apaštalai Žydų žemėje. Kitą kartą Faraonui pabausti prisuntė Mozę, Niniviečiams pataisyti — Joną... Bet Sauliaus atversti ateina pats... Antrą sykį dėl jo nužengia iš dangaus; dėl jo vieno daro tai, ką pirmiau padarė dėl viso pasaulio; tačiau iš tikrųjų ne dėl jo vieno: per Saulių pavadino pas save didį žmonių

skaičių. Pamąstyk, kaip kantriai kenčia jo piktžodživismus ir užpuldinėjimus. Kaip maloningai, pavertęs jį ant žemės, po valandos patsai jį pakelia. Kaip švelniai kalba su juo. Ana šviesybė iš dangaus, kuri jį visą apšvietė, buvo tik paveikslas tos šviesybės, kuri viduje jį apšvietė. Vieną valandą Dievas pripildė jį nuostabaus, dieviško mokslingumo. Jau dabar Saulius nebeturi reikalo klausti Jį: „Kas tu, Viešpatie?“ nes jau Jį pažino ir pamilo, ir degte dega troškimu atiduoti savo gyvybę už tai, kad Jį visi žmonės pažintų ir mylėtų.

Pabaik mąstymą dvasišku pašnekesiu su Kristumi. Išliek visą savo širdį prieš Jo širdį, kurioje pats tau parodė tokius malonės ir gailestingumo turtus. Pagarbink Jį taip, kaip to pats geidžia. Žinok, nesant Jam meilesnės garbės, kaip kad Juo be galo pasitikėsi. Su viltim eik prie tų turtų, kuriuos tau atidarė, imk iš jų, kiek reikia tau išsiganyti. Jungdamasis širdim su šventąja Bažnyčia, dėkok Dievui už tą neišmatuojamąją ir nesiliaujančiąją geradarybę, kurią visai Bažnyčiai patiekė, atversdamas š. Povilą, kadangi tame atvirtime pasireiškė visam pasauliui neapsakomasis Jėzaus širdies gerumas.

CV MASTYMAS.

Sausio 29 diena.—Apie š. Pranciškų Salezietį.

Kaip visas pasaulis kad žino apie Magdalenos atgailos ašaras, apie š. Teresės dvasios pagavimus, apie š. Pranciškaus Asyžiečio neturtą: taip žino ir apie š. Pranciškaus Saleziečio romumą. Pamąstyk:

- I. Koks buvo š. Pranciškaus romumas;
- II. Kokia geistina ir brangi turi būti tau romumo dorybė.

I punktas. Koks buvo š. Pranciškaus romumas. Turėti romumo dorybę reiškia daugiau, negu mokėti sugyventi su kitais ir turėti meilų būdą; tas įgimtas romumas dažnai pavirsta tinginiu — silpnumu, kai, priešingai, romumo dorybė iš savo prigimties yra veikli. Romumas gema iš tvirtumo, kaip tvirtumas — iš tikėjimo ir meilės: „Meilė stipri, kaip mirtis“ (Gies. 8, 6). Toks tatai buvo š. Pranciškaus romumas ir todėl paragino jį nuveikti garsių darbų ir pagamino nuostabių vaisių; pasirodė nepajudinamas pasiketinimuose ir pasiryžęs Dievo valiai viską pašventi; pasirodė nepalenkiamas veiksmo ir nesibijęs jokio vargo.

1. Šventasis viską pašventė ir visko išsižadėjo: išsižadėjo prigimties jausmų, turtų, žmonių palankumo. —

Nuo jaunų dienų jausdamas pašaukimą į kunigus, anksti pradėjo rimtai darbuotis aplink save, kad taptų šventu kunigu. Uoliai budėjo apie savo širdį, idant visi jausmai ir veikalai būtų iš Dievo ir linktų Dievop. — Kiek turėjo paveikti kliūčių, iki įgijo romumo dorybę! Turėjo iš prigimties greitą ir karštą būdą; buvo aukštos kilmės; turėjo daug tokių viršųjų ypatybių, kurios patinka žmonėms, o tuo pat pažadina puiškumą; patsai net širdies jautrumas buvo kliūtis romumui pasiekti, nes juo kas giliau jaučia, juo esti opesnis ir lengviau supyksta... — Paskiau, kada

atėjo valanda išišventinti į kunigus, teko pakelti naujų ir sunkesnių kovų. Mat, dažnai tokiuose atsitikimuose — kaip sako š. Jėronymas — tenka būti nuožmiam ir sau, ir savo artimiesiems. Tačiau ir tos imtynės buvo dar nesunkios, sulyginus su kliūtimis, kurias turėjo paveikti, kada ėmės apaštalauti užsikrėtusioje Kalvyno klaidomis Sabaudijoje. Tokia sunki ir pavojinga buvo ta misija, jog vyskupui pirmą kartą priminus savo kunigams ją esant būtiną, visi persigando ir nusiminę tylėjo. Vienas Pranciškus pasisako esąs pasiryžęs įvykinti, ko nori vyskupas. Bet koks buvo išgąstis jo genčių! Ko jie nedarė! Prašė, barė, skundė ir pyko. Visomis jėgomis tėvai stengė Pranciškų atkalbėti. Tačiau nei rūgojimai, nei ašaros negalėjo palaužti Pranciškaus stamantrumo. Mylėjo ir gerbė tėvą; bet juo labiau gerbė ir klausė dangiškojo Tėvo, kurs kalbėjo jam, kaip kitą kartą Abraomui: „Išeik iš savo žemės ir iš savo giminės, ir iš savo tėvo namų, ir eik į žemę, kurią aš tau parodysiu“ (I Moz. 12, 1). Mylėjo motiną ir su širdies skausmu veizėjo į jos nuliūdimą, klausė jos dejavimų ir skundų; bet dar garsiau skambėjo jo širdy motinos — Bažnyčios žodžiai, kurie karštai kalbėjo jam, kaip kitados Makabiejų motina savo sūnams: „Mano sūnau! pasigailėk manęs ir gelbėk mane mano reikale! Atmink, kad tave savo iščioje nešiojau; atiduok man šiandien meilę už meilę ir sugrąžink man tuos sūnus, kurie nuo manęs atsiskyrė!“

Taip tatai Pranciškus pašventė Dievui savo įgimtuosius jausmus; nesunku jau jam bus pašvesti ir visokius žemiškuosius siekimus.

Š. Pranciškus taip buvo išsižadėjęs visko žemiško, jog jokia pagunda negalėjo jo paveikti. Pasiėmė būti Genevos vyskupu, bet tik iš paklusnumo. Kada jam paskiau siūlyta Paryžiaus arkivyskupystė, nepriėmė. „Susižiedavau“, atsakė „ant visados su Genevos bažnyčia; o kad šita bažnyčia neturtinga ir apleista, dvejopai nusikalsčiau, jei jos išsižadėčiau, o priimčiau

už tai bažnyčią turtingą ir gražią“. Vėliau taip pat nepriėmė siūlomos kardinolo vertybės. Nieko niekad nenorėjo priimti sau; bet viską priimdavo ir pats nuolat prašydavo savo beturtei avijai. Taip naudojas šventieji turtuolių ir galiūnų malone.

Niekados Pranciškus nesistengdavo įgyti ponų malonę pataikavimu ir užsileidimu dalykuose, kurie priešingi sąžinei. Bjaurėdavo žemuoju prisigerinimu. Nenorėdavo įtikti žmonėms, jeigu dėl to būtų pasidariusi skriauda jų sieloms: „Gerbiu Genevos vyskupą“, taip kalbėjo karalius Enrikas IV, „už tai, kad niekados jo nemasino mano malonė; o myliu jį už tai, kad niekados prie manęs nesimeilino“.

Šventasis nežiūrėdavo žmonių, kada reikėdavo atlikti pareigą. Taip, per savo misiją kalvynų mieste Tonone, nors miesto valdžia ir prašymu, ir grumzdimu stengėsi misiją sugriauti, jisai, nežiūrėdamas kreivatiškių rūstybės, atidarė bažnyčią ir įvedė katalikų pamaldas ir šventes.

Iš to viso galime suprasti, jog Pranciškaus romumas nebuvo būdo silpnumo vaisius; priešingai, šventasis pasižymėjo tvirtumu, kurs sėmės naujų jėgų iš jo romumo: kai žmogus išmoksta save valdyti, jis sugėba pažaboti geidulius, paveikti silpnybes, atlikti pareigas, nors tai ir sunku būtų.

2. Kaip šventuosiuose savo pasiketinimuose Pranciškus mokėjo visko išsižadėti, taip juos bevykindamas turėjo viską iškentėti. Gavo iškentėti daug vargų, priešingybių ir persekiojimų; bet vis tai nesutūrėjo jo uolumo. Negirdėtų vargų turėjo per keletą savo misijos metų Sabaudijoje ir ten tatau kuo geriausiai parodė gero piemens pavyzdį. Nebuvo vietos tokios baisios, kurios jo meilė būtų pabijojus, jei tik žinojo ten rasiąs nelaimingą, trokštantį paguodos, arba paklydusią sielą. Per sniegus ir ledus žygiuodavo, per upes perplaukdavo, ant aukštų kalnų užlipdavo, iki pagaliau, iškentėjęs neapsakomų vargų, surinkęs tikinčiųjų būrelį, ant bažnyčių griuvėsių pradėdavo

jiems sakyti pamokslų. Nesigailėjo savo jėgų ir sveikatos; o kada prieteliai jam tai prikaišiodavo ir prašydavo, kad savęs pasigailėtų, jis atsakydavo, kad triūsas dėl Dievo garbės atnešas jam sveikatos, o vargai — džiaugsmo. Per kiauras dienas ir naktis klau-sydavo išpažinčių; ne kartą po keletą pamokslų per dieną sakydavo, be paliovos iš vietos į vietą keliau-davo. Žodžiu sakant, viskam turėjo laiko, o sau nė valandos poilsio neduodavo.

Be tų nuolatinių vargų ir triūsų, Pranciškus be paliovos kentėjo tokių pasipriešinimų, jog reikėjo tik-rai nepakrutinamos tvirtybės, kad vilties nenustotų. Žinoma, kad ryškiausia kiekvienos atskalos žymė yra atkaklumas: sunkios kovos turi tas, kas nori jį pa-veikti. „Didis tai daiktas“, sako Petras Blessietis: „iš-traukti žmogų iš nuodėmės, o sugrąžinti į malonės stovį; dar didesnis — atvesti stabmeldį krikščionių tikėjiman; bet atversti atkaklų atskalūną katalikų ti-kėjiman yra visų didžiausias daiktas, ir galime jį lai-kyti stebuklu“. Pagalvok, kokios tai tvirtybės ir iš-tvermės reikėjo toje misijoje, kurią atliko Pranciš-kus, o labiausiai jos pradžioj! Kiek ten dykai prisi-vaikštinėjo! kiek turėjo nepsisėkimų! Vos tik vienoj vietoj atstatė bažnyčią, atskalūnų sugriautą, tuoj tamsūs žmonės vėl ją sugriauna. Genevoje ilgais pa-šnekesiais ir svarstymais įtikino ir beveik atvertė vie-ną svarbų kalvynų vadovą, Teodorą Bežą; tačiau ne-laimingasis miršta atskalūnu. Visų pirmųjų metų dar-bas paliko kuone be naudos. Pasakyk, kas būtų darėsi toje išnaikintoje žemėje, kad šventasis tuose varguose ir nepsisėkimuose būtų nustojęs tvirtybės?

Pridėk prie to dar nuolatinius persekiojimus. Ne kartą neprieteliai norėjo jį nužudyti; o visad gadino jam šlovę. Vieni laikė jį veidmainiu, kiti — apgaudi-nėtoju. Viena kartą per ištisus trejus metus buvo bjauriai apšmeižtas; tiesa, pagaliau Dievas aiškiai pa-rodė jį esant nekaltą; bet pagalvok, kiek per tuos me-tus šventasis iškentėjo. Tačiau tuose nuolatiniuose

varguose, priepuoliuose ir persekiojimuose išbuvo nepakrutinamai ramus. Visi užpuldinėjimai ir audros neįstengė nei valandai sudrumsti tos giedros, kurią turėjo sieloje. Meile paveikdavo priešus; už panieką atsiteisdavo geradarybėmis, už neapykantą — meile. Kitokio atkeršijimo nepažino. Bet toksai atkeršijimas, pripažinsi, yra gražiausia romumo ir tvirtumo apraiška.

II punktas. Kokia brangi ir geistina turi būti tau romumo dorybė. — Kas neturi meilės, nieko neturi ir patsai yra niekas; priešingai, kas turi tą visų dorybių karalienę, tas visą įstatą yra išpildęs: „Įstatymo įvykinimas yra meilė“ (Rym. 13, 10). Bet romumas — sako vienas Bažnyčios rašytojas — yra tai meilės žiedas; nes, kada meilė pripildo žmogaus sielą, tuokart ir iš viršaus pasirodo tam tikras malonumas, širdingumas, gerumas. Tai yra dorybė, kurios pirmosios privalai išmokti Kristaus mokykloje. „Mokinkitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies“ (Mat. 11, 29). Tąja dorybe nusipelnysi Dievo sūnaus vardą: „Palaiminti taikieji, nes juos vadins Dievo vaikais“ (Mat. 5, 9); mat, įgijęs tą dorybę, būsi gyvas Dievo Sūnaus paveikslas, būsi į Jį panašus: niekas nedaro žmogaus tokio panašaus į Dievą, kaip ta dorybė, sako š. Jonas Auksalūpis.

Krikščioniškojo romumo pamatas yra visokių kūno geidulių ir savęs paties išsižadėjimas; nes, jeigu nori turėti romumo, privalai anų dalykų išsižadėti. Romumas yra visokių nuodėmių karstas, visokių dorybių lopšys. Iš romumo gema trys dorybės, gyvenant su žmonėmis būtinoms, — kantrumas, gailestingumas ir darbštumas: kantrumo būtinai reikia, kad mokėtumei iškentėti artimo klaidas; gailestingumo reikia, kad širdis galėtų gyvai pajusti artimo vargą; pagaliau darbštumo reikia, kad įstengtumei suteikti artimui pagalbos.

Iš romumo, kaip iš gausaus šaltinio, apščiai plūsta Dievo malonių; mat, romi siela turi visas išlygas, kurių yra reikalinga gera malda; užtat ir ta malda meili

yra Viešpačiui: „Romi malda visados patinka“ (Jud. 9). Be to dar, nėra dorybės, kurios būtų žmogus dažniau reikalingas, negu romumo, ir kiekvieną valandą atsitinka progų jai pasireikšti: juk kiekvieną valandą kyla žmoguje jai priešingų sujudimų, todėl žmogus gauna nuolat jausti ir marinti juos, kol ne pervėlu. Tokiu būdu kaskart auga romaus žmogaus nuopelnų išdas, ir žmogus kas kartą didesnės įgyja vilties gausiąs danguje gausaus užmokesnio.

Romumas yra tai, kitais žodžiais tariant, šventa Dievo ir artimo meilė, pakelta į aukščiausią laipsnį: yra tai meilė, kuri juo smarkiau liepsnoja, juo daugiau žmogus kenčia paniekinimų, persekiojimų ir visokios rūšies kartybių. „Noriai duosiu galvą — taip sakydavo mūsų šventasis — apvainikuoti nemalonybių erškėčiais ir savo širdį duosiu perverti priešingųjų liežuvių ragotine, ir duosiuos pagirdomas tulžim ir uksum, jeigu tokia Dievo valia; o tai visa iškentėsiu romia širdim, idant ir mano žodžiuose, ir veide pasireikštų romumas“.

Žodžiu sakant, tobulas romumas yra tai visiškas prigimties įdavimas malonės valdžiai, yra tai gyvenimas tikėjimu, yra tai Dievo gyvenimas žmogaus sieloj, yra tai stebuklingas šventumas: „Už ištikimybę ir romumą jis pašventino jį“ (Ecol. 45, 4). Toksai tai vaisius gema iš tos dorybės, kuri nors visiems patinka, bet maža kas teismano jos vertumą ir neapsakomą jos įtaką žmogaus sieloje.

Š. Pranciškus dar prie savo gyvos galvos gavo iš Dievo užmokesčio už savo romumą: juo labiau stengėsi įgyti tos dorybės, juo didesnio džiaugsmo patirdavo jo siela. Šventa širdis nežino didesnės laimės, kaip kad gali padaryti laimingus kitus, ir geras piemuo nežino didesnio džiaugsmo, kaip kad gali pasidžiaugti savo avijos išganymu. Myli kiekvieną savo avelę; juo labiau džiaugias, kad kuri pargrįžta į gerąjį kelią ir pradeda dangun eiti, juo labiau pirma buvo nuliūdęs ir drebėjo dėl jos, iki kolei buvo nuodėmėje ir praga-

ran ėjo. Myli Dievą: juo labiau džiaugias, kad nusidėjėlis savo atvirtimu pagarbina Dievo Majestotą, juo stipriau pirma kentėjo, kai nusidėjėlis darydavo nuodėmes. Iš to suprask, su koku šventu džiaugsmu dėkoja Dievui tas stropusis misionierius už palaimą, kurią suteikdavo Dievas jo triūsui, ir už tuos stebuklus, kuriuos leisdavo padaryti, Jam betarnaujant. Kiek tai kartų savo ašaras sumaišydavo su atvirtusiųjų nusidėjėlių ašaromis! Kokia tai laiminga buvo šventajam diena (o tokių dienų jo gyvenime buvo daug), kada Išganytojas Švenč. Sakramente vėl apsigyveno toje šalyje, iš kurios prieš septynias dešimtis metų buvo ištremtas.

Kunige, Dievo ir žmonių mylimasis, šlovindami tavo romumą, tuo pat šloviname įsikūnijusiojo Dievo Žodžio romumą. Iš jo išmokai būti romus ir pasižeminusia širdim; už tai, kaip Jis pats yra prižadėjęs, gavai žemę. Jokia žmonių piktybė negalėjo tau priešinti; visa nugalėjai maloniuoju tavo žodžiu ir pavyzdžiu — atkakliuosius atskalūnus, sukietėjusiuosius nusidėjėlius ir užšalusiąsias sielas. Sušildyk, prašome, ir mūsų sielas savo meilės ugnim. Atvesk mus į švento gyvenimo kelią, kaip jį pats esi aprašęs savo raštuose, o atnaujink mūsų širdyse artimo meilę, tą geriausią tikrosios Dievo meilės ženklą. „Dieve, kursai sieloms išganyti š. Pranciškų savo Išpažintoją ir Vyskupą pažadinai, kad taptų viskuo visiems: duok malonę, kad, Tavo meilės saldybe persisunkę, jo pamokomis pamokinti ir jo nuopelnais pastiprinti amžinojon linksmybėn galėtume įeiti.“

CVI MASTYMAS.

Vasario 24 diena. — Apie š. Motiejų. — Kontempliacija.

Pirmasis įžangos punktas. Apaštalai, įžengus Viešpačiui į dangų, pagrižo Jėruzoliman ir gyveno visi drauge vakarienės namuose, laukdami š. Dvasios ateinant, kaip kad jiems Kristus buvo liepęs. Buvo ten su jais Motiejus ir dar kiti mokytiniai. „Anomis dienomis, atsistojęs Petras brolių tarpe, tarė: Vyrai broliai, ... yra žmonių, kurie buvo mūsų draugystėje per visą tą laiką, kada Viešpats Jėzus tarp mūsų įeidavo ir išeidavo; reikia, kad vienas iš jų būtų draug su mumis Jo atsikėlimo liudytojas. Jie pastatė du ... meldėsi, sakydami: Tu, Viešpatie, kurs žinai visų širdis, parodyk, katrą iš šitų dviejų išsirinkai, kad imtų vietą šitos tarnystės ir apaštalytės, nuo kurios atpuolė Judas ... Paskui jie metė apie juodu burtas. Burta puolė ant Motiejaus, ir jis buvo priskaitytas prie vienuolikos apaštalu“ (Apaš. Darb. 1, 16—26).

Antrasis įžangos punktas. Įsivaizduok vietą, kurioj susirinko Viešpaties mokiniai; yra tai tie patys vakarienės namai, kuriuos Jėzus jau buvo pašventęs Švenč. Sakramento įsteigimu ir keliais savo pasirodymais po atsikėlimo; dabar š. Dvasia dar labiau pašvęs tuos namus savo apsilankymu.

Trečiasis įžangos punktas. Prašyk Viešpatį, kad suprastumei, jog ištvermingas ir ištikimas tavo pareigų pildymas toj padėtyj, kurion tave Dievas yra pašaukęs, pareina tik iš paklusnumo Jo malonei; jog užtat, jeigu būtumei nepaklusnus, tokia pat tau prapultis gresia, kokią atrado Judas savo pašaukime, nors tas pašaukimas buvo toks šventas, nors Viešpats viską jame buvo sutvarkęs Judui išganyti. Prašyk taipogi malonės, kad suprastumei, kaip svarbu yra žmonėms, kad kunigai būtų šventi; užtat pasiryžk už juos melstis.

I punktas. Įsižiūrėk į asmenis. — Matai čia susirinkusius šventoj vietoj apaštalus ir mokinius, o jų asmenyį — visą Bažnyčią: Petro asmenyje turi regimąją Bažnyčios galvą; kitų apaštalų asmenyį — pirmąją klausančiąją Bažnyčią... Veizėk, kokia ramybė ir meilė viešpatauja tame būrelyj! „Štai kaip gera ir kaip saldu gyventi broliams vienybėj“ (ps. 132, 1). Nors tik vienas iš tiekos žmonių turi būti išrinktas apaštalu, tačiau nepastebėsi jų tarpe jokių lenktynių, jokio — ar tai žodžiu, ar darbu stengimosi pasiekti tą aukštąją garbę, jokio ženklo kokio nors noro būti pirmam. Jų kiekvienas gerai tai supranta, pašaukimą į mokytojavimą ir vadovavimą ne tiek esant šlove, kiek didelę atsakomybę, reikalaujančią didesnio, negu privalo turėti kiti žmonės, pasišventimo ir savęs paaukojimo; užtat nei tas, kurs bus pašauktas ton aukšton vertybėn, nesistiebs aukščiau už kitus, nei kiti, pasilikusieji žemesniajame stovyj, nepavydės pašauktajam į aukštąjį stovį. Visi lygiai geidžia Dievui garbės, Bažnyčiai — pelno, sau — išganymo savo pašaukime, žmonėms — paskleidimo tarp jų tikėjimo, šventumo ir tikros laimės; visi taip pat bijo kiekvienas už save, atminę baisy Judos paklydimą; tasai šventasis geismas, sujungtas su ta išganingąja baime, visą jų mintį yra pagavęs ir visą širdį pripildęs.

II ir III punktas. Klausyk, ką kalba, ir stebėk, ką daro. —

Petras, Dievui įkvėpus, pirmą kartą vartoja aukščiausiąją valdžią, kurią iš Jėzaus gavo. Svarbiai į brolius prakalba; su giliu paslapčių išmanymu aiškina š. Rašto žodžius; su aukštu mokslu skelbia, kaip turi būti padarytas rinkimas. Visi su pagarba klauso jo kalbos ir tuoj daro, ką jis liepia. Iš kur Petrui toks orumas, toks Dievo dalykų išmanymas, toks sugebėjimas valdyti, tokia neginčytina vietos ir valdžios pirmybė? Argi tie, kurie jo šiandien su tokia pagarba klauso, nepažįsta jo? argi nežino, jį visą gyvenimą buvus žveju, ir visą jo mokslą sukūsis apie laivus ir

tinklus? Žino; bet žino taip pat, iš ko tą valdžią yra gavęs, kurią dabar vartoja; dar jiems tebeskamba ausyse tie žodžiai, kuriuos ištare jam Kristus: „Ganyk mano avinėlius, ganyk mano avis!“ Jau čia, pačioje savo pradžioje, Bažnyčia aiškiai pripažįsta Petrą esant Dievo Sūnaus vietininką ant žemės. Jau čia stebuklingai pasireiškė apaštaluose ir jų kunigaikštyje ana vienybės ir tiesos Dvasia, kurią jiems suteikė Jėzus savo atsikėlimo dieną, kada „kvėpė į juos ir jiems tarė: „Imkite Šventąją Dvasią“ (Jon. 20, 22).

Pamąstyk apie Petro žodžius. Pirma jis primena nuodėmę Judo, „vedėjo tų, kurie sugavo Jėzų“, kad pagal savo pašaukimą turėjo būti Kristaus sekėjų vadovu, jis, priešingai, tapo jų užmušėjų vadovu. Baisi tai nuodėmė. O juk jis tikrai buvo pašauktas apaštalauti: „Jis buvo paskaitytas tarp mūsų“, sako apaštalų kunigaikštis: „ir buvo gavęs dalį šitoje tarnystėje“. Taip tatau, nepaisydamas jautriausios meilės, kuria Dievas jį pamilo, nepaisydamas aukščiausiųjų malonių, kuriomis jį apipylė, žmogus gali apvilti savo Dievą ir išduoti. Pirmiau, negu Petras liko išrinktas apaštalų vyresniuoju, pirmiau, negu Jonui buvo leista ilsėtis ant Dievo krūtinės, jau Judas buvo išrinktas vyru Išganytojo dešinėje; o vis dėlto, pasidarė baisiausiu Jėzaus neprieteliu ir Jo užmušėjų vadu!... Žinai tai, tačiau drėsi pasitikėti savimi!

Toliau Petras liepia padaryti rinkimus ir pažymėti jų tikslą: kad išrinktasis papildytų dvylikos apaštalų skaičių, o gavęs š. Dvasios pilnybę, savo skelbimu, o pagaliau ir savo gyvybės auka paliudytų ne tik Išganytoją tikrai atsikėlus, bet ir tai esant tikrą tiesą, ko mokė Kristus ir ką patvirtino savo atsikėlimu. Todėl ir visus ten susirinkusius t. y. visą Bažnyčią kviečia Petras dalyvauti tuose rinkimuose, nes visai Bažnyčiai labai svarbu turėti šventus ganytojus. „Jie patatė du: Juozapą, kurs vadinosi Barsabas, ir Motiejų. Tuomet jie meldėsi, sakydami: Tu, Viešpatie, kurs žinai visų širdis, parodyk, katrą iš šitų dviejų išsirinkai,

kad imtų vietą šitos tarnystės ir apaštalytės, nuo kurios atpuolė Judas, kad eitų į savąją vietą“.

Pamastyk, kaip turėjo išgandinti tie paskuojieji žodžiai susirinkusiuosius, o ypač tą, ant kurio krito ženklelis! „Kad eitų į savąją vietą“. Į kokią vietą nuėjo Judas amžinai gyventi?! Kokia tai prapultis, nuo kurios net švenčiausias pašaukimas negali išsaugoti žmogaus? Taip sielos gilumoj kiekvienas, o ypač Motiejus, klausia save patį. „Burta puolė ant Motiejaus, ir jis buvo priskaitytas prie vienuolikos apaštalu“. Teisingai galėjo Motiejus sakyti ačiū Dievui už tą ypatingą malonę, kad jį be jokių nuopelnų iškėlė į savo išrinktųjų eilę, pašauktųjų mokinti visą pasaulį; bet dar teisingiau galėjo sudrebėti, atminęs aną nelaimingąjį, kurio vietą paėmė. Tas atminimas buvo, be abejo, visad jo atminty; todėl jis visad žemai save laikė, nepasitikėjo per daug savim, budėjo aplink save, karštai darbavos, pašventė save, ištikimai iki galo vykdė apaštalo pareigas. Bijok ir tu savo menkumo! „Niekur“, šaukia š. Bernardas: „nėra vietos, kuri tave apdraustų nuo nuopuolio, nei danguje, nei rojuj, o nė to tiek pasaulyje: danguj puolė angelas, ir tai pačioj Dievo akivaizdoj; puolė Adomas rojuj, ir tai gėrių vietoje; puolė pasaulyj Judas, ir tai pačioj Išganytojo mokykloj“. Bijok Dievo teismo! Prašyk Dievą, kad duotų tau širdingo pasižeminimo malonės, nes tai yra vienintelis tikras pamatas anai vilčiai, kuri neužgėdina (Rym. 5).

Tegul tas mąstymas apie Motiejaus išrinkimą būna tau paraginimas kiek galint pasidarbuoti, kad Bažnyčia išigytytų tobulesnių kunigų. Bažnyčia tuo labai rūpinas. Jinai yra liepus pasninkauti metų ketvirtadalius — išprašyti nuo Dievo šventų kunigų. Tuo tikslu yra paskyrus gražių maldų šventimų apeigose, kad išprašytų savo kunigams gausių š. Dvasios dovanų. Tuo tikslu kartkartėmis paveda kunigus Marijos globai: „Šv. Marija, ... užtark dvasiškiją“... Iš kunigų

pareina Bažnyčios klotis, Kristaus garbė ir tikinčiųjų išganymas. Pats melskis ir savo artimus ragink, kad melstųs už kunigus.

CVII MASTYMAS.

Kovo 19 diena. — Apie ypatingą š. Juozapo vertybę ir garbę, lyginant su kitais šventaisiais.

I. Buvo jis Marijos vyras.

II. Buvo Jėzaus globėjas.

I punktas. Š. Juozapas buvo Marijos vyras. — Pirma dėl tos priežasties mes turime jį gerbti ir su juo džiaugtis ta nepalyginamąja jo garbe. Švenč. Pa-na Marija šviečia neapsakomos didybės šviesa; bet visa ta šviesa savaime ir būtinai nušviečia ir tą, kurį pats Dievas išrinko Marijai sužadėtiniu. Nebuvo niekad laimingesnės moterystės... Pamąstyk, koks turėjo būti laimingas tas žmogus, kurį pats Viešpats išrinko iš visų žmonių tarpo, kad būtų Švenč. Motinos gyvenimo draugas. Tas išrinkimas iškėlė š. Juozapą taip aukštai, kokia aukšta buvo Dievo Motinos vertybė. Stebėjos Marija, stebėjos ir š. Juozapas savo didybe; pilnas pagarbos ir dėkingumo Dievui, šaukė, kaip Marija: „Didžių dalykų padarė man Galingasis!“

Pagalvok, kokią didelę garbę ir laimę reiškia tuodu žodžiai: Marijos vyras. Marija — toks nežemiškas kūrinys, kilniausiomis malonėmis apdovanotas. Marija — visokių dorybių rinkinys. Marija — pagirtoji tarp moterų, kurią palaiminta vadina ir per visus amžius vadins visos giminės. Jinai gavo Sužadėtinį iš paties Dievo rankų, o Sužadėtinį, kurs buvo vertas tokią turėti Sužadėtinę, ir tas Sužadėtinis buvo Juozapas. Ar to dar negana, kad suprastum nebusus antro žmogaus, kurs būtų gavęs tokios garbės ir laimės?

Laimingasis Juozapai! nesistebiu, kad nesigailėjai nei savo senelių prarastojo sosto, nei atimtosios tau

Judo karalių lazdos, nes aukščiau už visus pasaulio sostus ir karūnas pastatei tą garbę, kad tapai Marijos vyru. Pasakyk, koki kraitį atnešė į tavo namus ta tavo nuostabioji moteris? Kokių neapsakomų vaisių igijai iš to nuolatinio per trisdešimt metų su Ja gyvenimo, iš Jos saldžiausios draugijos, nuolatinės Jos maldos, skaisčiausios meilės? Juk ant tos tavo Moteries Dievas išliejo visą savo malonių gausybę; o Jinai tave mylėjo, kaip vyrą; užtat noriai dalinos su tavim savo turtus. Dievo meilė buvo didžiausias Marijos turtas; o kadangi Jinai buvo Motina to, kurs atėjo ugnies mėtytų ant žemės (Luk. 12), lengvai suprantame, kaip karštai ir pati Marija geidė užžiebtį visų žmonių širdyse tos ugnies, kuria degė Jos siela, taigi kokią didelę ugnį užkūrė savo vyro sieloje, tokioje patogioje Dievo malonėms priimti.

Bet tai dar ne galas. Juozapas tuomi, kad buvo Marijos vyras, buvo taipogi švenč. giminės galva. Niekas jo namuose nesidarė be jo liepimo ir nurodymų. Pas jį ateina angelas liepti, kad neštų Kūdiki į Egiptą; pas jį vėl ateina liepti, kad grįžtų Žydų žemėn; pas jį ateina pranešti, kuo vardu turės būti pramintas Dievo Sūnus. Juozapą Dievas pastatė savo namų šeimininku ir Marijos vyresniuoju; ir Marija tobulai laikė to įsako, kurį Dievas yra davęs moterims: „Moterys tebūnie pasidavusios savo vyrams“ (I Petr. 3, 1). Juozapui pavedė Dievas, ką turėjo brangiausia: „Jį paskyrė savo namų valdovu ir viso savo lobio kunigaikščiu“ (ps. 104, 21). Jį išrinko savo padėjėju, kad po jo uždangalu išsipildytų paslaptis, kurią pareikšti pasauliui dar buvo peranksti. — Pagalvok, kokios garbės vertas turi būti tas vyras, kurį angelai ir Marija taip gerbė, kurį pats Dievas taip aukštai iškėlė!

Pažvelk į tai, kad Juozapas tuo pat, kad buvo Marijos vyras, buvo taipogi tikras Jos geradaris: saugo Jos šlovę, saugo gyvybę, darbuojas ir kenčia dėl Jos ir Jos Sūnaus — taigi didį Jos dėkingumą užsipelnė.... Bet ir tu gali užsipelnyti Dievo Motinos

užtarimą ir Jos širdį padžiuginti, jeigu, mylėdamas Jėzų ir Jam tarnaudamas, stengsies uoliai platinti tarp žmonių Jo pažinimą, garbę, meilę. Tuomi tikrai patarnausi Marijai ir padarysi Ją savo skolininke: dėkos tau už savo garbę ant žemės; ir daugiau dar, negu už savo garbę, dėkos už savo Sūnaus garbę. Ar išmanai, kokia tai laimė ir kaip ja džiaugtis reikia?

II punktas. Juozapas buvo Jėzaus tėvas. — Jeigu Juozapas yra Marijos vyras — sako š. Jėronimas — yra per tai ir išikūnijusiojo Dievo tėvas. Joks žmogaus protas negali suprasti tos kilniosios garbės ir pirmybės! Juozapas tapo Dievo tėvystės dalininku, nes tapo tėvu To, kurs yra tikras ir vienintelis Dievo Sūnus; tėvu ne vien vardu, bet kaip tikras vietininkas, nes amžinasis Tėvas užleido jam savo tėvystės valdžią ir tokią jam davė ant išikūnijusiojo Žodžio, kokią turi tėvas ant savo sūnaus; tapo tėvu per š. Dvasią, nes Ji padarė jo širdį tokią, kad jis taip mylėjo Jėzų, taip pat buvo prie Jo prisirišęs, taip rūpinos Juomi, kaip geriausias pasaulyje tėvas neįstengtų. Nors ir nebuvo tikras Jėzaus tėvas, bet tapo tėvu per meilę.

Pamastyk dabar, kaip stipriai privalai mylėti š. Juozapą už tą nuostabiąją jo tėvystę. Juk Jėzaus tėvas yra vienkart tėvas tų, kuriuos Jėzus priėmė savo broliais. Užtat Juozapas, kaip tikras tėvas, myli mūsų kiekvieną, kurie per išikūnijusįjį Žodį tapome Dievo sūnumis. Kad mes visi tokie būtume Juozapo sūnūs, koks buvo Jėzus!

Bet pagalvok dar, jog ir čia vėl krikščionis gali ir turi pasidaryti dalyviu neapsakomųjų malonių ir šlovės, kurias š. Juozapas išgijo per aną garbingąją savo tėvystę.

O pirmiausiai pamastyk, kad Juozapas, būdamas tėvas, tuo pat buvo taipogi Jėzaus penėtojas. Tas, kurs duoda peną alkstantiems (ps. 114), pats teikės imti savo kasdienį peną iš beturčio dailidės rankų. Š. Juozapas prakaituodamas maitino Jėzų; bet kaip

gi jam gražiai apsímokėjo tas prakaitas, kadangi savo triūsu maitino viso pasaulio Išganytoją... Ir tu gali penėti Jėzų beturčių savo brolių asmenyje. Juk beturčiai yra Jo kūno nariai, ir Jis pats apie juos ištare tuos žodžius: „Kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mažiausių brolių, man padarėte“ (Mat. 25, 40). Ir paskutiniojo teismo dieną ištars taipogi: „Aš buvau išalkęs, ir jūs mane pavalgydinote“ (Mat. 25, 35).

Antra, pasvarstyk, kad Juozapas, kaip Jėzaus tėvas, buvo vienkart ir Jo viršininkas. Valdė regimai tą, kurs begaline savo išmintim valdo neregimai visą pasaulį, ir davinėjo įsakus tam, kuriam paklusnūs yra visi kūriniai danguje ir ant žemės: „Ir buvo jiems paklusnus“ (Luk. 2, 51). Nuostabi paslaptis! Tais keliais Evangelijos žodžiais yra papasakota aštuoniolika metų Jėzaus gyvenimo, kurio kiekviena valanda yra stebuklinga, tartum Evangelija sakytų už visus to stebuklingojo laikotarpio stebuklus tą esant didesnį, kad įsikūnijusis Dievas taip ilgai ir taip tobulai buvo paklusnus žmogui. Bet dar svarbiau: tas Dievo paklusnumo stebuklas ir iki šios dienos tebėra ir kas dieną atsikartoja žmonių akyse. Ar nežinai, kas yra tas, kurs kas dieną altoriaus paslapyje yra paklusnus savo kunigams? O ir tu, kada eini prie Komunijos, liepte liepi aukščiausiam Karaliui įeiti tavip, o Jisai visad paklauso tavęs neverto.

Trečia, pagalvok, kad Juozapas, būdamas Jėzaus tėvas, tuo pat buvo Jo globėjas — turėjo Jį saugoti, ginti, o reikale ir gyvybę gelbėti. Taip, išgelbėjo Jėzų nuo mirties, kada pabėgo su Juo nuo Erodo rūstybės. Ir tu gali ir turi būti Jėzaus gynėjas ir gelbėtojas. Gali ir turi ginti Jo garbę nuo tų netikusiųjų žmonių, kurie ją naikina ar mažina. Gali ir turi gelbėti Jo gyvybę, vadinas, malonės gyvybę savo artimų sielose. Kiek kartų malda, patartimi, geru pavyzdžiu išsergėsi ką nuo sunkios nuodėmės, tiek kartų, kaip mokina š. Povilas, Jėzų nuo kryžiaus mirties išgelbėsi (Žyd. 6).

Pasvarstyk, pagaliau, kad Juozapas dažnai susi-

laukdavo iš Jėzaus anų graudingųjų meilės ženklų, kurie yra nemaža tėvams laimė ir džiaugsmas. Įeik dvasia į š. Šeimynos namelį ir pasidžiauk tuo neapsakomuoju jos gyvenimu. Veizėk, kūdikis Jėzus ilsis ant Juozapo rankų, tėvu jį vadina, prie jo glaudžias ir leidžia save glamonėti. Pamąstyk, kiek čia džiaugsmo patiria laimingojo tėvo širdis... Bet ar tavo laimė nėra panaši į š. Juozapo, kada š. Komuni-
joj priimi tą patį turtą, kuriuo jis gėrėdavos, ir savuoju jį vadinti gali, net dar aukštesne ir gražesne prasme, negu tas šv. Protėvis... Tikrai neturėtumei šio pavydėti palaimintajam Jėzaus globėjui, kad tik būtumei toks skaistus, kaip jis, ir taip, kaip jis, Dievą mylėtumei. Prašyk Viešpatį, kad tau tas malonės suteiktų.

CVIII MASTYMAS.

Ta pati diena. — Aple tris š. Juozapo dorybes, kurias krikščionis ypač privalo įsigyti.

- I. Gyvas tikėjimas.
- II. Pasižeminimas.
- III. Viltis.

I punktas. Juozapo tikėjimas. — Ką Dievas pavadina didžiųjų dalykų padaryti, tą — sako š. Bernardas Senėniškis — apdovanoja tam tikromis malonėmis, kad galėtų tuos dalykus tinkamai padaryti. Lėmęs Juozapui tapti Marijos vyru ir įgyti valdžią, surištąją su tuo garbinguoju paskyrimu, Dievas pirma tinkamai Juozapą paruošė, duodamas jam didžio ir gyvo tikėjimo. Kaip apie Mariją pasakė Elžbieta ją esant palaimintą, kad įtikėjo, taip ir Juozapas palaimintas, kad įtikėjo. Įtikėjo tuo stebuklingu motinystės su nutepta mergyste susijungimu, kurį Dievo visagalybė įvykdė Marijoje. Įtikėjo Kūdikį, kūtėje gimusį di-

džiausiame neturte, esant viso pasaulio Sutvėrėją ir Viešpatį. Įtikėjo tuo giliausiu Dievo Sūnaus pasižemimu, kad, nors atėjo ant žemės visų žmonių išganyti, savęs paties tartum negali išgelbėti nuo Erodo persekiojimo ir pasidavė mirštam žmogaus globai, kad Jį nelaimėj gintų. Įtikėjo angelo žodžiais, kad reikia su Kūdikiu bėgti per tyrus į Egiptą, nors, žmogiškai galvojant, toksai bėgimas galėjo atrodyti ne tik pavojingas, bet ir negalimas. Įtikėjo, nežiūrėdamas jokių sunkių ir neva negalimų dalykų. Patikėjo Dievu savo visa širdimi, ir tai buvo didis nuopelnas. Už tai Dievas kaskart kilnesne šviesybe apšviesdavo jo sielą, ir tai buvo užmokesnis už jo tikėjimą. Kiekvienas atsitikimas, kiekvienas žodis naujo suteikdavo maisto jo tikėjimui. Kiekviena kliūtis ne tik turėdavo nusilenkti prieš jo tikėjimą, bet dar tikėjimą patvirtindavo, iki pagaliau Dievas jau be uždangos apsireiškė savo tarnui. Atidengė jam slaptuosius savo kelius ir savo išlarmes jam apreiškė, ir atidarė giliausias įsikūnijusiojo Žodžio paslaptis.

Iš tokio tatau tikėjimo išaugo anas tobulasis dievobaimingumas, kuriuo š. Juozapas per visą gyvenimą garbino Jėzų, nors buvo toks artimas Jėzui, nors turėjo ant Jo tėvišką valdžią. Ką nors liepdamas Jėzui, kaipo sūnui, pagerbdavo jį, kaipo savo Dievą. Iš to tikėjimo išaugo taipogi anas tylusis, nesiliaujantis mąstymas apie Dievą, kuriame Juozapas jau čia, ant žemės, pradėjo ragauti atenciojo gyvenimo saldybių. Taip tatau, iš gyvo tikėjimo gema šventumas ir laimingumas. Tikėjimu tiki žmogus tuo, ko negali matyti; bet gyvuoju tikėjimu mato tai, kuo įtikėjo. Tikėjimas — sako š. Augustinas — yra tai širdies akis. Jeigu, turi aiškia akį, kuri įstengia matyti per uždangą ir net iš tolo regi Dievo tobulybes, tuoj meilė tavy užsidegs; o kas myli Dievą, tas bus tikrai tobulas ant žemės, o aname pasauly ras amžiną laimę... Kaip gi esi reikalingas to gyvojo tikėjimo, ypač kada eini prie Komunijos! Iš kur gi gautumei prie to š. stalo tos pa-

garbos ir šv. baimės, kurią privalo tavyj pažadinti tikras Jėzaus buvimas Švenč. Sakramente, jeigu tikėjimo akim neįstengtumei išvysti Dievo garbės spindulių už tos uždangos, kuri yra duonos išvaizda.

II punktas. Š. Juozapo pasižeminimas. — Dvejo pu būdu Dievas išbandė Juozapo pasižeminimą, ir Juozapas buvo reikalingas didžio tikėjimo, kad tuos bandymus ištūrėtų; bet kas kitus būtų suklupdę, tai tik juo labiau pastiprino Juozapo pasižeminimą ir juo aiškiau parodė, koks jis didis. Kas tai buvo per bandymai? 1) dideli pažeminimai, 2) didelės malonės.

1. Už š. Juozapo kilmę negalėjo būti pasaulyje aukštesnės: jis juk buvo kilęs iš tos giminės, iš kurios turėjo gimti žmonių Atpirkėjas, ir kuri, be to dar, per kelis amžius nešiojo karališką vertybę. Tačiau, nors dvidešimt trijų karalių ainis, Juozapas gimė varge ir skurde gyveno; kad nenumirtų badu, turėjo imtis menko amato toje pat vietoje, kurioj kitą kartą jo senoliai karaliavo. Turėjo gyventi iš svetimų rankų ir klausyti svetimo noro, kentėti visokių pašaipų ir paniekos iš tų, kurie teikdavos duoti jam darbo, ir dar reikėjo dėkoti už tuos skatikus, kuriuos jam mokėdavo už kruviną darbą. Toks buvo jam Apvaizdos skirtas likimas. Juozapas juo nesiskundžia; dėkoja Dievui ir noriai kenčia visus pažeminimus, surištuosius su menkąja kilme. Ir ne tik niekad nesigiria karališkąja savo giminės vertybe, bet džiaugias, kad yra laikomas menku žmogum, paprastu dailide. Visa savo garbe ir didybe laiko tai, kad gyvena žmonių nepažįstamas ir todėl gali geriau tarnauti Dievui. Taip tatai Juozapas kentė pažeminimą, kuriuo Dievas mėgino jo pasižeminimą. Bet nepaprastosios malonės, kurias iš Dievo buvo gavęs, atnešė jam dar sunkesnių bandymų.

2. Negirdėta Dievas suteikė Juozapui šlovę, darydamas jį savo Sūnaus paslapčių sargu; bet ta šlovė buvo vienkart sunkus Juozapo pasižeminimo ir paklusnumo bandymas. Įsikūnijimo paslaptis buvo be galo svarbi visiems žmonėms. Kad Juozapas būtų ap-

reiškęs pasauliui tą paslaptį jau įvykus jo namuose, ir Dievą pavedus savo Sūnų jo globai, būtų tuo ne tik pagarsinęs Jėzaus vardą, bet ir pats didžios šlovės įgijęs. O kodėl tylėjo? Kodėl to nepaskelbė bent savo pažįstamiems? Dievas jam liepė slėpti Mesiją savo kampe lyje, iki ateis laikas, kada turės apreikšti žmonėms. Ir šventasis ištikimai laikėsi to įsako. Tik dangus regėjo jo garbę.

Prašyk, kad šv. Juozapas ir tave išmokytų geisti būti nežinomam ir nieku laikomam. Pasižeminimas yra gražiausi sielos drabužiai, visokių malonių pradžia ir visokių gerybių šaltinis.

III punktas. Š. Juozapo viltis. — Visi bandymai ir vargai tik stiprina Juozapo viltį. Teisingai galima prie jo pritaikinti, ką sako š. Raštas apie Abraomą: „prieš viltį tikėjo vilčiai“ (Rym. 4, 18). Skandus, nors dar ne didžiausias bandymas buvo neturtas. Savo neturtą Juozapas noriai kentėjo; tik jam sopėjo, kad tokį neturtą kenčia Jėzus su Marija. Koks buvo sopulys jo širdžiai, kada, atėjęs Betliejun, nerado vietos keleivių namuose ir gavo apsistoti apleistoje kūtėje, kurioje Dievo Motina turėjo pagimdyti Mesiją! Tačiau tai nesusilpnino Juozapo pasitikėjimo; ir Dievas jo nenuvylė: tą naktį, kurios pradžia buvo Juozapui tokia liūdna, džiaugsmas pripildė jo širdį. Kada paskui angelas atnešė jam Dievo įsakymą eiti Egiptan, jisai, dar stipriau pasitikėdamas Dievu, nesirūpino tuo, kad kelio nežinojo, nei tuo, kad neturėjo kuo kelionę atlikti, nei tuo, kaip reikės pragyventi su Kūdikiu ir Marija svetimose šalyje, neturint jokių išgalių. Net neklausė angelo, kaip ilgai ten reikės gyventi. Dievas liepė — to jam gana.

Bet niekad šventasis nepatyrė sopulingesnio bandymo, kaip kad pamatė Mariją esant nėščią. Jam dar nebuvo pareikšta ją pasidarius Dievo Sūnaus Motina. Smarkios ir skaudžios buvo jo abejonės. Tačiau ir tą bandymą nugalėjo viltimi. Nežinodamas, kas daryti, ėmės maldos; ir Dievas jo neapleido tame šventajame jo rūpestyje. Kokia tai buvo jam linksma valanda, ka-

da Viešpaties angelas pasirodė jam sapnyje, tardamas: „Dovydo sūnau, Juozapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes, kas Joje gimė, yra iš šv. Dvasios“ (Mat. 1,20)!

Šventoji viltie! tu esi tikrai didelė sielų dorybė! Kad iš Dievo valios tikintis žmogus kokį nors sunkų veiklą pradeda, neturi bijoti jokių sunkybių ir nepasisekimų; vieno tik daikto turi bijoti — savo silpno pasitikėjimo. „Aš visa gailu tame, kurs stiprina mane“ (Pilyp. 4, 13), taip kalba žmogus, turįs gyvo tikėjimo. Kaip tik pažino Dievo valią, jau nebejaučia jokių nuėstavimų ir nebebijo jokių tariamai nepaveikiamų sunkybių ir kliūčių. Net jaučia tikrą dvasioje džiaugsmą, kad jį žmonės metė, nes tuomet tai su visiška viltimi puola Apvaizdos prieglobstin. Prisimink š. Pranciškų Ksaverą, š. Vincentą iš Paulės ir tiek kitų šventųjų. Š. Bernardas sako: „labiausiai pasigarsina Dievo visagalybė tuo, kad visagalintį daro kiekvieną, kas Juo pasitiki“. Jau ilgiau nebestumk nuo savęs to nuopelno ir tos saldybės, kurie iš tos šventos dorybės gema: atrasi joje atilsio, jėgos ir džiaugsmo savo sielai. „Viltie!“ šaukia š. Augustinas: „tu saldžiai ir švelniai moki nešti viską!“ Juk, kaip kad sako šv. Laurynas, „Viltis yra darbe atilsis, ir kaitroje atvėsis, ir verksme paguoda“.

CIX MĄSTYMAS.

Kovo 25 diena. — Švenč. Panos Marijos Apraiškimo šventė.

- I. Kokį pasiuntinį Dievas nusiuntė pas Mariją.
- II. Kaip Marija priėmė tą pasiuntinį.
- III. Kokį toje paslapyje parodė sielos tvirtumą.

P i r m a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Įsivaizduok Mariją klūpančią ir besimeldžiančią Nazarėto namuose. Gera! apsižiūrėk po tą ankštą ir skurdžią triobelę. Tokioje tatau šventykloje įvyks neapsakomoji Įsikūnijimo paslaptis.

A n t r a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Prašyk Dievą, Marijai užtariant, kad tau suteiktų bent dalelę Jo šventumo, ypač kada š. Komunijoje tą patį priimi Dievo sūnų, kurio Marija šiandieną tampa Motina.

I p u n k t a s. Kokį pasiuntinį Dievas pasiuntė pas Mariją. — Pasvarstyk, kokia iškilminga buvo ta pasiuntinybė, koks buvo jos tikslas, pagaliau, pas ką buvo atsiųstas pasiuntinys.

Kas atliko tą pasiuntinybę? Gabrielis, tai reiškia, „Dievo galybė“. Buvo siųstas Dievo, ir visas dangus atsidėjęs žiūrėjo į tą Dievo pasiuntinį, ir karštai laukė tų didžiųjų daiktų, kurie turėjo įvykti, nors tai turėjo labiau rūpėti žemės gyventojams, nekaip dangaus.

Koks tos pasiuntinybės tikslas? Išgelbėti paklydusiąją žmoniją ir sutaikinti žmonių su Dievu. Anuomet tarė Švenč. Trejybė: „Padarykime žmonių panašų į mus“; dabar sako: „Padarykime Dievą panašų į žmonių: padarykime Dievažmogi, kad jis atitaisytų didįjį žmonijos nuopuolį. Kaip paklydusiųjų angelų bausmėje pasireiškė teisingumas, taip tegul gailestingumas garbingai pasireiškia žmonių išganyme“. Nuostabi meilė! Neapimama malonė! Kaip gali žmogus

jas užmiršti! Amžinasis Žodis išgelbės žmogų nuo pragaro ir Dievo soste pasodins žmogaus prigimtį!

Pas ką ir kieno pasiųstas arkangelas? Kam nu-
neš tą tokią aukštą garbę, jog aukštesnės už ją pats
visagalys Dievas nebegalėjo suteikti savo kūriniiui?
Buvo ant žemės ir tuomet aukštakilmių, galingų ponių,
apsirėdžiusių purpura ir pasišvietusių auksu ir žem-
čiūgais. Bet ne tarp jų jieško sau pasaulio Sutvėrėjas
Sužadėtinės ir Motinos. Išsipildė tai, ką dvasioje re-
gėjo Danielius, kad Dievas sėdi ant kerubinų ir žiūri
į bedugnes (Dan. 3). Šiandieną Švenč. Trejybė žiūri
į pasižeminimo ir savęs išnaikinimo bedugnę, kur rei-
kia surengti gyvenimą Dievui, kurs pats save paže-
mins ir išnaikins... Iš to ir tu suprask, kad Dievas
tik tuomet maloniai žvilgterės ir pasigailės tavęs, kai
pats save pažeminsi.

Pas ką pasiųstas arkangelas? Pas Paną, kurią
žmonės laikė beturte, dailidės moterim,, o kuri pati
laikė save tiesiog nieku. Joje ir Jai padarys Visagalys
stebuklą, kuriais dangus ir žemė stebėsis. Ir žiūrėk,
kokią Jai rodo pagarbą! Siunčia pas Ją arkangelą,
ne liepdamas, bet prašydamas; ką buvo lėmęs prieš
amžius, tai leidžia laisvai prisiimti. Negirdėta malonė!
Kaip Marija ją pakels? Ir ar neapalps po tos netikė-
tos ir neapimamos garbės našta?

II punktas. Kaip Marija priėmė pasiuntinį ir Die-
vo Motinos vertybę. — Pamąstyk apie angelo žodžius,
pamąstyk apie Panos atsakymą, o pripažinsi angelo
žodžiuose esant aukščiausią garbę, kokią Dievas gali
dovanoti žmogui, o Marijos atsakyme esant išreikštą
aukščiausią šventumą, kokiu žmogus gali atsilyginti
Dievui.

„Angelas, atėjęs pas ją, tarė: Sveika, malonės pil-
noji! Viešpats su Tavimi; pagirta Tu tarp moterų“
(Luk. 1, 28). Koks gražus tuose keliuose žodžiuose
pagyrimas! Ir Marija galėjo ir turėjo įtikėti tais žo-
džiais, nes pats Dievas kalbėjo savo pasiuntinio lūpo-
mis. O mes, aklieji ir silpnųjų pilnieji, o gal ir nuo

Dievo atskirtieji už nuodėmes ir visokio prakeikimo vertieji, kaip neteisėtai, tačiau noriai, tikime kiekvieno pagiriamu žodžiu, kurį mums taria klaidingas žmogus, o gal ir suvedžiotojas! „Ji, tai išgirdusi, nusigando jo žodžių“, nors tas pagyrimas jai visiškai pritiko, nors tai pats Dievas Ją gyrė. O tu, priešingai, bijai, kad kartais kas tavęs neaplenktų nepagyres, nors per tai, kad manais esąs pagyrimo vertas, dažnai parodai tik esąs nevertas. Marijos baimė buvo pasižeminimo ženklas; o tavo baimė ar nereiškia tik puikumo? Švenč. Mergelė giliai apsvarstė, ką reiškia tas pasveikinimas. Kokia tai išmintis! O tu negalvodamas pasiduoti džiaugsmui, jeigu tau kuomet pasiseka, arba jeigu kas tave pagiria ar pagerbia. Iš tokios neišminties kaip gi dažnai gema didelė pragaištis!

Veizėk toliau, kaip angelas ramina Mariją: „Nebijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą“. Kas atrado malonės pas Dievą, ko gi turėtų bijoti? Ko gi dar Marija turėjo bijoti, kai Dievas Ją pamilo labiau, negu kitus savo kūrinius, ir dabar per savo angelą Jai sako, kad Ją paskyręs savo Sūnaus Motina, ir kad Jos Sūnus viešpatausiąs ne tik Dovidio namuose, bet ir visame pasaulyje, ir Jo karalystė neturėsianti galo? Bet viena dar baimė palieka Marijai: atsimeną esanti mergelė ir mergelė nori pasilikti. Kaip sutaikinti motinystę su mergystės apžadu, kurį yra padariusi? „Kaip tai įvyks, kadangi aš nepažįstu vyro?“ Nebuvo kilęs tas klausimas iš netikėjimo, lyg kad būtų Marija abejojusi, begu Dievas yra visagalis arba bijojusi kokios apgaulės. Jinai stipriai tikėjo, kad „nėra dalyko negalimo Dievui“; bet iš širdies pilnumo tartum nenoromis prakalbėjo Jos lūpos, ir Jos paklausimas buvo išraiška tos meilės, kuria Marija mylėjo skaistumą.

Nekaltoji Mergelė! kok's meilus buvo Dievui Tavo skaistumas! Kaip stebuklingai patogus buvo jis tiems didiesiems dalykams, kuriuos Tau Dievas padaryti

pasiryžo! Ypač dėl Tavo skaistumo skyrė Tau tą garbingąjį likimą, kad taptumei Dievo Motina.

„Šventoji Dvasia nužengs ant Tavęs, ir Aukščiausiojo galybė apdengs tave savo šešėliu“, taip atsakė angelas į Marijos klausimą. O jinai į tai: „Štai, aš Viešpaties tarnaitė; tebūnie man taip, kaip tu pasakei“. Tais žodžiais pareiškė ne tik sutinkanti su Dievo valia, bet dar parodė tikėjimą, pasižeminimą, Dievo meilę, karštą geidimą žmonių išganymo, o labiausiai — aukščiausią sielos galią.

III punktas. Kokį didį sielos tvirtumą parodė Marija Apreiškimo paslapyje. — Parodė aukščiausią sielos galią, kaip tame, kad buvo pasiryžusi atsisakyti nuo siūlomos Jai Dievo Motinos garbės, taip ir tame, kad ją priėmė.

Švenč. Mergelė, kaip moko Bažnyčios mokytojai, lyg didės nelaimės bijojo, kad angelo skelbiamasis Dievo Sūnaus prasidėjimas nepakenktų Jos mergiškajam nekaltumui; Jinai norėjo geriau palikti iki mirties savo žemajame stovyje, negu, tapus Motina, prarasti savo mergystę. Padūmok, kokio tatau reikėjo širdies kilnumo — būti pasiryžusiai išsižadėti tokios garbės — Dievo Motinos garbės!

Bet ne mažesnis sielos galingumas pasirodė tame, kad Marija tą motinystę priėmė. Gera žinojo, kokios bus pasėkos; žinojo, reikiant paaukoti savo ramybę ir gyvenimą, reikiant paaukoti net ir tą Sūnų, kurio taps Motina. Skaitė pranašų aprašytą visą savo mėliausiojo Sūnaus gyvenimą; žinojo, kokia mirtimi baigsis tas gyvenimas; žinojo, kokie patiekti jai neapsakomi nuliūdimai ir sopuliai; ir didelio reikėjo Marijai sielos tvirtumo laisvai prisiimti tą naštą. Švenčiausioji Ponia! tas, kurs yra gražesnis savo išvaizda už žmonių sūnus, taps Tavo Sūnumi! Ir pats Jo grožis bus Tau nesiliaujančių sopulių versmė. Nerasi prie Jo nė valandos pilno džiaugsmo, nes, kada tik į Jį žvilgtėrėsi, pamatysi kryžių, Sūnaus panieką ir bauginąsias Jo kančias, ir aštrus sopulys suspaus Tau šir-

dį. Žodžiai „štai, aš Viešpaties tarnaitė, tebūnie man taip, kaip tu pasakei“, kuriais švenč. Mergelė išreiškė savo pasidavimą Dievo valiai ir sutiko priimti visus sopulius, yra lyg garsas anų Jėzaus žodžių Alyvų darže: „Tačiau tebūna ne mano valia, bet Tavo“ (Luk. 22, 42), kuriais Išganytojas sutiko pasiduoti kryžiaus mirčiai dėl Tėvo ir žmonių meilės. Niekad Marija neparodė didesnės aukos, kaip kad priimdama Dievo Motinos vertybę.

Švenčiausioji Motina! kodėl aš taip toli nuo Tavo dorybių, nors Tavo sūnum vadinuos? Nors žinodama, koks skaidrus Tavo skaistumas, koks didelis Tavo sielos tvirtumas, koks neapsakomas Tavo šventumas, tačiau Bažnyčia ne be reikalo stebis, kad amžinasis Žodis nesidrovėjo nužengti į Tavo mergiškąją iščią. Kaip tat privalome stebėtis, kad tas pats Žodis nesidrovėjo nužengti Komunijoje į nuodėmingąją mano sielą! O, Motin! pagamink nevertajam savo sūnui bent truputį to giliojo Tavo pasižeminimo, kurs, kaip pati esi išpažinus, taip aukštai Tave iškėlė. „Nes jis pažvelgė — šaukei — į savo tarnaitės žemumą. Štai nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta! (Luk. 1, 48). Išmokyk mane tikrai pasižeminti, kad išprašyčiau sau malonų Dievo žvilgterėjimą, ir pasigailėtų manęs, ir palaimintų tas, „kurs gyvena aukštybėse ir žiūri į žemybes danguje ir žemėje“ (Ps. 112, 6).

CX MASTYMAS.

Ta pati šventė. — Aple Angelo Pasveikinimą.

Angelo Pasveikinimas yra sudėtas iš dviejų dalių: pirmoje šlovinama Marija žodžiais, kuriuos pati š. Dvasia įkvėpė Gabrieliui ir Elžbietai; antroje yra trumpas prašymas, Bažnyčios sustatytasis. Abidvi dalys trumpai išreiškia, ką pirmiausiai privalome Marijai daryti: Ją garbinti, nes yra mūsų Karalienė, ir į Ją mels-tis, nes yra mūsų Užtarėja ir Motina. Norint prideramai tai išpildyti, reikia tai, kas kalbama lūpomis, atgaivinti tikėjimu ir meile ir tokia dvasia tą šventą maldą kalbėti, kaip kad moko š. Dvasia ir Bažnyčia.

I. Š. Dvasia moko, kaip turim garbinti Mariją.

II. Bažnyčia moko, kaip turime šauktis į Mariją.

I punktas. Š. Dvasia moko, kaip privalome garbinti Mariją. —

1. *Sveika Marija.* Tie žodžiai rodo, su kuo kalbame toj maldelėj; mini vardą tos brangiausios ir garbingiausios būtybės, kurią sveikiname dangaus pasiuntinio žodžiais. Po Jėzaus vardo nėra saldesnio vardo už Marijos. „Didžioji, gailestingoji, labai šlovingoji Pana Marija!“ šaukia š. Bernardas: „pats Tavo vardo ištarimas meile uždega; patsai Tavo atminimas palinksmina Tave mylinčiųjų širdis!“

2. *Malonės pilnoji.* Marija yra malonės ir grožio pilna. Jau Saliamonas dvasioje regėjo tą Jos grožį ir šaukė: „Kas yra toji, kuri ateina, lyg kad tekanti aušra, graži, kaip mėnulis, rinktinė, kaip saulė“ (Giesm. 6, 9)? Bet tas regimasis Jos grožis yra tik silpnas Jos sielos grožio šešėlis: „Karaliaus dukters pats šlovingumas viduje“ (ps. 44, 14). Visa yra pripildyta dangaus dovanų, visa *malonės pilna*. Kitiems malonės duodama su saiku; bet ant to Viešpaties bus-to malonė išsiliejo visa upe, kad būtų visas pašvęstas

ir taptų visokio šventumo versme: „Upės srovė linksmi Dievo miestą, šventąją Aukščiausiojo buveinę“ (ps. 45, 5). Marija yra malonės pilna, nes prasidėjo be nuodėmės; yra malonės pilna, nes, tobulai darbuodamasi vienkart su malone, neprarado nė vienos iš tų nesuskaitomų malonių, kurias nuolatai gaudavo; yra malonės pilna sau; yra malonės pilna ir mums, nes gali ir mus silpnus sušelpiti.

3. *Viešpats su Tavimi.* Viešpats Mariją savo galybe stiprino, savo Apvaizda sergėjo ir taip visiškai apsireiskė Jos protui ir savimi pripildė Jos širdį, kaip kad buvo verta dėl savo šventumo.

Pasakyk, krikščioni, ar ta malonė, kurią tau Dievas suteikia per komunią, yra nepanaši į tą, kurią Jis savo Motinai suteikė? Juk tuomet Išganytojas gyvena tavy; ir ar negirdi, kaip tavo angelas sargas kalba tau tuos žodžius, kuriais arkangelas pasveikino Mariją: „Viešpats su tavimi“? Kaip gi greitai užmiršti tą savo laimę!... Dievo Motina! Prašyk už mane, kad Tavo Sūnus visad būtų su manim, kad neįleistų dvasion tuščių minčių, kad širdy į meilę pukštytų, kad padėtų man darbuose ir gelbėtų varguose!

4. *Tu pagirta tarp moterų.* Viskas, kas tik yra danguj ir ant žemės, šlovina Mariją ir stato aukščiau už visus žmones, už angelus ir šventuosius, už visus kūrinius: nėra kitos būtybės, kuri būtų buvusi išrinkta tapti savo Dievo Motina! „Tu pagirta, šventoji Ponia, už tą malonės pilnybę, kurią visas pasaulis Tavyje garbina ir šlovina! Tu pagirta už tą gausingą pasigailėjimą, kurį mums patieki! Tu pagirta už begalį V. Jėzaus Majestotą, kur Tavy įsikūnijo! Tu pagirta už neapimamąją garbę, kuria švitruoji danguje“ (š. Bernardas).

5. *Ir pagirtas Tavo iščios vaisius Jėzus.* Š. Elžbieta tais žodžiais vienkart šlovina ir Marijos vertumą, ir Jėzaus dieviškąją garbę. Visas Marijos didumas yra iš Jėzaus ir dėl Jėzaus ir š. Mergelės Dievmotinystė yra židinyš tos šviesos, kuri Ją iš visų pusių yra apsu-

pusi. Visa garbė, kurią tieki Motinai, tenka Sūnui, nes Jis yra Marijos garbės pradžia ir galas, ir Marija tik tuo tikslu ir priima iš mūsų pagarbą, kad įteiktų Jėzui.

II punktas. Bažnyčia moko, kaip privalome šauktis į Paną Mariją. —

1. *Šventoji Marija, Dievo Motina, melsk už mus nusidėjėlius.* Marija yra Dievo Motina, ir tai yra pirmoji priežastis, dėl kurios privalome pasitikėti Marijos globa. Viešpats Jėzus yra Jos Sūnus ir todėl negali nieko Jai atsakyti. Davė Jai tikrą visagalybę, tik ne liepti, o prašyti: „maldaujančiąją visagalybę“, kaip sako Bažnyčios tėvai. Negalime abejoti, begu Marija, reikiant tau padėti, norėtų pasinaudoti begale savo valdžia, nes juk Jinai yra taip pat ir mūsų Motina... Marija, mano Motina, melskis už mane! Motina, melskis į tą Sūnų, kurį sunkiuose varguose pagimdei! O jeigu dar būtų to negana, kad esu Tavo sūnus, tai dar antrą turiu teisę laukti iš Tavęs pasigailėjimo, gailestingiausioji Motin, nes esu nusidėjėlis! „Ką tik turi, visa tai, drėsu sakyti, esi kalta nusidėjėliams, nes nusidėjėlių naudai esi gavusi, ką tik turi“ (š. Germanas). Taip tatau, dėl vieno jau mano skurdo ir vargo turiu teisę tikėtis iš Tavęs pasigailėjimo, nes nėra didesnio skurdo už nuodėmę. „Tu — pasigailėjimo Karalienė, o aš — didžiausias nusidėjėlis ir per tai tarp Tavo karalystės valdinių — pirmasis“ (šv. Bernardas).

2. *Dabar ir mūsų mirties valandoje.* Kas yra tas „dabar“, kuriame gailestingumo Motina, kaip kad tu meldies, turėtų tave sušelpiti savo galinguoju užtarimu? Yra tai kiekviena tavo gyvenimo valanda. Praeitis nebe tavo yra; po jos tau nuodėmės tepaliko, už kurias turi atgailą padaryti; ateitis taip pat ne tavo galioje; tavo rankoje tėra dabartis, o žinai, kaip greitai ir ta dabartis nyksta iš tavo rankų. Kokia trumpa žmogaus gyvenimo valanda!... Bet žinai ir tai, kad ta valanda, tasai „dabar“, tai — bandymų ir kovos metas; žinai, kokie tą valandą tau pavojai grū-

moja, ir kiek daug neprietelių tykoja tave praryti!... Kas gi tave kitas išgelbės, jei tave apleis Marija?

Melskis už mus, švenčiausioji Panai! Melskis už mus dabar, nes gal su ta diena, su ta valanda yra surištas mūsų išganymas!... Bet yra viena valanda svarbiausioji... paskutinioji valanda, kurioj bus spęsta, koks turį būti mūsų amžinasis likimas; valanda, kurioj žmogus gali dar arba viską atitaisyti, arba viską prarasti. Tąją tat valandą žmogus yra ypač reikalingas galingiausios pagalbos, nes ir neprietelių užpuolimas yra smarkesnis. O! mirimo valandoj būk su mumis, Marija! gink mus ir melskis už mus!... Laimingas, kurs mirs ant tavo motiniškųjų rankų, turėdamas priešais akis Tavo paveikslą ir šventą Tavo vardą lūpose! Taip mirdamas, ne mirs, bet užmigs: užmigs ant žemės, o atsibus danguje... Marija, malonės Motina, pasigailėjimo Motina, Tu mus nuo priešo uždenk ir mirties valandoje priimk (Bažnyčios giesmė)!

CXI MĄSTYMAS.

Gegužės 3 diena. — Mąstymas apie Kryžiaus paslaptį padeda sielai darytis kaskart šventesnei.

- I. Parūpina jai daugiau malonių pas Dievą.
II. Padidina joje Dievo meilę.

I punktas. Mąstymas apie Kristaus kančią parūpina mums daugiau malonių pas Dievą, nes, kas apie ją mąsto, daro daiktą, ypatingai meilų Dievui. —

Pats Dievas ir nuo amžių tartum būtų mąstęs apie tą paslaptį; visas Senasis Įstatymas yra jos rengimas ir užsakymas. Ką ypač pranašavo visi pranašai? Gi ateinančią Mesijo kančią. Ypač kai kurie, kaip Dovidas, Izaijas, Jėremijas, ne tik ją paskelbė, bet ir ap-

rašė, tartum, evangelistai. Ką reiškia visi anie paveikslai, kurių yra pilnas Senasis Įstatas? Jėzaus kančią. Taip, Izaokas reiškia Kristų, kurį Jo Tėvas atidavė paaukoti, ir kursai ant savo paties pečių neša ant kalno savo aukai medį. Juozapas reiškia Kristų, parduotąjį vieno iš tų, kuriuos pats savo broliais praminti teikės. Vario angis buvo paveikslas Kristaus, prikalto prie kryžiaus ir išgydančio sielas, mirštamoms nuodėmės įgeltas, jei tik jos kreipias į Nukryžiuotąjį. Velykų avinėlis reiškia Dievo Avinėlį, kurs savu krauju išgelbi sielas nuo mirties.

Iš čia aišku, kad Dievas labai yra pamėgęs tą didįjį savo garbės atitaisymą. Širdim tartum gyvena ant Kalvarijos ir tavo širdį čia traukia; džiaugias tavim, kai mato, kaip tu mąstai apie tą Sūnų, kurį tau paaukojo, idant galėtumei suprasti, koks yra Jo meilės platumas, gilumas, ilgumas ir aukštumas (Efez. 3). Pačiam Jėzui didelio suteiki džiaugsmo, kai mąstai apie Jo mirtį. Į tą paslaptį nuolat nukreiptos buvo Jo mintys ir troškimai. Tuo tikslu Jis atėjo ant žemės, kad tave ir visus žmones atpirktų savo kančia ir mirtim ant kryžiaus. Kryžium tartum gyvena ir kryžium kvėpavo. „Aš turiu būti pakrikštytas krikštu“, taip kalbėjo apie savo mirtį: „ir kaip nerimstu, iki tai bus atlikta“ (Luk. 12, 50). O kad jau buvo arti ana geidžiamoji valanda, tartum nebegali jau sutūrėti to savo krašto geismo ir ugnies: „Geiste geidžiau — sako — valgyti draug su jumis šitą Velykų avinėlį pirma, nekaip kentėsiu“ (Luk. 22, 15). Ant kryžiaus visiškai išpildė tuodu daiktus, kuriuodu angelai Jo vardan paskelbė pasauliui Jo gimimo valandą: „Garbė Dievui ir ramybė žmonėms“. Dievui tokia garbė, kokios yra vertas, o žmogui — nuo prapulties išgelbėjimas, Dievo sūnaus vertybė ir Dievo laimės dalelė... Toks yra kryžiaus vaisius; todėl kryžius yra tikrai gyvenimo medis. Bet, kad ir tau jis būtų gyvenimo medis, reikia, kad klausytumei pamokų, kurių jis teikia.

Jėzus geidžia, kad nuolat nešiotumei savo širdyje dėkingą Jo kančios atminimą. Todėl Bažnyčia, Jo Dvasios valdoma, visur tau stato prieš akis kryžių, padirbtą iš medžio, iš akmens, nulieta iš aukso, sidabro; todėl aukoja kasdien šv. Mišių auką, kuri yra gyvas kryžiaus aukos paminklas, ir dalija žmonėms tikrąjį Kristaus kūną duonos išvaizdoje, kaip amžiną atminimą tos kančios, kuri buvo Jam tokia sopulinga, o žmonėms tokia yra naudinga. Įkurdamas tą auką, Jėzus pats su graudingiausią meile liepė apaštalams minėti Jį ir Jo kančią, tardamas: „Tai darykite mano atsiminimui“ (Luk. 22, 19). Taip pat ir šiandien, ir kasdien liepia tau švenč. aukoje, tardamas kunigo lūpomis: „Tai kada tik darysite, darykite man atsiminti“. Rodos, tau sako: „Atmink mane, savo Dievą, kurs miriau, kad tave išgelbėčiau. Atminiau tave varguose ir kančioje. Tu bent dabar atmink mane, kai regi mane ant altoriaus, ir atmink mano mirtį, kad gautumei jos nuopelnų dalį“. Ką gi į tai atsakysi, mano siela? Ar atsisakysi suteikti Jam džiaugsmo, kurio iš tavęs laukia? Argi nepanorėsi atminti Jo, kai žinai, kad tai yra būtina, norint nusipelnyti savo aukščiausiojo Viešpaties ir Teisėjo meilę?

II punktas. Mąstymas apie Viešpaties kančią padidina sieloje Dievo malonę. —

Koks tat be galo geras yra Dievas, kad, nors pats yra aukščiausias ir savy pačiame turi begalės laimės šaltinį, teikės tačiau, lyg kad būtų, tavęs reikalingas, prašytis į tavo širdį, nors ir tą širdį pats padarė! „Mano sūnau, duok man savo širdį“ (Priež. 23, 26), sako tau kasdien nesiliaujančiu savo geradarybių balsu, o ypač tuo galinguoju savo kančios ir kryžiaus balsu.

Už meilę galima atsilyginti tik meile; o kryžiaus paslaptis yra tai per didelės Dievo meilės apsireiškimas (Luk. 9), jei pridera taip sakyti. Kad Dievas būtų tau leides išsirinkti ženklą, kurs galėtų tave įtikinti, kaip Dievas tave myli, ar būtų tau net į galvą atėjusi mintis geisti, kaip ženklo, Dievo Sūnaus mirties? Die-

vas iš savo gerumo pralenkė tavo norus ir davė tau nepalyginamai daugiau, nekaip būtumei pradrišęs tikėtis! Rodos, tau kalba: „Kaip atsikelsi iš tos prapulties, kurioje save paskandinai, ir atnaujinsi meilės ryšius, kurie turi tave jungti su manim, kad juos savo nuodėmėmis sutraukei? ... Pats jauties pats to negalįs padaryti. Klausyk: štai — vienintelis mano Sūnus, visai lygus Tėvui; tą mieliausiąją Sūnų atiduodu tau, ir Jis pats atsiduoda tau, ir nori mirti tau išgelbėti“. Taip tatau Dievas mylėjo nedorėlius žmones. Ir Dievo Sūnus noriai išgėrė už juos kartybių taurę. Laisva valia pasidavė baudžiančiajai Tėvo teisingumo rankai. „Štai einu, Tėve“, tarė: „ganapadaryti Tau už žmones, ko jie patys negali padaryti, nes jų aukos nevertos begalinio Tavo šventumo ir didumo. Štai pasi-
duodu Tau auka už visus žmones; ant manęs sudėk visą savo rūstybę; mane bausk, nors esmi Tavo Sūnus; tik atleisk nusidėjėliams!“ Prisimink Alyvų daržą ir tai, kas darės rotušėje ir ant Kalvarijos, ir suprask, kaip Tave mylėjo Jėzus. Argi nepridera, „kad ir tie, kurie yra gyvi, jau nebe sau gyventų, bet tam, kurs yra už juos miręs (II Kor. 5, 15)!“ Kokių gi dar lauki geradarybių, jeigu po to viso dar neesi pasidavęs Dievui? Bijok nuliūdinti tokį gerą Viešpatį! Jeigu tik tiek manai padaryti Dievui, kiek tau Dievas yra įsakęs būtinai daryti, argi tavo meilė bus tokia, kokią Jam už Jo meilę esi kaltas? Atmink, kokia tai dangiška ugnim degdavo šventųjų širdys nuo mąstymo apie Kristaus kančią. Š. Magdalena de Pazzis, veizėdama į kryžių, šaukdavo: „Meile, meile! kodėl tavęs žmonės nepažįsta! kodėl tavęs nemyli! Sielos, meilės ir meilei sutvertosios, kaip gali būti, kad nemylėtumėt meilės?“ Š. Pranciškus iš Asyžiaus, negalėdamas iškęsti žmonių nejautrumo, šaukė akmenis, kad su juo apverktų Dievo Sūnaus mirtį. Kristaus žaizdos, kalbėjo š. Bonaventūra, galėtų net akmenines širdis sužeisti ir sielas, ledų pavirtusias, uždegti, ir meilę pažadinti kietesniuose už titnagą viduriuose.

Žiūrėk į Jėzaus kryžių, žiūrėk, kaip jis Dievo krauju sukruvintas! Matai čia, kaip stipriai yra tave pamilęs Išganytojas. O matai taipogi parašytą ant kryžiaus skundą ant tavo silpnos meilės! Iš tikrųjų, ar gali sakytis mylįs tą Dievą, pažemintąjį ir apspjaudytąjį, kada pats jiešškai šlovės pas žmones, o drebi prieš menkiausią panieką?

Jėzau! Paveik mane galutinai! Ta neapsakomąja gražybe, kuria Tave yra papuošusios panieka ir žaizdos, perverk mano vidurius, lyg strėle iš stipriai įtemp-to kilpinio! Paverk ir valdyk visas mano kūno ir sielos jėgas! Valdyk tą menkąją mano širdį! Žinai, kaip ji kiekvieną valandą nori išsprūsti iš Tavo rankų, nors ką tik buvo prižadėjusi Tavęs niekad neapleisti...

Gal šiandien galėsi priimti Komunią; rūpinkis priimt Ją šventai. Kviesk pagalbon mirštantį Jėzų, kad tave išmokytų mirti viskam, kas Jį žeidžia. Geisk mylėti tą Dievą, kurs tau savo kryžium dangų atidarė, kurs savo krauju numazgojo tavo nedorybes, kurs tau savo mirtim sugražino gyvybę, kurs savo nuopelnais suteikė tau galią pasiekti tą laimę, kad Jį amžinai mylėtumei.

CXII MĄSTYMAS.

Birželio 16 diena. — Apie š. Joną Pranciškų Regis.

To šv. vyro gyvenimas, kaip ir š. Pranciškaus Ksavero, kurs buvo šiam šventajam pavyzdžiu, visas pasižymėjo karšta Dievo meile ir neužgesinamu sielų išganymo troškimu. Ką anas Indų apaštalas su negirdėtu pasišventimu darė tolimose šalyse stabmeldžių tautoms atversti, tai su tokiu pat pasišventimu š. Jonas Pranciškus savo kaimynuose darė, kad dvasiškai

atgimdytų tą šalį. Abudu darbavos tik dešimtį metų, bet tuo trumpu laiku didį darbą atliko.

Tiems darbams atlikti šv. Jonas Pranciškus gavo nuo Dievo dvi nepaprastas malones:

I. Karštą meilę ir

II. Kantrų uolumą.

I punktas. Karšta šv. Jono Pranciškaus meilė. — Kiekvienas žmogus turi kokią nors savo svarbiausią aistrą. Š. Jonas Pranciškus, galima sakyti, teturėjo per visą savo gyvenimą tik tą, kad mylėjo Dievą ir Jo meilę visuose pažadinti geidė. Nuo mažens pradėjo jame blizgėti šventosios ugnies kibirkštėlės. Mokykloje žodžiu ir pavyzdžiu ragindavo savo draugus būti dorus. Ir taip jam pasisekė tas pirmasis apaštalavimas, jog keletas draugų pavedė save Kristui. Kada paskui pats tapo mokytoju, nuolat ragino savo mokinius atminti ir mylėti amžinuosius daiktus, o ypač kiekvienoje progą žadino juose nuodėmės neapykantą. Viena kartą vienas mokinyš sunkiai nusidėjo. Šventasis taip gyvai papasakojo mokiniams apie Dievo teismą, jog visi persigando; ir ne vienas paskiau, daug laiko praėjus, prisipažindavo, vis dar jį apimanti šventa baimė, kada prisimenas, ką anuomet iš šventojo buvo girdėjęs. Tai buvo tik pradžia tų uolumo stebuklų, kuriuos jisai paskiau darydavo savo misijose. Kunigu palikęs, tokį parodė dvasios užsidegimą, jog galima ir jam pritaikinti tai, ką sako šv. Raštas apie pranašo Elijo uolumą: „Kilo pranašas Elisas lyg ugnis, ir jo žodis degė kaip švyturys“ (Syr. 48, 1).

Šlovinti Dievą ir sielas išganyman vesti — tai buvo nuo šiol jo vienintelė mintis, vienintelis geismas, vienintelis triūsas. Tam pašvėsdavo kiekvieną valandą ar tai mieste, ar kaime, ar bažnyčioje, ar turgavietėje, ir gatvėse, ir kalėjimuose, ir ligoninėse.

Taip karštai sakydavo pamokslus, jog ne kartą balso jam pritrūkdavo. Dažnai jo veidas užsidegdavo nuo tos ugnies, kuri degė jo viduje, ir taip nuo širdies

kalbėdavo apie dieviškus daiktus, jog ir pats, ir klausytojai ašaromis apsiliedavo. Žemės daiktai buvo jam buvę — nebuvę; bet Dievo veikalus ir sielų išganymą gynė su negirdėtu dvasios karštumu. Vieną kartą, stengdamasis nusidėjėlių atversti ir niekaip negalėdamas atitraukti jo nuo nuodėmės, pagaliau verkdamas sušuko: „Imk kardą ir perdurk man širdį, tik Jėzaus taip nerūstink!“ Kitą kartą prisipažino prieteliui, kad gyvenimas būtų jam nepakenčiama sunkybė, jei ne tai, kad jis jam duoda progos gelbėti žuvančias sielas ir platinti Kristaus karalystę. Meilė jame nesiliovė nė valandos; ugnis kuri jame liepsnojo, be paliovosėjo smarkyn iki gyvenimo pabaigos. Turėdamas 44 metus, liko suspaustas sunkios ligos; jautė esant arti galą; bet žmonių būriai, trokšdami klausyti Dievo žodžio, iš visų pusių rinkosi paskirton misijos vieton; šventasis vos galėdamas paeiti, atvyko ir pradėjo savo vargingą darbą. Sveikata eina silpnyn, o jis smarkiau darbuojas. Pagaliau apleidžia jį jėgos; žmonės neša jį artimon trobon; bet ir ten, pasodintas ant palaikės kedės, nenuilstas apaštalas baigia pertrauktąsias išpažintis ir taip miršta, eidamas kunigo pareigas. Ne stebuklai, kad po tokio gyvenimo drąsiai galėjo atiduoti Dievui savo sielą. „Brangus brolau“, sako mirdamas stovinčiam prie jo kunigui: „kaip aš linksmi ir ramiai mirštu!“... O tu ar galėsi taip ramiai ir linksmi sutikti mirtį, jeigu gyveni, kaip daugumas žmonių? Rasi žmonėms rodos, tavo gyvenimas esąs be nuodėmių; bet Dievo akyse begu tavo gyvenimas tikrai naudingas? Kas iš to, kad nepiktini kitų, jeigu nedarai to, ką turi gera daryti!

II punktas. Nepaveikiamasis š. Jono Pranciškaus kantrumas.

Kantrumas, kaip moko š. Povilas, yra pirmasis meilės vaisius: „Meilė yra kantri“ (I Kor. 13). Š. Jokūbas kantrumą laiko tobulos dorybės pamatu. (Jok. 1, 4). Iš kantrumo gema visi nuopelnai, nes ir pati meilė branginama ne pagal žodžius ir priežadus, bet

pagal darbus, kurie vieni teparodo tikrąją meilę, nes jų nepadarysi be mažesnio ar didesnio pasiaukojimo; o šis yra geriausias tikros meilės ženklas. „Nemylėkime“, sako Jonas apaštalams, „žodžiu nei liežuviu, bet darbu ir tiesa“ (I Jon. 3, 18). Krikščionis yra narys to kūno, kurio galva yra Kristus; taigi reikia, kad drauge su Kristum taptų sopulių vyru ir kaip kad Kristus, pasirodytų esąs kantrus. Toks buvo š. Jonas Pranciškus.

Tiesa, nesusilaukė jis to, ko labiausiai, kaip didžiausios malonės, prašė, kad jį nusiųstų Kanadon, kur tikėjosi savo kraują išlieti už Kristų; bet ir jo apaštališkieji darbai, kuriuos atlikdavo tėvynėje, buvo, galima sakyti, nuolatinė kančia. Per didžiausius šalčius keliaudavo nepereinamais keliais; per aukštus kalnus lipdavo; nežiūrėdamas potvynio, per upės brisdavo; ne kartą ropomis turėdavo pasiekti skardžių viršūnes ir šliaužti bedugnės daubos krantais. Kartais didžiame miške sustodavo, žmonių būrių apsiaustas, kurie iš visur pas jį plūsdavo, trokšdami išgirsti iš jo lūpų išganymo pamokų; ir pirmoji, kurią rasdavo, uola arba pusnis būdavo jam sakykla, iš kurios skelbdavo tikintiesiems Dievo žodį. Be paliovos arba mokydavo, arba išpažinčių klausydavo; ne kartą iki vėlybos nakties sėdėdavo klausykloje. Ypač stebuklingą rodė kantrumą skriaudose ir paniekose; niekad jo širdis neužsidegė rūstumu, niekad jo veidas nė valandėlei neapsiniaukė. Vieną kartą vienas nedoras žmogus turgavietėje, daugeliui matant, kirto jam veidan; bet šventasis iškentėjo tą skriaudą su nepakrutinamu sielos ramumu; o kad prieteliai nuliūdo dėl tokios jo paniekos, jis pats ramiai atsakė: „Didelis čia daiktas iškentėti tai dėl Jėzaus Kristaus melės! Tikiuos, kiekvieną ištikimą Kristaus mokinį taip pat mano vietoj padarysiant ir linksmai pakentėsiant dėl geriausiojo Viešpaties tokį pat paniekinimą“. Nedori žmonės plėšė jam šlovę; šventasis galėjo lengvai išsiteisinti, bet niekad to nenorėjo daryti; o prietelių, norinčiųjų jį užstoti, prašė, kad tylėtų ir leistų jam dalyvauti Išga-

nytojo paniekinimuose. Ne kartą kentėjo bedievių užpuolimus; niekšai ne kartą baisiai jį kankino: mušdavo ir bemažko neužmušdavo; o šventasis meldavos už juos. „Kokia tai linksmybė“, sušuko vieną kartą tokiame atsitikime, „kad galiu truputį pakentėti dėl tų sielų, už kurias Dievo Sūnus tiek iškentėjo!“ Iš kur ėmė tas šventasis tokios stiprybės ir drąsos, jei ne iš Kristaus meilės ir iš nuolatinio Jo kančios atminimo! Prašyk ir tu Išganytoją, kad patrauktų ir pririštų tavo širdį prie Kryžiaus paslapties, kad dažnai apie ją mąstytumei; tuomet būtinai pamiltumei Jėzų; o kai Jį mylėsi, tai savo meilę išreikši tuo, kad noriai ir linksmiai kentėsi už Jį ir save visą Jam pašvęsi.

CXIII MĄSTYMAS.

Birželio 24 diena. — Šv. Jono Krikštytojo gimimas.

„Tarp gimusiųjų iš moterų nekilo didesnio už Joną Krikštytoją“ (Mat. 11, 11). Arkangelas Gabrielis, Dievo siunčiamas, pranešė Zakarijai apie to palaimintojo kūdikio gimimą. Kada švenč. Mengelė, nešina savo švariausioje iščioje Dievo Sūnumi, aplankė Jono motiną Elžbietą, tas kūdikėlis, nors dar negimęs, stebuklingai pajuto Išganytoją atvykus ir liko Jo pašvęstas. Dar kūdikį esantį šv. Dvasia nuvedė Joną tyruosen, kad sustiprėtų malonėje ir gerai prisitaisytų būsimajam savo uždaviniui, kurį jam Dievas buvo skyręs, — būti Viešpaties pranokėju. Kada atėjo laikas, Jonas išėjo iš tyrų ir pradėjo skelbti po visą Jordano šalį atgailos krikštą (Luk. 3) ne tik lūpomis, bet dar labiau savo aštraus gyvenimo pavyzdžiu: jo rūbas buvo iš kupranugario plaukų, o jo valgis — žiogai ir miško medus (Mat. 3). Kada Išganytojas jau antruosius metus skelbė savo mokslą, Jonas liko Erodo sugautas už

tai, kad drąsiai jam prikaišiojo jo nuodėmę; paskiau nedorasis karalius liepė nukirsti šventajam galvą kalėjime. Ne tik iš dangaus duotuoju vardu, kurs žydiškai reiškia „malonė“, ne tik stebuklais, kurie įvyko jo gimimo metu, bet ir šventu gyvenimu, ir kanikinio mirtimi Jonas Krikštytojas patikrino tai, ką apie jį buvo paskelbęs Zakarijai Dievo pasiuntinys, kad jis bus didis Viešpaties akyse (Luk. 1). Bet greta su ta didybe ir šventybe, kuriomis tik stebėtis galima, šv. Jono Krikštytojo gyvenimas stato tavo akivaizdų dorybių pavyzdžius, kuriais privalai sekti, ir duoda tau pamokų, vertų svarstyti. Pamąstyk ypač,

I. Kaip paliudijo Jonas apie Kristų.

II. Kaip paliudijo Jėzus apie Joną.

I punktas. Krikštytojas pašlovino Kristų, liudydamas apie Jį. —

Jau buvo ant žemės žmonių Atpirkėjas, bet žmonės Jo dar nepažino. Ir dėl to tatai Dievo buvo pavadintas Jonas Krikštytojas, kad Išganytoją parodytų žmonėms. „Jis nebuvo šviesa, bet turėjo liudyti apie šviesą“ (Jon. 1, 8). Paklausk, ką liudija Jonas apie Kristų ir kaip tuo liudijimu Jį pašlovino. Liudija, visiškai save patį užmiršdamas; liudija garsiai ir aiškiai; liudija karštai; liudija ne tik žodžiais, bet ir šventu savo gyvenimu.

1. Jonas liudija apie Išganytoją, visai neatsižvelgdamas į save; dėl Jėzaus garbės visiškai išsižada savosios. Žydai, stebėdamies nežemiškų jo dorybių aukštumu ir galingosios iškaltos traukiami, norėjo jį pripažinti savo išganytoju ir karalium; gana būtų buvę vieno žodžio, o žmonės, kunigai ir kunigaikščiai būtų paskelbę jį Mesiju. Bet šv. Jonas su šventu rūstumu atstumia nuo savęs tą šlovę; rūstina jį tai ir gėdina, kad žmonės jį nori garbinti, kaip Dievo Sūnų. Aiškiai išpažįsta: „Aš nesu Kristus“. Žydai klausia: „Tai kas gi tu? Ar tu Elijas? Ar tu esi pranašas?“ O Jonas atvirai ir drąsiai išpažįsta savo niekingumą: „Aš šau-

kiančio tyruose balsas“ (Jon. 1, 20—23). Šlovės pas žmones neieško; savo garbintojus siunčia pas Kristų, kuo giliausiai pasižemindamas, kad juo aukščiau iškeltų tą, kurį skelbia, kurio aš nesu vertas — sako — atrišti kurpių dirželio (Jon. 1, 27). Kitos šlovės nelaikia, tik kad žmonės jį užmirštų, o Jėzus būtų kuo garsingiausias: „Reikia, kad jis augtų, ir kad aš eičiau mažyn“ (Jon. 3; 30).

2. Krikštytojas liudija apie Kristų aiškiai ir garsiai, patvirtindamas savo liudijimą Dievo žodžiais: „Kurs siuntė mane krikštyti vandenim, man tarė: „Ant ko pamatysi nužengiančią Dvasią ir ant jo pasiliekančią, tai tas, kurs krikštys šv. Dvasia“. „Aš mačiau — priduria — kaip karvelį nužengiančią iš dangaus Dvasią, ir ji pasiliko ant jojo... Aš mačiau ir liudiju, kad jis — Dievo Sūnus“ (Jon. 1, 32—34).

O kaip uoliai, kaip karštai jis liudija! Jonas to tik trokšta, kad žmonės priimtų, kaip pridera, savo Išganytoją ir nesipriešintų maloningiems Jo sumanymams... Visokiais būdais stengiasi visus žmones prie Jo patraukti. Be poilsio vadina nusidėjėlius atgailos daryti. „Taisykite — šaukia — Viešpaties kelią!“ O kad jo žodžiai neįveikė kitų ir veidmainių pariziejų širdžių, šventasis, nebudamas jų rūstybės, dar karščiau puola juos: „Angių veisle! kas jus pamokino bėgti nuo ateisiančios rūstybės?... Nes kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies“ (Luk. 3, 4—9).

Pagaliau, kas brangiausia, Jonas savo mokslą patvirtina angelo, o ne žmogaus gyvenimu: klausytojai stebėjos jo šventumu, o tas stebėjimos virto didesne Jėzaus garbe. Kad Dievas taptų žmogum, kad Jisai, gyvendamas tarp žmonių, tyčiomis pasirinktų dar žemiausiąją luomą, yra tai tokie nuostabūs dalykai, jog sunku jais įtikėti! Tačiau į Jono klausytojų širdis tikėjimas veržte veržėsi, nes nebuvo galima abejoti, begu teisingas yra tas liudijimas, kurį turėjo prieš savo akis. Kada tasai vyras, kurio nepaprastą šventumą jie taip gerbė, jiems sakė esąs nevertas menkiau-

siame dalyke patarnauti tam Viešpačiui, kurį ateisiant jiems skelbė: toks pavyzdys spirte juos spyrė išpažinti be galo didį ir šventą turint būti tą Vešpatį, kurs tokių didžiųjų ir šventų turi tarnų.

Kokia iš to pavyzdžio tau pamoka? Kaip krikštytojas buvo pavadintas liudyti apie Kristų, o tuo pat Jį pašlovinti, taip ir kiekvienas krikščionis turi tą pašaukimą. Už ką šventieji gavo savo amžinąsias karūnas? Už tai, kad, gyvendami ant žemės, liudijo apie Dievo Sūnų. Apaštalai liudijo žodžiu, skelbdami Jo evangeliją; kankiniai liudijo krauju, bevėlydami mirti, negu Jo tikėjimo išsižadėti; visi išrinktieji liudijo apie Kristų savo šventu gyvenimu. Ir tu, nors neesi pavadintas apaštalauti, gali liudyti lūpomis esąs Jėzaus tarnas. Nors kankinio malonės, be abejo, negausi, tačiau gali dėl Išganytojo išsiginti savęs, išsižadėti savo palinkimų ir pamėgimų, kad išpildytumei Jo įsakus ir patarimus, kad sektumei Jo pėdomis. Ką tik padarysi iš Kristaus meilės, tuo pačiu paliudysi už Jį: tikėjimu liudiji už neklaidingąją Jo tiesą; viltim liudiji, kad Jis geras ir tikrai išpildys, ką yra prižadėjęs; pasižeminimu liudiji, Jį esant didį; paklusnumu — Jį turint aukščiausiąją valdžią; dėkojimu — paliudiji apie Jo geradarybes; pagarba ir meile liudiji, kad Jis be galo tobulas. Taip elgdamasis skelbi Kristų žmonėms; tampi Jo pranokėju, duodamas žmonėms gerą pavyzdį, nes tuo būdu taisai Jėzui kelią į jų sielas. — Ar taip lig šiol elgeis? Ar savo gyvenimu garbini Dievą — Mokytoją? Ar gyveni taip, kad kiekvienas matytų tave esant mokinį Dievo, kurs dėl tavęs tapo neturtėliu, kentėjo, save išnaikino?

II punktas. Jėzus Kristus pašlovino šv. Joną Krikštytoją, pats apie jį paliudydamas. — Jeigu tarnas rūpinasi savo viešpaties garbe, tai — jo pareiga; bet jeigu viešpats už tai savo tarnui lygios ar dar didesnės patiekia garbės, tai iš tikrųjų nuostabu, tai jau — tikra malonė ir aiškus neapsakomo gerumo ženklas.

V. Jėzus paliudijo didžią esant šv. Jono sielą: „Tarp

gimusiųjų iš moterų nekilo didesnio už Joną Krikštytoją“ (Mat. 11). Jėzus paliudijo didį esant Jono pašaukimą, kada sakė Krikštytoją iš tiesų esant pranašą ir daugiau, negu pranašą, nes jis „yra tasai, apie kurį parašyta: Štai aš siunčiu tavo akivaizdoje savo angelą, kursai ties tavim taisys tavo kelią“ (Mat. 11,10). Paliudijo Jono mokslą esant tobulą: „Jis buvo — sako — degas ir šviečias žiburys“ (Jon. 5,35), nes apšvietė ir uždegė savo klausytojus; o koks kitas pamokslas gali būti geresnis? Kristus paliudijo Jono krikštą buvus naudingą, nes pats priėmė krikštą iš Jono rankų. Bet garsiausiai ir iškilmingiausiai paliudijo Kristus apie Jono gyvenimo šventumą. „Ko — sako žydams — išėjote į tyrus pamatyti? ar vėjo supamos nendrės?“ Iš tikrųjų, radote ne nendrę, radote širdį tvirtą, radote sielą galingą, kuri nepabijos jokių vargų, jokių kliūčių, kada reikės atlikti pareigą. „Bet ko gi išėjote pamatyti? ar švelniais rūbais vilkinčio žmogaus“, gyvenančio lepniai? Tokie žmonės ne tyruose gyvena, bet karalių rūmuose. O tasai vyras, kurį regėjote tyruose, yra žmogus, numiręs pasauliui ir visokiems pasaulio gėriams, žmogus, atgailoje gyvenęs ir kietoje verguvėje laikęs savo kūną (Mat. 11, Luk. 7)! — Gerai suprask: V. Jėzus čia giria Joną Krikštytoją ne už tai, kad jis yra gavęs iš dangaus apreiškimų, ne už tai, kad jis yra priėmęs daug dvasiškų įkvėpimų, bet už tai, kad gyvena apsimarinęs, kad yra tvirtas dorybėse. Tai ir yra tikro šventumo paveikslas. Dievas — Išgnytojas pats jį mums atnešė iš dangaus ir pats savo gyvenimu mums jį pavaizdavo. Todėl negali būti šventas, kas netampa panašus į tą paveikslą. Pažiūrėk, ar yra tavy to šventumo bent žymė? Ar gali drąsiai palyginti savo gyvenimą su to Viešpaties Pranokėjo gyvenimu? Jonas Krikštytojas liko pašvęstas dar prieš gimdamas ir niekad net menkiausiu nusidėjimu nesutepė savo nekaltybės, tačiau visą savo gyvenimą pavertę atgaila; o tu, nors nusidėjęs, ką iki šiol esi padaręs Dievo atsiprašyti už nesuskaitomas savo nedorybes? Ar galės Jė-

zus suteikti tau garbės, kai tu savo gyvenimu Jo negarbini? Ko gali tikėtis aną didžią teismo dieną? Kaip Kristus liudys? ar už, ar prieš tave? Eil prašyk Išganytoją, kad tave padarytų ištikimą savo malonei, kad bent šiek tiek sugebėtumei įsigyti šv. Jono Krikštytojo dorybių! Prašyk, kad Dievas tau suteiktų maldos ir nusimarinimo malonių, kaip kad suteikė šv. Jonui tyruose. Prašyk to pasižeminimo ir to dvasios karštumo, kurs šv. Jonui suteikė tokios galios žmonių širdims patraukti prie Dievo. Prašyk to stiprumo ir tos nepajudinamosios drąsos, kuri šv. Jonui pagamino kankinio vainiką, kilnesnį už karūną, prižadėtąją išpažintojams, kilnesnį už garbės sostą, suteiktąjį apaštalams.

CXIV MĄSTYMAS.

Birželio 29 diena. Apie š. Petro atvirtimą.

(Žiūrėk pirmojoje šių mąstymų dalyje mąstymą XXXVIII ir XXXIX).

CXV MASTYMAS.

Liepos 2 diena. — Apie Švenč. Panos Marijos apsilankymą.

Kelionė, kurią atliko Marija, lankydama Elžbietą, panėši į aną kelionę, kurią atliko Dievo Sūnus Įsikūnijimo paslapyje, kad aplankyti žmonių giminę. Ir vienas, ir antras apsilankymas privalo būti tau pavyzdys, kaip reikia elgtis su artimais. Pamąstyk apie tiedvi paslaptis, o suprasi, kad

- I. Abidvi iš meilės prasidėjo,
- II. Abidvi liko įvykintos su pasižeminimu.
- III. Abidvi turi tikslą—švęsti žmonių sielas.

I punktas. Abiejų paslapčių šaltinis yra meilė. — Nors priešamžis Žodis negali keliauti iš vienos vietos į kitą, nes dangų ir žemę yra pripildęs savo didybės, tačiau šv. Dvasia, taikindamasi prie mūsų išmanymo, kalba apie Įsikūnijimą, kaip apie kokią kelionę arba apsilankymą: „Aš išėjau nuo Tėvo ir atėjau į pasaulį“ (Jon. 16, 28); „Mus aplankė užtekėjusi šviesa iš aukštybių“ (Luk. 1, 78). Kokia buvo tos kelionės priežastis? Gi meilė, kuria Dievas mylėjo visą žmonių giminę: „Taip Dievas pamilo pasaulį, jog atidavė vienatinį savo Sūnų“ (Jon. 3, 16). Negalėjo Dievas leisti, kad žmogus pražūtų be pagalbos; Dievo teisingumas reikalavo mūsų pražūties; bet paveikė gailestingumas ir meilė. Tokią pat meilę parodė ir švenč. Mergelė Aplankymo paslapyje. Kaip kad vieną gyvybę turėjo su tuo Kūdikiu, kurį savo iščioje nešiojos, taip vienokiai ir pasielgė. Eina pas Elžbietą — sako šv. Ambrozijus — ne dėl to, kad abejotų apie tuos daiktus, kuriuos Jai angelas apreiškė, ir kad savo akimis pamatyti norėtų; eina ne dėl to, kad norėtų patenkinti įgimtąjį širdies palinkimą ir giminaitės meilę, nes nuo mažens buvo išsižadėjusi visokių žemiškų prisirišimų ir taip mylėjo vienumą, jog tik Dievo meilės jėga galėjo Ją priversti išeiti iš savo pasislėpimo. Eina tuo

tikslu, kad drauge su Elžbieta pasidžiaugtų ta didelią malonę, kurią Viešpats Jai suteikė; eina, kad patarnautų Elžbietai jos silpnybėje; eina, nes jaučia reikala pasidalyti su kitais tas malones, kurių Dievas Ją pripildyti teikė, nes nori nunešti savo Sūnaus palaiminimą į namus, kurie jau jo laukia. Meile kvepia kiekvienas Evangelijos pasakojimo žodis. Veizėk, koksai skubinimasis, koks užsidegimas. Kėlusį Mariją nuėjo su pasiskubinimu... Kaip drąsiai eina į tokius vargus! Nei kelionės sunkumas, nei aukšti kalnai neįstengia Jos sutūrėti: Nuėjo į kalnuotą šalį... Karštumas ir drąsumas — ar ne tuodu yra svarbiausi Dievo meilės ženklai? „Nieko nėra saldesnio, nieko stipresnio už meilę. Tas, kurs yra meilės pilnas, bėga, skrenda, džiaugias“ (Sekim.).

O tavo keliai ar panėši į tuos Jėzaus ir Marijos kelius? Ar meilė yra jų akstinas? Kiek tatau bergždžių bėgiojimų, kiek tuščių apsilankymų, kurių vienatinis tikslas — tingėjimas arba vienumos ir darbo neapykanta! O kada pareiga tave vadina eiti iš namų dėl Dievo garbės ar dėl artimo naudos, ar tuokart kelies ir eini skubiai?

II punktas. Abidvi paslaptis įvykino pasižeminimas. —

Meilė paragino Jėzų priimti žmogaus prigimtį; to priėmimo būdą parodė Jam pasižeminimas, kad Jisai iš savo šviesybės ir aukštybės nužengė į žmogaus kūno nieką. Tokį pat pasižeminimą parodė ir švenč. Marija savo apsilankyme. Buvo pasižeminusi per visą savo gyvenimą; bet toje paslapyje, galima sakyti, pasirodė dar aukštesnis ir tobulesnis, negu kituose atsitikimuose, švenč. Mergelės pasižeminimas. Tą valandą, kada Jinai buvo pakelta į neapsakomąją Dievo Motinos vertybę, Jinai pasisakė esanti Viešpaties tarnaitė; bet, kada aplankė šv. Jono Krikštytojo motiną, padarė save jos tarnaitę, nors pagal teisybę galėjo laikyti Elžbietą toli mažesnę už save. Nelaukė, kad Elžbieta pas Ją ateitų, bet pati aplankė Elžbietą.

Kad Marija tylėjo apie paslaptį, Jai vienai tik žinomąją, ar nėra tai nuostabus pasižeminimas? Juk tiek buvo priežasčių, rodos, svarbių ir verste verčiančių tą paslaptį apreikšti! Argi, nešiodama savo iščioje išikūnijusįjį Dievą, neturėjo Viešpaties garbei ir Izraelio naudai pagarsinti tą paslaptį, kurios per tiek amžių laukta! Bet Marija turėjo savyje tą, kurs Dievo kelių moko teisybėje (Luk. 20), ir Jėzaus širdies norus savo širdyje nešiojos. Jos Sūnus, Jos Dievas pažemino save, o Jinai turėtų save aukštinti?! Jėzus slepiasi, o Jinai turėtų garsintis?! Jėzus tyli, tyli ir Marija: nė vienu žodžiu neišduos to garbingo paskyrimo, kurį Jai Dievas lėmė, iki Elžbieta, šv. Dvasios apšviesta, su pagarba sušuks: „Tu pagirta tarp moterų ir pagirtas Tavo iščios vaisius! Ir iš kur man tai, kad mano Viešpaties Motina ateina pas mane?“ (Luk. 1, 43).

Dabar tatau, kada iškilo aikštėn Jos vertybės paslaptis, Marija ilgiau tylėti nebegali; ne tik pareiga Dievui dėkoti, bet pats pasižeminimas lūpas Jai atidarė: „Mano siela garbina Viešpatį!“ sušuko Marija: „nes didžių dalykų padarė man Galingasis, kurio vardas šventas!... Štai nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta“. Bet ne dėl kitko esu ir būsiu garbintina, vien dėl to, kad „pažvelgė į savo tarnaitės žemumą“. Taip Marija manė apie save pačią. Dėl to tik Dievas Ją išrinkęs ir už visus kūrinius aukščiau pastatęs, kad Jinai už visus mažesnė esanti ir neverčiausia tos garbės. Pasižeminimas visada buvo, yra ir bus vienintelis kelias į aukštumą, vienintelis pamatas visokioms krikščionies dorybėms, pirmoji ir būtinoji aukščiausiųjų Dievo malonių ir dovanų išlyga.

III punktas. Abiejų paslapčių tikslas yra pašvęsti žmonių sielas. —

Jėzus Kristus tik tuo tikslu ir atėjo pasaulin, kad jam atneštų šventumo ir palaiminimo. Žmones iš nuodėmės verguvės vaduoti, juos perkelti į malonės ir ramybės karalystę — yra vaisius, kuriam pagaminti

V. Jėzus gyveno ir mirė; visos Jo gyvenimo ir mirties paslaptys buvo įvykintos dėl to, ką apaštalas šv. Povilas vadina šventųjų pabaigimu (Epez. 4). Taip ir Panos Marijos aplankymo tas buvo tikslas, kad šv. Jonas Krikštytojas liktų pašvęstas jau savo motinos iščioje, ir visi Zakarijo namai prisipildytų dangiškos linksmybės: „Kaip tik Elžbieta išgirdo Marijos pašveikinimą, kūdikis linksmi šokterėjo jos iščioje“ (Luk. 1, 41). Dievo Motina! kas suskaitys visas sielas, kurios tapo dalininkėmis tų malonių, kurias per savo apsilankymą atnešei Viešpaties Pranokėjui! Vardan tos brangiosios paslapties, kurioj malonė per Tavo rankas pradėjo plaukti ant žmonių, prašome tos pirmosios ir didžiausios malonės, kad išmanytume, kaip stipriai galime ir turime pastikėti Tavo motiniškuoju už mus užtarimu, ir koks turi būti mums pirmas ir svarbiausias to Tavo užtarimo vaisius. Tegul mus Dievo šviesybė apšviečia, kaip apšvietė Joną Krikštytoją ir jo motiną. Tegul mus Dievo Dvasia pašvenčia, kad mes, kaip kad geidžia Tavo Sūnus, patys pasidarę šventi, mokėtume prisidėti, pagal savo išgalėjimą, prie artimų pašventimo.

CXVI MASTYMAS.

**Liepos 19 diena. — Apie š. Vincentą iš Paulės.
Buvau elgetų tėvas (Job. 29).**

Šv. Vincentas gimė pietų Prancūzijoje iš tėvų pavargėlių ir pirmuosius savo jaunystės metus praleido bandą beganydamas. Iš tokio žemo luomo išsirinko jį Dievas ir pavadino daryti gražiausių gailėstingumo veiklų. Tapęs kunigu, Vincentas pakliuvo į Paryžių, kur valdė dvi parapijas, kaskart plačiau pagarsėdamas dorybėmis ir išmintimi; paskiau liko pakeltas į visų mokyklų ir prieglaudų viršininkus. Vi-

sokiems žmonių sopuliams ieškodavo vaistų ir rasdavo, ar bent sopulius palengvindavo. Nebuvo vargo nei vargdienio, ar kalinio ar pasmerkto sunkiems darbams, ar bepročio, kurių nebūtų aprūpinęs Vincento gaususis gailestingumas. Visa Prancūzija pilna yra jo apaštališkosios meilės paminklų; o jis — kas labiausiai nusistebėjimo verta — padaręs tiek šviesių ir garbingų darbų, vieno tegeidė — kad žmonės jį užmirštų. Mirė Paryžiuje 1660 metais, savo amžiaus 85. Negalima vienu mąstymu aprėpti visų to šventojo kunigo dorybių; pamąstysime apie tai,

I. Kaip šv. Vincentas mylėjo elgetas.

II. Kaip karštai rūpinos elgetų išganymu.

I punktas. Kaip šv. Vincentas mylėjo elgetas. —

Dar kūdikis būdamas, nusivilkęs savo rūbus, atiduodavo neturintiesiems, arba, pats save badu kankindamas, savo valgi atiduodavo alkstantiesiems. Visos anos draugijos, kurias įkūrė ir kurių buvo viršininku, nesuskaitomi ubagynai, kuriuos įsteigė, nesuskaitomos pašalpos, kurias sugebėjo pagaminti valstybėms, karo, bado ir maro sunaikintoms, ir žymios aukos, kurias išdalijo tarp Maroko vergų ir tarp bėdiniųjų Libano krikščionių: žodžiu sakant, kiekvienas jo veiklas ir visas jo gyvenimas liudija, kaip jis mylėjo varguolius. Beturčiams šelpti įkūrė Gailestingųjų Seserų draugiją, kurios iki šiai dienai beturčių tarnaitėmis vadinasi; kad bėdinguosius aprūpintų, pagamino Bažnyčiai Kunigų Misijonierių draugiją. „Mes — elgetų kunigai“, taip kalbėjo Vincentas savo draugams: „dėl elgetų mus Dievas išrinko; tai yra svarbiausia mūsų užduotis; visos kitos yra tik priedas“.

Pavargėli išvydęs ar tik prisiminęs pajusdavo galiną pasigailėjimo jausmą. Neapsakomai susigraudinęs, tardavo tuos litanijos žodžius: „Jėzau, beturčių Tėve, pasigailėk mūsų!“ Pats iš anksto jau pajusdavo sopulį, kada išvysdavo vargšams ateinant naują vargą. Vienais metais, kada buvo labai aštri žiema, taip

dejavo šventasis prieš savuosius: „Ką dabar darys pavargėliai, ir kas jiems atsitiks? Ta mintis — prisipažįstu — nuolat mane slėgia ir stipriai vargina. Iki kol mums, sako tie beturčiai, pritruks surinktųjų rudenį grūdų, nors ir vargingai, bet išmisime; bet, kada jų pristigsime, nieko mums kito nebeliks, tik išsikasti karstą ir gyviems užsikasti. Oi, Dieve! koks tai didis vargas; ir kaip čia pagalbos suteikus?!”

Savo pamoksluose savo draugijos kunigams nuolat kalbėdavo apie pavargėlius. „Dievas myli beturčius, o todėl myli ir tuos, kurie seka Juomi toje meilėje; nes kas ką myli, tas myli taipogi jo prietelius ir tarnus... Eikime, broliai, ir su kas kartą didesniu pasišventimu tarnaukime elgetoms, tiems mieliausiesiems Dievo prieteliams, o turėsime vilties, kad Dievas ir mus pamils už tai, kad mes juos mylim... Kas myli beturčius per gyvenimą, tas miršta be baimės; ne kartą tai esu patyręs ir nežinau geresnio daikto mirties baimei numaldyti, kaip kad gera daryti ir tarnauti pavargėliams“. Pačius net savo dvasiškuosius sūnus ir dvasiškąsias dukteris, nors buvo prie jų prisirišęs tikrai tėviškai, mylėjo tik, galima sakyti, dėl pavargėlių meilės, kaip pavargėlius mylėjo dėl Dievo meilės. „Saugokimės — kalbėjo savo dvas. sūnums ir dukterims — kad kuomet neužsipelnytume to Viešpaties skundo, užrašytojo pas pranašą: Laukiaiu, kad kas drauge liūdėtų, o nebuvo (ps. 68). Taip gailėkimės nelaimingųjų, kad kiekvienas, kas veizi į mus, galėtų apie mus sakyti: Jie yra gailėstingumo žmonės“. Įeik dabar savęsp, krikščioni, ir paklausk savo širdį ir savo darbus, ar myli pavargėlius, ar esi jautrus jų sopuliams, ar rūpinies jų gyvenimu, trokšdamas, kiek galėdamas, gelbėti juos reikale ir nuliūdimuose guosti? Užsirašyk giliai širdyje tuos gražiuosius mūsų šventojo žodžius: „Dievas myli beturčius, o užtat myli ir tuos, kurie beturčius myli“.

II punktas. Kaip karštai š. Vincentas rūpinos pavargėlių išganymu. —

Šventasis mylėjo beturčius ne prigimties meile; užtat troško juos gelbėti nuo kitokių dar nelaimių ir gaminti jiems kitokių dar gerybių, negu tos, kurios baigiasi su šiuo amžium. Trokšdamas būti beturčių tėvu ir guodėju plačiausia prasme, visų pirma pasidarė jų apaštalu. Trys svarbiausi dalykai prie to jį ragino: pirma, kad vargšai labiausiai yra reikalingi dvasiškos pagalbos; antra, kad beturčiai Bažnyčios akyse pirmąją turi vietą tarp tikinčiųjų; trečia, kad dvasiškas darbas aplink pavargėlius labiausiai sekas.

1. Negalėjo nematyti toks kunigas didžiojo tamsumo tikėjimo dalykuose, o per tai ir gilesnio sugedimo, kuriame gulėjo paskendę pavargėliai ne tik miestiečiai, bet ir kaimiečiai. Žinojo jisai, kad pavargėlių prieglaudose, kurių nedaug tuomet ir tebuvo, kūno reikalai esti šiaip taip aprūpinami, bet sielos reikalai yra visiškai užmiršti. Matydamas tokį skurdą, užsidedė šventu uolumu. Save užmiršdamas, neša pagelbą varguoliams; iš visur taipogi renka sau talkininkų būrius. Surinkęs dievobaimingų kunigų ir Kristaus meilę juose galingą užkūręs, siūncia juos tiekos žustančių sielų gelbėti. Renka dievobaimingų mergaičių, kad, lengvindamos varguolių žemiškąsias bėdas, vienkart rūpintų jų išganymu ir ar tai šventu pavyzdžiu, ar tai maloniu pamokymu rengtų juos priimti sakramentų malones. Tuo pačiu tikslu įkuria mergaičių labdarių draugiją, kad padėtų jam dirbti apaštališkąjį darbą ligoninėse ir kalėjimuose. Visoms tomis jo įstaigoms nepaprastai sekdavos: vienoj tik didžiojoj Paryžiaus ligoninėj per vienus metus su viršum 760 kreivatikių išsižadėjo savo paklydimų ir pagrižo katalikų tikėjiman.

2. Dar kitas dalykas ragindavo šv. Vincentą nuolat darbuotis aplink pavargėlių išganymą; tai — įsitikinimas, kad neturtas yra aukštas daiktas. „Bažnyčia — sako vienas didis pamokslininkas — pirmiausiai liko įkurta pavargėliams; pavargėliai yra tikrieji gyventojai to palaimintojo miesto, kurį šv. Raštas vadi-

na Dievo miestu. Išganytojas aiškiai sakosi ypač dėl jų likęs atsiųstas ir pasirodęs tarp žmonių: „Viešpaties Dvasia... siuntė mane nešti linksmos naujienos beturčiams“ (Luk. 4, 18). Pavargėlius laimina ir tuomi pradeda savo pamokslą ant kalno: „Palaiminti beturčiai, nes jūsų yra Dievo karalystė“ (Luk. 6, 20). Jeigu jų yra dangus, kurs yra Dievo karalystė amžinybėje, tad jų yra taip pat ir Bažnyčia, kuri yra Dievo karalystė šiuo laiku“ (Bossuetas). Jie tai pirmieji ir įeina ton karalystėn: „Išžiūrėkite, broliai — sako šv. Povilas — į savo pašaukimą, kad nedaug yra išmintingų kūnu, nedaug galingų, nedaug aukštos kilties“ (I Kor. 1, 26). Kaip gi aukštai statydavo pavargėlius tas pats apaštalas! „Aš maldauju jus, broliai“, taip rašo pas Romėnus: „padėti man jūsų maldomis už mane pas Dievą“ (Rym. 15, 30). Kodėl taip karštai prašo maldos ir ko per ją įgyti geidžia? To, kad Jeruzalės beturčiai teiktus priimti auką, kurią jiems ketino nuvežti: „Kad mano patarnavimo atnaša patiktų šventiesiems Jeruzalėje“. Tie šventieji, tie vargšai yra tai jo akyse pirmieji Kristaus kūno nariai ir Dievo mylimieji. Taip apie pavargėlius manė ir mūsų šventasis. Elgetas sodindavo už stalo ir pirmąsias jiems vietas paskirdavo. „Pagerbkime“, taip sakydavo saviesiems: „savo ponus ir valdonus“.

3. Dar vienas dalykas jį ragindavo rūpintis pavargėlių išganymu: juk tarnauti mažutėliams yra mažiau pavojinga, o daugiau pagamina džiaugsmo ir gausiau vaisių. Santykiuose su turtuoliais lengvai galime užsikrėsti prisirišimu prie žemės; tie santykiai pataikauja mūsų savimylai, pagamina įvairių pagundų ir gundo daugelyje dalykų apsileisti. Priešingai gyvenimas su bėdinaisiais nuolat pagamina pasižeminimo, kantrumo, marinimosi bandymų. O be to dar, tavo darbas jų dvasios naudai esti jų maloniai priimamas ir palieka geidžiamųjų vaisių. Gerai žinai, kaip turtingesniems yra sunku pasiduoti Evangelijos įsakams. Pats Išganytojas, lyg nugąstaudamas, sako apie juos:

„Kaip gi vargiai tie, kurie turi pinigų, įeis į Dievo karalystę!“ (Luk. 18, 24). O pavargėliams kelias į dangų yra lengvas. Rasi pas juos paklusnumo ir tikėjimo; o pas anuos dažnai sutiksi didį atkaklumą.

Prašyk Išganytoją, kad tau duotų tos dvasios, kurios buvo pilnas š. Vincentas, kad ir tu, kiek įstengdamas, uoliai šelptumei vanguolius ir darbuotumeis jiems išganyti.

CXVII MASTYMAS.

Liepos 31 diena. — Apie š. Ignotą iš Lojolės.

Š. Ignotas gimė Ispanijoje aukštoje ir garbingoje giminėje. Jaunystę praleido karaliaus dvare ir kariuomenėje, nesirūpindamas amžinybe; pagaliau grįžo prie Dievo, beskaitydamas dievobaimingą knygą, kuri jam sergančiam pakliuvo į rankas.

Taip visa širdim Dievui pasidavė, jog veikiai pasiekė aukštą tobulybę. Kaip pirma buvo žemės šlovės vergas, taip nuo šiol pasidarė Dievo garbės vergu. Kad kas būtų jį paklausęs, kodėl per visą savo gyvenimą, nuo pat atvirtimo iki mirties, tiek ašarų išliejo, tiek aštrios atgailos padarė, tiek didžių veikalu nuveikė, jis būtų galėjęs atsakyti su pranašu Eliju: Gailte man pagailo Viešpaties kariuomenių Dievo (III Kar. 19).

I. Š. Ignotas viską darė Dievo garbei.

II. Viską darė vien Dievo garbei.

III. Viską darė vien didžiausiai Dievo garbei.

I punktas. Š. Ignotas viską darė Dievo garbei. — Vienas senovės rašytojas paskirstė žmones į keturias rūšis: į dangiškuosius, žemiškuosius, žmogiškuosius ir dieviškuosius. Dangiškieji jieško amžinų gerybių; žemiškieji prisiriša prie žemės gerybių; žmogiškieji pasiduoda į žmonių verguvei; pagaliau, dieviškieji myli

vieną Dievą ir visa savo laime laiko Jam vienam įtikti. Ignotas atsistojo aukštojoje dangiškųjų ir dieviškųjų vyrų eilėje. Širdim nuolat pasiilgdavo dangaus; dažnai, aukštyt akis pakėlęs, dūšaudavo ir kalbėdavo: „Kaip gi man nuobodi žemė, kai prisimenu dangų!“ Taip mylėjo Dievą, jog, kaip yra parašyta jo kanonizacijos aktuose, „į Dievą, kaip į savo galą, siųsdavo visas mintis, visus žodžius ir visus savo darbus“, norėdamas viskuo Dievą pagarbinti. Taigi ir patiekė Dievui garbės, galima sakyti, aukščiausios ir beribės.

1. Kas pažįsta ir myli Dievą, tas Dievą garbina; bet aukščiausiai garbina Dievą tas, kurs pažindamas ir mylėdamas Dievą, platina ir tarp žmonių Jo pažinimą ir meilę. Taip garbino Dievą š. Ignotas. Pirmiausia, garbino Dievą, uoliai stengdamasis savąją sielą pašvęsti. Pradėjęs nuo atgailos, perėjo paeiliui visus laipsnius, kuriais siela kopia į šventumą. Savo atvirtimo pradžioje metė geruosius rūbus ir, apsiivilkęs storu maišu, virve persijuosęs, širdim sopulio perimta ir jau meile degančia, visą naktį praleido maldoje prie Dievo Motinos altoriaus, per Motinos rankas pavesdamas save Dievo Sūnui. Nuo anos valandos per visą gyvenimą laikydavo save žmogum, kurs pasauliui yra nukryžiuotas ir kuriam pasaulis nukryžiuotas. Nuo to laiko ana ola, kurioj nuo pradžios gyveno, ligoninės, kuriose ligonims tarnavo, turgavietės, kuriose išmaldas rinkdavo, tapo liudytojais to šventojo žiaurumo ir giliojo pasižeminimo, kuriais vargino savo kūną. Iš tikrųjų, gausiai atsilygino už visas skriaudas, kurias buvo padaręs Dievo garbei savo jaunystėje. Visos jo aistros persimainė į dorybes. Sunku apsaityti, kaip jis buvo savęs paties išsižadėjęs, kaip pasižeminęs, koks kantrus; kaip mylėjo Dievą ir artimą, kaip troško sielų išganymo. Vos tik stojo į amžinojo gyvenimo kelią, tuoj pradėjo traukti juo ir kitus. Apaštališkojo gyvenimo pradžią pažymėjo nepaprastos drąsos ir gražaus pasišventimo darbais. Nuvykto Šventojo žemėn ginti Kristaus veikalų nuo

netikėlių ir atskalūnų. Matydamas pasauliniuose moksluose įnagį Dievo garbei padidinti, nesidrovėjo su vaikais eiti mokyklon, nors jau turėjo trisdešimt trejus metus. Vieną kartą didžiausiame šaltyje žiemos metu šoko į eketį, norėdamas tuo pasielgimu atitraukti vieną paleistuvį nuo piktų prisirišimų. Nei tolimos kelionės ir nepakeliami vargai, nei gėda, kad reiks sėdėti ant vieno suolo su žemo luomo vaikais, nei speigų smarkumas negalėjo sutūrėti jo uolumo Dievo tarnystoje. Taip šventasis pats ir per artimus garbino Dievą *aukščiausiu būdu*. Bet dar patiekė Dievui *beribės garbės*.

2. „Atsistojo ir išmatavo žemę“ (Habak. 3), sako pranašas Habakukas apie Dievo Sūnų; tie žodžiai tam tikru laipsniu pritinka ir Ignotui. Sielos akimis išmatavo žemę; išvydo verksmingą tikėjimo likimą visose šalyse ir pasiryžo tą nelaimę pašalinti. Apaštalo širdim apglėbė visas žemės tautas ir visą dabartį ir ateitį; visą tą plačiąją dirvą atidavė savo įsteigtajam draugijai. Už tokią didžią viltį Dievas užmokėjo jam didžiais palaiminimais, kad dar gavo išvysti savo sūnus paplitusius po visą pasaulį, skelbiančius Kristų visoms tautoms ir kuriančius žmonių širdyse Jėzaus meilę.

Tikrai reikia stebėtis šv. Ignoto pasišventimu; bet ar to gana? Juk ir tu esi sutvertas Dievui garbinti. Paklausk savo sąžinę, ką esi lig šiol padaręs, ką iškentėjęs dėl Dievo garbės? Kokiai žmonių rūšiai priklausai? ar esi Dievo žmogus, ar tik žmogiškas žmogus? Ko jieškai? ar tau stipriai rūpi Dievo garbė? Ar garbini Viešpatį, kek įstengdamas, ir pats, ir per kitus? Karčiai apsiverk, jeigu tau sąžinė atsakys, kad lig šiol ne tik Dievo negarbinai, bet dar Jį įžeisdavai ir pats ir per kitus.

II punktas. Šv. Ignatas nieko kito nejieškojo, tik Dievo garbės. —

Kas Dievui pašvenčia savo darbus, tasai turi tiesią intenciją; bet tyrą intenciją turi tik tas, kas visus savo

veikalus taiko į vieną patį Dievą. Tokią intenciją turėjo šv. Ignotas ir tikrai galėjo sakyti apie save, kaip sakė Išganytojas: Aš neįieškau savo garbės (Jon. 8). Tokia skaidria šviesybe Dievas jį apšviesdavo per maldą, jog greitai šventasis pažino tobulai save patį, ir nuo šiol, kaip pats kalbėjo, jokia pagunda nebeatrodė jam mažiau baisi, negu savimylės pagunda.

Pirmiau jis buvo labai jautrus ir nekantrus pasaulinės garbės dalykuose; nuo šiol labai geisti pradėjo visokių pažeminimų ir paniekinimų. Nebegalėdavo iškęsti, kada kas nors mažiausią pagarbą jam rodydavo. „Nes kas gi man yra danguje? ir ko gi aš trokštu ant žemės be tavęs“? taip nuolatai šaukė su Karalium pranašu (ps. 72, 25). Sunku atrasti aiškesnių ir gilesnių žodžių išreikšti tyrumui meilės, kuria mylėjo Dievą, už tuos žodžius, kuriuos kitą kartą pasakė vienam savo draugui: „Kad Dievas leistų man išsirinkti, ar tuojau numirti ir gauti dangaus laimę, ar ilgai gyventi ant žemės, nežinant, begu būsiu išganytas, bet esant tikram, kad šiek tiek prisidėsiu prie Dievo garbės paplatinimo, be abejo, išsirinkčiau antrą“. Viskame jieškojo Dievo ir tik tiems dalykams buvo jautrus, kurie paliečia Dievą. Pragaras dėl to jam buvo baisus, kad jis būtų turėjęs tenai klausyti, kaip piktžodžiaujama Dievo vardui.

Oi, kaip gi retai tegalima atrasti sielą, kuri gyventų taip atitolusi nuo padarų, kad jos lūpose būtų tikra ir visiška tiesa tas tobulos meilės žodis: „Vieno teįieškau Dievo, vieno Dievo tegeidžiu!“ Kame radus tokį žmogų, kuriam gana būtų vieno Dievo! kuriam pakaktų to, kad pats Dievas yra jo darbų ir norų liudytojas! Kame radus tokį žmogų, kurs vieną Dievą mylėtų ir vienam Dievui darbuotų, ir jokio kito geismo neturėtų, vien geismą skleisti Dievo garbę!

III punktas. Šv. Ignotas viską darė vien didesnei Dievo garbei. —

„Viską didesnei Dievo garbei“, toksai buvo šv. Ignoto obalsis; užrašė jį kiekviename savo Konstituci-

jos lakšte ir nuolat turėjo jį lūpose, ir pažymėjo juo visą savo gyvenimą. Nenorėjo tiesti savo uolumui jokių ribų; permaža jam tebuvo jieškoti garbės, nors labai didelės Dievo garbės, nes gali būti dar aukštesnis laipsnis; todėl viską darė vien „didesnei Dievo garbei; taip jo meilė pasidarė tiesiog bekraštė.

Yra vienas svarbus ženklas, kurs išduoda žmogų, gyvenantį vien Dievui ir didesnei Dievo garbei: toksai žmogus moka išlaikyti sielos ramybę įvairiuose šio gyvenimo atsitikimuose, kuriuose žmonės paprastai nuogąstauja ir nerimsta. Šv. Ignotas taip buvo susijungęs su Dievu, jog joks atsitikimas, kad ir mažiausiai lauktasis, joks sopulingiausias priepuolis negalėjo sudrumsti jo sielos ramybės. „Tas žmogus turi rojaus veidą“, tarė, išvydęs jį, Pilypas Nerijus. Širdingai mylėjo Ignotas savo draugiją; labai džiaugėsi karštu jos triūsu, kurį jinai parodė, beplatindama Kristaus karalystę; draugijos išnaikinimas būtų Ignotui buvęs sopulingiausias daiktas; tačiau šventasis drįsdavo tvirtinti: kad Dievas dėl didesnės savo garbės pareikalautų iš jo tos aukos, jis labai noriai tai padarytų, ir gana jam būtų keletu maldos valandų, kad dvasia nusiramintų po tokių sopulingų atsitikimų.

Prašyk Dievą, kad tau teiktųs apreikšti bent vieną savo garbės spindulį. Juo geriau suprasi, kas tai yra Dievo garbė, — juo karščiau ją pamils, juo noriau jai atsidėsi. Jieškosi viskame Dievo garbės ir vienos tik Dievo garbės; ir, kaip kad Dievas viską daro, kad tik tau būtų geriau, taip ir tu viską darysi ir viską norėsi iškentėti, kad tik Dievui tektų daugiau garbės.

CXVIII MĄSTYMAS.

Rugpjūčio 6 diena. — Apie Jėzaus persimainymą. Kontempliacija.

P i r m a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. „Praslinkus šešioms dienoms, Jėzus pasiėmė su savim Petrą, Jokūbą ir jo brolių Joną, ir užsivedė juos nuošaliai ant aukšto kalno. Tenai jis atsimainė jų akivaizdoje... Ir štai jiems pasirodė Mozė ir Elijas, kuriuodu kalbėjosi su juomi. Atsiliepdamas Petras tarė Jėzui: Viešpatie, mums čia gera būti; jei nori, padarykime čia tris padanges: vieną Tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. Dar jam tebekalbant, štai šviesus debesis apsiautė juos, ir štai balsas iš debesies sakė: Šitas mano mylimasai Sūnus, kuriame aš turiu sau daug pasimėgimo; jo klausykite“ (Mat. 17, 1—5).

A n t r a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Įsivaizduok regis aukštą kalną, o ant kalno viršūnės Jėzų stovintį su trimis apaštalais.

T r e č i a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Prašyk Jėzų, kad įleistų tavo sielon savo garbės spindulį, kad tu, pažinęs Jo grožį, visa siela Jį pamiltumei ir užžengtumei su Juo nuo Taboro kalno nt Kalvarijos, idant tavęs joks žemės daiktas nebegalėtų atskirti nuo Jo: „Tegul šviečia ant mūsų Jo veidas ir tegul mūsų pasigaili“ (ps. 66, 1).

I p u n k t a s. Įsižiūrėk į asmenis. — Įsižiūrėk į Viešpatį Jėzų, kaip Jisai pirmas jieško progos ir pats ją atranda, kad savo apaštalus patvirtintų tikėjime ir jų asmenyje visus savo mokinius išmokyti tikros dorybės ir drąsaus pasišventimo; kaip paskiau persimaino priešais juos, ir Jo veidas prašvinta, kaip saulė, o rūbai pasidaro balti, kaip sniegas... Palaimintos apaštalo akys, kurios išvydo Tave, Viešpatie, Tavo garbėjel... Įsižiūrėk toliau į apaštalus. Tiktai trys, Petras, Jokūbas ir Jonas, liko Viešpaties išrinkti, kad būtų Jo persimainymo liudytojais, nes nepaprastos malonės teduodamos išrinktosioms sieloms. Džiaukis su jais ta jų

laime ir prašyk per jų užtarimą malonės, kad ir tave pavergtų tokie pat, kaip juos, jausmai, ir tu pajustumei tokią pat Jėzaus didumo pagarbą! . . . Paskui jie turėjo būti Jo kruvino prakaitavimo liudytojais; todėl reikėjo, kad pirmiau nors valandą būtų regėję Jo garbės šviesumą. Didelės malonės prirengia tikinčią sielą prie didelių kančių . . . Įsižiūrėk pagaliau į Mozę ir Eliją, kaip šneka su Jėzumi apie mirtį, kurią turėjo sukikti Jeruzalėje. Mozė yra tykumo ir kantrumo pavyzdys: „Nes Mozė buvo romiausias vyras iš visų žmonių, gyvenusių ant žemės“ (IV Moz. 12, 3). Elijas reiškia meilės karštumą ir stiprumą: „Kilo pranašas Elijas, lyg ugnis“ (Eccli. 48, 1). Tuodu šventieji vyrai rodo tau gyvą tikrojo šventumo ir uolumo pavyzdį. Randi čia, be to dar, parodytą šaltinį, iš kurio šventumas ir uolumas teka; tas šaltinis tai — mąstymas apie Kristaus kančią ir mirtį.

II ir III punktas. Klausyk, ką kalba, ir stebėk, ką daro. — Mozė ir Elijas kalbėjosi su Jėzumi apie Jo sopulingąją ir gėdingąją mirtį, kurią turėjo pakelti, kad išpildytų Tėvo norą, kad įvykintų Senojo Įstatymo pevikslus ir pranašų ištarmes, kad žmonės išganytų . . . Jėzau! kaip gi Tau galėjo būti maloni tokia kalba ir tai tą pat valandą, kada rodei savo garbę? Bet nedylvai: kas kalba su Tavim apie Tavo mirtį, tas kalba apie Tavo žmonių meilę. Kodėl aš taip maža tekalbu su Tavim apie Tavo mirtį? Kodėl net per šv. Mišias, kurios yra gyvas Tavo mirties vaizdavimas, aš neesu visas persiėmęs, visas užsidegęs tuo didžiuoju atminimu? O, kančia! o, mano Dievo mirtie! o, gausioji Dievo meile! argi aš visad užsimokėsiu tik nedoru nedėkingumu?

Užlipęs ant Taboro, Jėzus meldės, ir anie trys apaštalai su Juo; bet po valandos, pasidavę nuovargiui, apaštalai užmigo, per tai nebregėjo persimainymo pradžios, nebregėjo to gražiausio reginio dalies. Ei, suskaityk, kiek malonių ir dvasiškų apšvietimų ir tu esi praradęs per savo mieguistumą ir šaltumą!

„Pabudę, jie matė jo didenybę“ (Luk. 9, 32). Petras, pradžiugęs, sušuko: „Mokytojau, gera mums čia būti! padarykime tris padangtes“. . . . Nes — priduria Evangelija — jis nežinojo, ką kalbąs“ (Luk. 9, 33). Nežinojo dar, kad ta žemė nėra linksmybių ir atilsio vieta, ir kad dėl to tik Dievas duoda žmogui šiame gyvenime linksmybės valandą, kad jį prie darbo ir kantrumo paragintų. Ne viena siela norėtų pasilikti ten, kur jai gera, o neatmena, ką yra kalta Dievo garbei ir artimams. Pamąstyk, kokia tatau pragaištis būtų buvusi pasauliui, jeigu apaštalai ant visados būtų pasilikę anoje linksmybėje ant Taboro kalno!

Dar Petras nebaigė savo kalbos, kaip šit naujas stebuklas įvyko apaštalų akyse. Aiškus debesis nusiėjo ant kalno ir lyg šviesia palapine uždengė juos ir Jėzų, ir pasigirdo iš debesio balsas: „Šitas yra mylimasis mano Sūnus; jo klausykite“ (Luk. 9, 35). Savo Sūnų duoda tau dangaus Tėvas mokytoju; ar dar reikia tau liepti, kad Jo klausytumei ir pasižeminusia širdim Jo mokslą priimtumei! „Tai išgirdę mokiniai parpuolė ant savo veido ir labai bijojo. Bet Jėzus priėjo, jų prisilietė ir jiems tarė: Kelkitės ir nebijokite! Pakėlę savo akis, jie nieko daugiau nebematė, kaip tik vieną Jėzų“ (Mat. 17, 6—8). Siela, kuriai leista dvasiškai pasikalbėti su Dievu, lyg kad visa persimaino, ir visi jos jausmai ir galios gauna kitą išvaizdą. Palaiminta ta siela, kurią amžinoji Tiesa taip maldoje apšviečia, jog nieko jau neberegį, tik vieną Jėzų, ir nieko neįieško, vien Jėzaus ir to džiaugsmo, kad patrauktų žmonių širdis prie Jo, ir niekieno kito garbės neįieško, vien Jėzaus, ir niekokio kito tikslo neturi savo visiems darbams, vien įtikti Jėzui.

Pabaik mąstymą dvasišku pašnekesiu su Išganytoju ir su Jo persimainymo liudytojais. Parodyk Jėzui, kad džiaugies ta Jo garbe. Pagarbink Jo Majestotą. Pasižadėk su didesne pagarba ir paklusnumu klausyti Jo žodžių. Prašyk Eliją, kad tau išmeltų iš Dievo savo uolumo. Melsk Mozę, kad tau išprašytų savo romumo.

Prašyk Dievą per apaštalus, kad padidintų tavo tikėjimą, viltį ir meilę, kaip kad to susilaukė apaštalai, veizėdami į Kristų persimainiusį, kad pagal jų pavyzdį nuo Taboro nueitumei paskui Jėzų ant Kalvarijos kalno. Paaukok Jėzui visokius, kokie tau gali šią dieną atsitikti, vargus, o jei kuomet sutiks tave didesni prispaudimai, pasistiprink ir pasidrasink tais apaštalo žodžiais: „Mes laukiame Išganytojo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus. Jis pakeis mūsų žemumo kūną, padarydamas jį panašų į savo skaistumo kūną“ (Pilyp. 3, 20—21).

CXIX MĄSTYMAS.

Rugpjūčio 15 diena. — Apie Marijos į dangų ėmimą.

Bažnyčia šios dienos šventėje liepia mums pagarbinti tris linksmas paslaptis — Marijos saldžią ir brangią mirtį, greitą Jos prikėlimą ir iškilmingą dangun paėmimą. Kiekvienas, kas myli švenč. Mergele, negali nesidžiaugti Jos laime; todėl Jos tarnas džiaugsmingai mąsto apie dangun ėmimą ir apvainikavimą tos Panos, kuri šiandieną liko paskelbta angelų ir žmonių Karaliene ir aukščiausią dangaus ir žemės Ponią. Tačiau čia, sutikdami su geriausios Motinos noru, kuri labiau trokšta mūsų naudos, negu savo garbės, ne tiek mąstykime apie tą garbę, kuria Marija džiaugiasi Sūnaus karalystėje, kiek apie tai, kas buvo tos garbės pradžia ir saikas; ir vieną, ir antrą atrasime nekaltos Mergeles šventume; tokiu būdu tas mąstymas paragins mus sekti Jos pavyzdžiu.

I. Vienu savo šventumu Marija nusipelnė laimingą mirtį, atsikėlimą ir dangunėmimą.

II. Marijos garbė dėl to yra didesnė už visų šventųjų, kad Marija buvo už juos šventesnė.

I punktas. Marija nusipelnė šlovingą mirtį, atsikėlimą ir dangun ėmimą vienu savo šventumu. —

„Nes ir tas, kurs kovoja imtynėse, nevainikuojamas, jei nekovoja taisyklingai“ (2 Tim. 2, 5), sako šv. Povilas. Ir švenč. Panos nepaleido Dievas nuo to įstato, nors padarė Ją aukštesnę už visus padarus. Marija turi garbę, nes ją užsipelnė, nes nugalėjo. Jos laimė yra užmokesnis už šventumą, kaip Jos šventumas yra užmokesnis už Jos darbus. Marija yra tvirtoji moteriškė, apie kurią kalba Šventraštis, ir Jai labiausiai pritinka tie žodžiai: „Duokite jai jos rankų vaisių, ir tegul jos darbai ją giria vartuose“ (Priež. 31, 31). Kuomet gi galų gale suprasi tavo nuopelną ir teisę gauti užmokesnį danguje pareinant iš to, ką tu padarysi Dievui? Už ką Dievas apkarūnavo šiandien savo Motiną? Už tą gilųjį pasižeminimą, kurį pareiškė savo paaukštiniame; už tą nepajudinamąjį kantrumą, su kuriuo iškentėjo sunkiausius vargus ir sopulius; už tą maldingumą, už tą meilę — žodžiu sakant, už visas tas dorybes, kurias tobuliausiai vykdėdavo... Ką sako Viešpačiui Evangelijoje gerasis tarnas? Ne tik kad gavo penkis talentus (nes koks čia būtų nuopelnas?): bet sakos vartojęs ir padauginęs tai, ką buvo gavęs: „Štai kitus penkis pelniau“. Tai yra vienintelis dalykas, už kurį laukia užmokesnio. Ir Viešpats skiria jam užmokesnį ne už kitką, tik už tai, kad pasirodė ištikimas: „Kadangi tu buvai ištikimas ant nedaug, įeik į savo Viešpaties džiaugsmą“ (Mat. 25, 23). Ir Marija buvo ištikima Dievo tarnaitė ir gavo ištikimos tarnaitės užmokesnį. Visas Jos mirties saldumas ir visa dangunėmimo garbė pareina iš Jos šventumo, kurs buvo Jos paklusnumo malonei ir Jos gerų darbų vaisius. „Pati net dievmotinystė — sako š. Augustinas — būtų Jai tik tuščia, garsi, bet nenaudinga šlovė, kad nebūtų to, kurį savo iščioje nešiojo, laimingiau pradėjusi tikėjimu savo širdij“. Paklausk dabar, kokį iš to viso mokslą paduoda apaštalas. „Todėl, broliai, labiau stenkitės gerais darbais padaryti savo pa-

šaukimą ir išrinkimą tikrą“ (II Petr. 1, 10). *Todėl*, nes tai yra liepęs Dievas, jeigu net Dievo Mylimiausioji ne kitokiu būdu, vien šventumu nusipelnė aukščiausiąją laimę. Ir tu kasdien karščiau privalai darbuotis, kad taptumei šventas: *labiau stenkitės*. Tu pats gali patvirtinti savo išrinkimą. Reikia tik, kad įgytumei dorybių, kur pritinka tavo padėčiai, ir darytumei gerų darbų, kuriuos pats tavo pašaukimas kas dieną tartum kiša tau į rankas: *gerais darbais*. Geri darbai bus tau mirties valandą neišsemiama vilties ir džiaugsmo versmė.

II punktas. Marija dėl to tik gavo didesnės už visus šventuosius garbės, kad buvo už visus šventesnė. —

Kaip Dievas pagal savo teisingumą net savo Motinai duoda užmokesnį tik už šventus darbus, taip teisinga yra, kad užmokesnis būtų griežtai pritaikintas prie šventumo laipsnio; kaip į dangaus garbę teįleidžia teisingasis Teisėjas vien tą, kas ją užsipelnė, taip lygiai juo didesnis ir tobulesnis yra nuopelnas. juo didesnė už jį garbė suteikiama. Jeigu po begalio Dievo šventumo nėra šventumo, kurs galėtų susilyginti su Marijos šventumu, tad ne be reikalo su šv. Bernardu ir su visa Bažnyčia tikime Marijos garbę danguje esant didesnę, negu kitų dangaus gyventojų, nekalbant, žinia, apie patį Dievą. Joks kitas kūrinys nėra gavęs tiek ir tokių didelių malonių, kaip Marija; o kiek jų gavo, tiek padaugino, tobulai su jomis drauge darbuodamasi. Į tokį pilną šventumą turi atsielti ir lygi garbė, nes kaip sako vėl šv. Bernardas, „kiek ant šios žemės gavo malonių daugiau už kitus, tiek taip pat turi danguje daugiau garbės už kitus“. „Kristaus gimimą, šaukia tas šventasis, ir Marijos dangunėmimą kas apsakys?“ Marija karaliauja aukščiausiam soste danguje, nes už vis giliausiai buvo pasižeminusi ant žemės. Daugiau šiandien, negu visi šventieji, ragauja pas Dievą amžinųjų linksmybių, nes labiau už kitus buvo paniekinusi pasaulio saldybes.

Dėl to, kad daugiau už kitus sėjo su ašaromis, daugiau už kitus pjaus su džiaugsmu (ps. 120). Tokiu pat saiku bus ir tau atseikėta. „Kas sėja palaiminimuose, palaiminimuose ir pjaus“ (II Kor. 9, 6). Kiek sykių paveiksi, tiek gausi karūnų. Kiek iškentėsi pažeminimų ir vargų, tiek gausi dangaus linksmybių. Koku saiku seikėsi, tokiu bus ir tau atseikėta. Jeigu daugini savo nuopelnus, ir Dievas padaugins tau ne tik savo malonės, bet ir garbės dovanas.

Suprasi dabar, kaip tai galėjo būti, kad Marija, Dievo Motina, gėrė iš smarkiausių sopulių upelio; kad Jos Sūnus, taip Ją mylės ir toks galingas, taip ilgai laikė Ją varguose ir pats dar tiek ant Jos leido bandymų, kurie Jos gyvenimą permainė į nuolatinę kančią. Jos mirties linksmybės turėjo Jai gausiai atlyginti už visus sopulius, kuriuos iškentėjo per gyvenimą; ir Jos garbingas dangunėmimas turėjo gausiai atitaisyti visus pažeminimus. Mylėdamas Ją, trokšdamas vienkart gražiau Ją aprėdyti nuopelnų brangenybėmis, Jėzus ne kartą viršuje aštriai Ją lyg pažemino ir lyg stumte stumė nuo savęs, kaip va: bažnyčioje, kada joj buvo pasilikęs, Kanos vestuvėse ir ant kryžiaus kybodamas (Jon. 2; Luk. 2; Jon. 19). O aš skundžiuos, jeigu kuomet su manim taip apsieina, kaip su savo Motina!...

Ištikimoji Ponia! patrauk mane paskui save tuo keliu, kurs veda laimingan galan! Jau pasižeminsiu, jau noriai kentėsiu. Tik Tu sušelpk mane, mano Motina! Duok, kad visad atminčiau, jog, ką iškentėsiu gyvenime, tai man linksmybe pavirs mirštant, ir jog žemės liūdesiai patiekia amžinųjų linksmybių!

CXX MĄSTYMAS.

Rugpjūčio 20 diena. — Apie š. Bernardą.

Bernardas, ne tik vienuolynų dvasios atnaujintojas, bet ir visos Bažnyčios grožybė ir paspirtis, gimė 1091 metais Burgundijoje iš tėvų, garsių kilme ir dorybėmis. Dvidešimt antraisiais amžiaus metais, bijodamas pasaulio pavojų, įstojo į Cistercijos vienuolyną; savo iškalba, o dar labiau pavyzdžiu, patraukė paskui save dėdę, penkis brolius ir dar 30 kitų giminių ir prietelių. Paskui pats tėvas nuėjo pas sūnų vienuolynan ir pasidarė savo sūnaus mokiniu ir valdiniu. Dievobaimingas abatas Steponas neapsakomai džiaugdamasis priėmė tą šventąjį būrelį; bet, neilgai trukus, šv. Bernardas, Dievo šaukiamas, apleido cisterių namus ir įkūrė draugiją Klaravalėje; ta draugija veikiai taip paplito, jog jau prie šventojo gyvos galvos buvo priskaitoma iki 160 jo regulos vienuolynų. Bet tas triūsas dėl vienuolių gyvenimo atnaujinimo tebuvo viena plataus Bernardo veikimo dalis. Iškentėjo negirdėtų vargų, gindamas Bažnyčią, apdovanojo ją dorybėmis, švietė joį savo mokslu ir buvo garsus stebuklais. Numirė 1154 metais rugpjūčio 20 dieną. Bernardo gyvenimas patiekia katalikui svarbių pamokų. Ypač mąstyk apie šias tris priešingybes, kurias matome jo gyvenime:

- I. Aštri atgaila šalia nepaprastos nekaltybės;
- II. Dvasiška vienuma šalia nuolatinų viršųjų triūsus;
- III. Savęs paniekinimas šalia didžiausios žmonių pagarbos.

I punktas. Aštri atgaila šalia aukštos nekaltybės. —

Bernardas atsinešė ant žemės aną gerumą ir širdies meilumą, kurs yra dievobaimingo gyvenimo pa-

matas. Jo tėvai rūpestingai jį išauklėjo, patys šviesdami jam visokių dorybių pavyzdžių. Jo jaunystėje grėsė jam įvairios pagundos: turėjo labai gražių sielos ir kūno dovanų; o tokiam atvejije pasaulio gėriai itin grumzdžia dideliu pavojum. Bet Apvaizda budėjo paliai Bernardo širdį, o jis stipria valia pildė visus Dievo malonės įkvėpimus. Vieną kartą nejučiomis paveizėjęs į daiktą, galintį sutepti sielos skaistį, tuoj save pabaudė už neatsargumą; šoko šaltan tvenkinin ir ilgai jame kentėjo. Nuo mažens turėjo nuostabiai jautrią sąžinę; menkiausias nusidėjimas slėgdavo jį, lyg kokia našta, kurią skubėdavo numesti. Už tokia sielos tyrumo meilę patirdavo iš Jėzaus ir Marijos didžiausių malonių; dažnai juodu regėdavo; tokia gavo iš Jėzaus ypatingą maldos dovaną, kad jau pirmaisiais savo gyvenimo metais, galima sakyti, buvo neatskiriamai susijungęs su Dievu. Tokia buvo Bernardo jaunystė, kada dar tebegyveno tarp žmonių; kas gi galėjo būti tokiam gyvenime, už ką būtų reikėję aštrią atgailą daryti? Tačiau nuo tos valandos, kada atsiskyrė nuo žmonių, pasidavė smarkiausiai atgailai ir nemetė jos iki mirdamas. Nors turėjo menką sveikatą, nebuvo atgailoje tokios aštrybės, kuri būtų pasotinusi jo neužgesinamąjį geismą marintis. Jo kūnas džiūvo nuo nuolatinio gavėjimo, nyko nuo nesiliaujančio budėjimo, net pagaliau nuo neapsakomų vargų pradėjo alpti; bet tai visa neįstengė sulaikyti šventojo; priešingai, jis tuo džiaugėsi, nes kūno vargas teikia sveikatos sielai. Su nauja drąsa kas dieną pasiduoda tiems pat pasivarginimams arba net dar sunkesnių prisideda. Net būtiniausiuosius prigimtųjų reikalus griežtai varžė: nepažino kitokio valgio, kaip vandenį ir daržoves, o dažnai — vienus lapus; vos miego valanda stiprino nuvargusius narius. Visada ir visur save marindavo: taip pat karaliaus ar popiežiaus rūmuose, kaip ir savo vienuolyne.

Daugelis negali suprasti tokios šventųjų atgailos, nes nenori suprasti priežasčių, kurios šventuosius ra-

gino daryti ją. Juo žmogus šventesnis, juo didesniu nusidėjėliu laiko save; juo aiškesnę turi sielos akį, juo lengviau išvysta dėmes net tobuliausiuose savo darbuose. Šventas žmogus geidžia Dievo garbės: menkiausias Dievo paniekinimas rodos jam vertas esąs sunkiausios bausmės. Šventas žmogus, nors patenkintas praeituoju savo gyvenimu, bijo savo silpnumo ir laikosi tos tiesos, kad geriau yra išsisaugoti nuodėmės, negu daryti atgailą už neišsisaugotą. Myli Kristų, todėl nerimsta, negaudamas kentėti; žino juk Jėzų tiek dėl jo iškentėjus. Trokšta sopulių, kad galėtų pasakyti su apaštalu: „Aš esu su Kristumi prikaltas ant kryžiaus“ (Gal. 2, 19). Vienas yra tame dalyke visiems šv. Dvasios kelias; kiek Bažnyčia garbina šventųjų, tiek garbina atgailotojų... Ką tu gali pasakyti apie save? Ar eini pėdomis šventųjų, kurie tau sako su š. Povilu: „Būkite mano sekėjai, kaip ir aš Kristaus“ (I Kor. 4, 16). Prie smarkios šventųjų atgailos, prie aštraus jų marinimosi tu, be abejo, neesi pavadintas; bet, kaip ir jie, esi pavadintas savęs išsižadėti, imti savo kryžių ir eiti paskui Kristų (Luk. 9).

II punktas. Vidujis gyvenimas, nuolat viršujai besidarbuojant.

„Esmi“, šaukė š. Bernardas: „keistas savo amžiaus žmogus! Esmi tyrų gyventojas, bet neturiu tyrų, turiu rūpintis visokiais šio pasaulio veikalais, nors apleidžiau šį pasaulį, norėdamas mąstyti apie vieną Dievą!“. Tai tiesa, kad Bernardas gavo dalyvauti visuose svarbiausiuose savo amžiaus atsitikimuose; arba geriau, buvo jisai siela visko, kas tuomet svarbesnio darės. Buvo karalių rūmuose ir visuose to laiko visuotiniuose vyskupų susirinkimuose; tris kartus žygiavo ten ir atgal per Alpių kalnus; visą Prancūziją perbėgo skersai ir išilgai; pasiekė net Vokietijos gelmes; visur atlikdavo sunkiausias pasiuntinystes, suveddamas taikon, imdamasis su atskalūnais ir kreivatikiais. Bet, tame viršųjų dalykų verpete bevargdamas, viduje vis būdavo ramus ir susijungęs su Dievu, visada darydamas Jo norą:

„Aš visuomet tai darau, kas Jam patinka“ (Jon. 8, 29). Bernardas skundžias ir dejuoja, kiek sykių Bažnyčios reikalai prispiria jį apleisti vienuolyną. „Argi taip tatai“, šaukia šventasis, „gerasis Jėzau, turi praeiti sopuliuose visas mano gyvenimas? Mano siela yra liūdina, iki kolei pagrišiu!“ Nors apleidžia vienuolyną, tačiau nepertraukia dvasiško su Dievu pašnekesio ir, kaip sako apie jį jo gyvenimo rašytojas, negalėdamas pasiimti savo vienuolyno, pasiimdavo dvasios budrumą ir viduję vienumą: visur — sako — buvo vienas. Kaip angelai, darydami, kas jiems pavesta, visada regi Dievo veidą, taip ir šv. Bernardas, paskendęs žemiškuose darbuose, pasilikdavo atskirtas nuo žmonių su savo širdim, atvira vienam Dievui. Laiminga ta siela, kuri taip moka sujungti Mortos veiklumą su Marijos dievmirtingumu, dėl pareigos dirbdama žemiškus darbus, o iš širdies palinkimo verždamasi prie draugavimo su Dievu.

- **III punktas.** Savęs niekinimas, visiems pagarbą reiškiant. Joks šventasis gal nebuvo taip garbinamas prie gyvos galvos, kaip Bernardas. Karaliai siunčia pasiuntinius į jo vienuolyną, trys popiežiai klauso jo patarimų ir sunkiausiais anais laikais tartum paveda jam valdyti Bažnyčią. Visur priima jį, kaip angelą iš dangaus ir klauso jo, kaip pranašo. Sunkiausius klausimus ir abejojimus išpainiodavo jau pats jo žodžio svarumas. Jis pats surinko keturių po kits kito susirinkimų kanonus; tuose susirinkimuose pats buvo dalyvavęs. Jis paveikė kreivatikį Enriką ir Vilelmą Akvitanietį permainė išvilko į avinėlį. Jo įtaka liko pasmerktos Gvilberto ir Petro Abelardo klaidos. Karštąją savo iškalbą ir stebuklais, kurių pridarė be skaičiaus, patraukė pas save nesuskaitomas žmonių minias. Kur tik jis pasirodydavo, didi ir maži pamesdavo savo darbus, geisdami jo paklausti ir pamatyti. Ne kartą, kaip Spiroje ir Konstancijoje, ir daugelyj kitų vietų vyskupai ir kunigai patys turėjo jį gelbėti nuo besiveržiančios prie jo minios, o Frankfurte pats cie-

sorius išnešė jį ant savo pečių iš žmonių jūros, kurie veržėsi pabučiuoti jo rankos arba palytėti rūbų. . . Tačiau, padaręs tiek garsiausių veikalų ir sutikdamas tiek pagarbos, Bernardas darės kaskart labiau pasižemi-
nęs. Nieko taip negeidė, kaip pamažinti tą šlovę, kuri jį iš visų pusių patikdavo. Kada keletas didelių miestų užsigeidė jį turėti vyskupu, šv. Bernardas tol meldė popiežių, kol gavo iš jo raštą, draudžiantį jam priimti kokią nors Bažnyčios viršininkystę. Visi vienu balsu apšaukė jį šventuoju, o jis pats vadina save nusidėjėliu, vertu prakeikimo. „Tame, kas mane liečia“, taip rašo prieteliui, „manim labiau tikėkite, negu kitais, kurie sprendžia pagal išvaizdą. . . Sakau jums, o sakau iš sąžinės, neesu toks, kokiu mane laiko ir garsina: sakau tai ramiai, nes esu įsitikinęs iš savo patyrimo“. „Kad galėčiau“, taip rašo toliau, „pasirodyti toks, koks esu bjaurus ir nedoras, idant tie, kurie mane giria, susigėstų, tokį žmogų gyre! Kas tai man duotų, kad pagal nuopelnus taip likčiau pažemintas prieš žmones už mano nuodėmes, kaip mane dabar neteisingai aukština už tariamas mano dorybes“. . . Didysis Dieve! Koks man pamokymas! Aš tiek turiu priešasčių, pasižeminti, o visur stengiuos save aukštinti!

Kada ruošies prie š. Komunijos, paaukok Dievui tokią širdį, su kokia š. Bernardas eidavo prie altoriaus. Pamąstyk apie šituos jo žodžius, kurie šlovina Angelų duoną, kaip vaistą visokioms sielos negalioms: „Jeigu kas jūsų dabar jau nebe taip dažnai ir nebe taip skaudžiai, kaip pirma, patiria pykčio, pavydo, neskaisybės ir kitų panašių jausmų, tegul už tai dėkoja Viešpaties kūnui ir kraujui, kad Sakramento galybė apreiškia jame savo veiklumą“.

CXXI MASTYMAS.

Rugpjūčio 28 diena. — Apie š. Augustiną.

Š. Augustinas gimė Tagastoje, Afrikos mieste, 354 metais, spalio 13 dieną. Nuo pat mažens pasižymėjo nepaprastu proto gyvumu; bet, pasiduodamas geiduliams, ilgai gyveno nuodėmėse, įpuolė net Manikiejų erezijon. Laimė, kad turėjo šventą motiną: Monika ilgus metus verkė savo sūnaus, nesiliaujančiomis ašaromis meldė Dievą ir išprašė paklydusiajam atvirtimą. Š. Ambrozijaus pamokslai perlaužė jo atkaklumą. Šv. Rašto žodžiai, perskaitytieji po nepaprastos malonės įtaka, galutinai paveikė ilgai svyravusiąją valią; nuo tos valandos pavedė save Dievui, Bažnyčiai ir artimams. Valerijus, Yponas vyskupas, pašventė jį kunigu, liepė jam skelbti Dievo žodį ir ganytojo vertybę su juo pasidalijo, priėmęs jį savo padėjėju. Su negirdėta išmintim, su dideliu mokslu Augustinas sujungė dar didesnę meilę. Numirė Yponos mieste per karą su Vandalais. Jo atvirtimas, kurs taip labai pašlovino Dievo malonės galybę ir paaukštino Bažnyčią, buvo pamatinis viso jo gyvenimo akmuo. Pamąstyk,

- I. Kaip Augustino atvirtimas pašlovino malonę;
- II. Kaip pagarbino Bažnyčią.

I punktas. Š. Augustino atvirtimas pagarbino Dievo malonę. —

Kad malonė paveikė tą nusidėjėlį, būsimąjį daugelio šventųjų tėvą, tai nepaprastai skaidriai parodė jos stebuklingą galią, kadangi tas paveikimas buvo 1) sunkus ir 2) visiškas.

Žmogus, turįs didelį mokslą ir žinąs savo aukštį, kada pasiduoda pavergti klaidai, nelengvai bepriima tiesą, ir reikia nepaprastos malonės, kad atvirstų. Nenorį žinoti kito vado, kaip savo puikybę, nei kito mokytojo, kaip atkaklųjį savo protą. Manikiejų klaidos

tiko Augustino puikybei, dėl to karštai jas platino; paskui, nors atsitraukė nuo Manikiejų, klaidų nemetė — pagal savo nuomonę ir užgaidas metė nuo vienos sekto prie kitos. Iki atvirtimo valandos turėjo ir puikaus filosofo tuštybės, ir kreivatikio atkaklybės. Kūnišką jo protas bjaurėjos tikėjimo paprastumu; bet dar labiau sugedusioji širdis bjaurėjos Evangelijos mokslo tyrumu. Taip kalba Augustinas pats apie save: „Geidžiau garbės, pelno, moterystės ir tokiuose geismuose kentėjau karčių varginimų... Kovės manyje ir aplink mane geiduliai, kurie, jeigu būtų stipriau mane užvaldę, būčiau tapęs didesniu jų vergu“.

Ir paskui dar, kada jau prisiartino prie tiesos, kiek malonė gavo laukti, kad liautųs atidėliojęs atvirtimą. Kiek reikėjo jėgos jo atkaklumui paveikti. Paleistuvystė tapo jam nebesulaikomu įpročiu. „Vaitojau“, sako, „apkaltas ne geležinėmis grandinėmis, bet geležine savo valia“. Tai dorybės grožis traukė jį aukštyn, tai vėl dvasiškųjų retežių našta traukė atgal prie žemės. Norėjo ir nenorėjo; meldė, o bijojo, kad Viešpats išklausys. „Tuoju, Viešpatie — šaukė — štai tuoju, dar valandėlę! Bet tuoju ir tuoju neturėjo galo, o valandos tęsė ir tęsė“. Pagaliau atėjo laimingoji valanda: malonė pavertė jį, kaip anuomet Saulių bekeliaujantį Damaskan, ir vienu kirtimu — kaip gražiai yra pasakęs šv. Zenonas — senąjį žmogų užmušė ir sutvėrė naują.

2. Paveikimas visiškas. Taip besiaučiant širdy smarkioms imtynėms, Augustinas išgirdo: „Imk ir skaityk!“ Paklausė to balso — ir tuoju nušvito jo siela: gimė pirmieji malonės vaisiai — gyvas tikėjimas, stipri viltis, amžinųjų dalykų atminimas, šv. knygų išmanymas. Su tokia minties atmaina persimainė ir norai; per vieną valandą iš žmogaus, pasidavusio bjauriems gėriams, pasidarė žmogus skaistus ir visai dieviškas, šventais ir antprigimtiniais geismais degęs. „Prasidėjo“, sako, „mano širdy smarki audra, kuri nešė didį ašarų lietų. Kad jas išverkčiau vienumoj,

kėliaus, o paėjęs į šalį, puoliau po figos medžiu ir gaudžiai garsiai verkiau. Ašarų srovės, maloni Tau auka, Dieve, pasiliejo iš mano akių, ir ne kartą kartočiau, nors ne tais pat žodžiais, anuos psalmininko šauksmus: „Bet Tu, Viešpatie, iki koki? Lig kol, Viešpatie, užmiršti mane ligi galo? Neminėk senųjų mano neteisybių!“ Bijodamas Dievo teisingumo, bet dar labiau susigraudinęs Dievo gerumu, gailis iš sielos gilumos už savo nuodėmes ir negali sau atleisti, kad per tiek metų rūstino begalę Gerybę.

Užtat, pats pildydamas Dievo teisingumo ištarmes, pats save baudžia. Aštriu gyvenimu atitaiso praeitąją savo paleistuvystę ir pasižeminimu — senobinį savo puikumą. Kaip pirma jieškodavo žmonių garbės, taip dabar geidžia, kad žmonės jį niekintų. Ne tik savo raštus atitaiso ir atšaukia, ką juose buvo pasakęs priešinga tiesai, bet dar rašo tam tikras knygas, kuriose, kaip kad pats išsireiškia, tartum ant altoriaus užmuša savo šlovę, ją Dievui paaukoti. Nelengva rasti kitą tokį pasižeminimo pavyzdį. Krikštas gražino jį nekaltybėn; tačiau jis daro tokį garsų ir aiškų išpažinimą, kokio net iš viešųjų atgailotojų nereikalauta; ne tik išpažintųj pasisako nuodėmes, bet ir viso pasaulio akivaizdoj: rašo knygą, kuri išbus iki amžių pabaigos, iš kurios, kol bus žmonių ant žemės, visi galės sužinoti, kaip labai buvo paklydęs ir kaip nuodėmingai gyveno. . . Taip pat gražiai atitaisė savo nuodėmingąją meilę ir savo paleistuvavimą. Šventa ugnis perdegino tą kūniškąją širdį ir permainė ją į dangišką. Skaityk jo „Išpažinimus“, „Pašnekesius su Dievu“, „Psalmių aiškinimą“, o rasi ten kiekviename lakšte garbės, dėkojimo ir karščiausios meilės jausmų. „Sunku išreikšti — taip sako pats apie save — koki didį meilės gaisrą Dievas many sukūrė!“ O kitoje vietoje šaukia: „Bėda mano dienoms, kad nemylėjau Tave, mano Dieve ir mano gyvenime! Tuomet, kada buvau Tave užmiršęs, Tu manęs neužmiršai. Dabar mano siela Tau yra pasidavusi, Tavo meile dega, Tau kvėpuoja, Tave ilgis,

Tave vieną geidžia regėti!“ Suteik ir mums, Viešpatie, ko Bažnyčia visų tikinčiųjų vardu kasdien Tave prašo: Atversk mus, Dieve, mūsų Išganytojau (ps. 84, 5)!

II punktas. Šv. Augustino atvirtimas patiekė Bažnyčiai garbės ir džiaugsmo. —

Ką tik atvirtęs, šv. Augustinas, kaip apie tai liudija savo „Išpažinimų“ dešimtoje knygoje, pasiryžo eiti į tyrus, norėdamas iki gyvenimo galo daryti atgailą už savo nuodėmes. Bet Dievas neleido to noro įvykinti: kitokia buvo skirta šventajam užduotis. Kaip kad tapo stebuklingai malonės paveiktas ir užvaldytas, taip turėjo būti toliau stebuklingu malonės indu. Jėzaus Kristaus meilė slėgia jį: juo sunkiau pirma Dievą rūstino, juo stipriau dabar spiria jį geismas platinti tarp žmonių Aukščiausiojo meilę. Saviesiems žmonėms be paliovos kasdien skelbė Dievo mokslą: bet to negana — rūpinosi, kaip antrasis šv. Povilas, viso pasaulio bažnyčiomis. Malonė, ką pirmiau darė jame, taip pat per jį dabar darė ir kituose žmonėse: švietė sieloms ir širdis grąžino prie Dievo. Galingąja savo iškalba, o ir savo raštų daugybe ir galybe, šv. Augustinas padarė tai, kad Katalikų tiesa garbingai paėmė viršų ir kovoj su stabmeldžių aklybe, ir su filosofų paistėjimais, ir su kreivatikių atkaklybe. Arijiečių, Manikiejų, Donatistų, Pelagijiečių, Semipelagijiečių, Priscilianistų ir visas kitas savo amžiaus erezijas nugalėjo nuostabiąja savo žodžio ir mokslo galybe. Šv. Augustinas buvo visų savo laiko susirinkimų siela, visos Bažnyčios balsas ir visų mokytojų mokytojas. Šv. Fulgencijus, šv. Leonas, šv. Grigalius Didysis, šv. Bernardas ir šv. Tomas girias ir didžiuojas tuo, kad buvę jo mokiniais. Tuo tikslu Viešpats Augustiną pavadino, kad per jį nugalėtų visas klaidas ne tik jo laikų, bet ir visų amžių iki pasaulio pabaigos. Ir šventasis ne tik sielas traukė tikrąjan tikėjiman, bet ir širdis davė paklusnias Aukščiausiojo valiai ir įsakymams. Negalima suskaityti, ir tik danguje tai sužinosim, kiek žmonių patraukė prie Dievo vieni šv. Augustino „Išpažinimai“. Kas suskaitys,

kiek sielų ta aukso knyga apgynė nuo nevilties ar iš nevilties ištraukė, žadindama juose tą Dievu pasitikėjimą, kuriuo jinai dvelkia nuo pradžios iki galo. Kas suskaitys, kiek nusidėjėlių, pajudintų — sugėdintų atvirumu, su kuriuo tas šventasis vyras išpažįsta toje knygoje savo klaidas, pradrišo išpažinti savo nuodėmes Atgailos sakramente. Kas suskaitys, kiek per Augustiną tapo vienuolynuose šventųjų, kurie permirko jo dvasia, pamilę jo regulą ir sekdami juo, kaip pirmuoju įvairių įstatų įkūrėjų!

Dėkok Dievui už anas dideliąsias malones, kurias suteikė tam didžiajam savo tarnui, o per jį — visai Bažnyčiai. Padaryk, ką padarė Augustinas: atsilygink Dievo malonei už tai, ką jai esi kaltas, sustiprindamas, kiek įstengi, jos karalystę savyje pačiame ir savo artimuose. Sakyk Dievui su šv. Augustinu: „Priimk, Viešpatie, kas manyje Tavo yra, o atleisk, kas mano yra“. Tavo yra tos brangiosios dovanos ir malonės, kurias esu iš Tavęs gavęs; mano yra tie nesuskaitomieji paklydimai, kurių gėdžiuos ir už kuriuos, iki kol gyvas, nesiliausiu gailėjęsis ir prašęs, kad atleistumei. Bijau ir vienkart turiu vilties: bijau, nes savo paklydimais užsipelnęs esu prapultį; turiu vilties, nes už Tavo malones turiu gauti dangų. Ak! kodėl anksčiau nepradėjau Tavęs mylėti? „Vėlai Tave tepamilau, amžinoji Gražybe, amžinai naujoji! ak, vėlai tepamilau Tave!“

CXXII MASTYMAS.

Rugsėjo 8 diena. — Švenč. Panos Marijos gimimo šventė.

„Tavo gimimas, Dievo Gimdytoja Mergele, džiaugsmą paskelbė visam pasauliui“, tais žodžiais Bažnyčia skelbia ir tau apmąstyti paduoda linksmąją šios dienos paslaptį, kuri kai kuriais dalykais panėši į Kristaus Gimimo paslaptį. Kaip kad Dievo Sūnus, prieš gimdamas mirštamajam gyvenimui, gimė prieš amžius iš Dievo Tėvo ir, vieną kartą gimęs iš Marijos kas dieną dvasiškai gema žmonių sielose; taip ir švenč. Mergele, kurią Dievas išsirinko savo Sūnaus Motina, o per Jį — visų žmonių Motina, irgi yra trejopai gimusi:

- I. Gimė prieš amžius amžinuosiuose Dievo nustatymuose.
- II. Gimė mirštamajam gyvenimui, laikui atėjus.
- III. Gema kas dieną dvasiškai tikinčiųjų širdyse iki laikų pabaigos.

I punktas. Marijos priešamžis gimimas amžinuosiuose Dievo nustatymuose. —

Marija gimė, Dievo paskirta amžinajai garbei ir laimei; todėl Bažnyčia yra pritaikinusį Jai tuos šv. Rašto žodžius: „Viešpats mane turėjo savo kelių pradžioje, pirma negu yra ką nors padaręs nuo pat pradžios. Aš įstatyta nuo amžių ir nuo senovės laikų, pirm negu buvo padaryta žemė“ (Patarl. 8, 22—23). Paskyrė ją Viešpats nuo pradžios į juo aukštesnę, negu kitus kūrinį, garbę ir laimę, juo aukštesnė buvo vertybė, į kurią Ją ant visų kūrinų iškėlė. Prieš amžius buvo šv. Trejybės spręsta, kad Dievo Sūnus taps žmogumi; prieš amžius buvo spręsta, kad gims iš mirštamios Motinos; o tąja Motina Dievo nuostatuose iš visų moterų išrinkta liko Marija. Marijai skyrė Dievas svarbią vietą didžiam žmonių atpirkimo veikale; ir kaip visus daiktus

padarė įsikūnijusiajam savo Sūnui (sako š. Povilas Žyd. 2), taip lygiai viską padarė tai prieš amžius išrinktajai įsikūnijusiojo žodžio Motinai, turėdamos mintyje Jos Motinystės garbę. „Aš buvau draug su juomi, visa tvarkydama“ (Patarl. 8, 30), taip vėl sako Jos asmenį šv. Dvasia.

Ir tave taip pat Dievas regėjo ir pažino prieš amžius savo mintyje; bet ar turėjai taipogi vietą ir kokią vietą Jo širdyje? Ar išsirinko tave ir pamilo nuo pradžios tarp savo išrinktųjų? Ar matė tave atskirtą nuo atmetusių, kuriuos pražūsiant irgi žinojo prieš amžius, nors viską padarė jiems išganyti? Į tą klausimą joks žmogus, joks angelas negali tau atsakyti, nes — sako Raštas — „žmogus nežino, meilės ar neapykantos jis vertas“ (Ekl. 9, 1). Iš tikrųjų, baisi yra ta nežinia, jei pagalvosi, kas tai yra išganymas ar amžinasis prakeikimas! Tačiau, nors negali turėti tikros žinios apie savo išganyimą, gali, jei nori, turėti geros vilties. Marijos paskyrimas Dievo Motina tikrą padarė Jos paskyrimą amžinajai garbei; bet ir tu gavai per š. Krikštą vertybę truputį mažesnę, Dievo sūnystės vertybę; nors tai nėra visai tikras uždas, bet yra geras ir laimingas ženklas, ir tu pats gali jį, Dievo malonei padedant, tikrą padaryti. Klausyk, ką sako apaštalas Petras: „Stenkitės, kad būtumėte rasti jo akyse nesutepti ir nepeiklini ramybėje (II Petr. 3, 13); o kitoje vietoje: „Stenkitės gerais darbais padaryti savo pašaukimą ir išrinkimą tikrą“ (II Petr. 1, 10). O jau seniau šv. Dvasia tą patį mokslą buvo patiekusi per Dovydą: „Kas žengs į Viešpaties kalną, arba kas stovės Jo šventoje vietoje? Tas, kieno rankos nekaltos ir širdis nesutepta, kurs nekreipia savo sielos į tuštybę ir neprisiečia klastingai savo artimui“ (ps. 23, 3—4). Taip elgės švenč. Mergelė. Kad ir nebūtų buvusi Dievo Motina, pats jau Jos šventas gyvenimas tikras būtų ženklas, kad Jinai skirta amžinajai garbei.

Paklausk save, ką tau sako tavo gyvenimas. Gal ne esi iš tų nelaimingųjų skaičiaus, apie kuriuos sako

šv. Povilas, kad jų nuodėmės iš anksto paskelbia aną baisiąją ištarmę, kuri jų laukia amžinybėje (I Tim. 5). Bet ar gali save priskaityti prie tų laimingųjų, kuriems jų darbai duoda tokį ateisiančiosios danguje laimės tikrumą? Marijos gyvenimas dėl to buvo tikras Jos išganymo ženklas, kad buvo „panašus į Dievo Sūnaus paveikslą“ (Rym. 8); o tavasis gyvenimas ar yra panašus į tą paveikslą?

II punktas. Marijos gyvenimas ant žemės. — Marija gimdama visa buvo šventa ir skaisti; tokia pasiliko per visą gyvenimą; tačiau gimė padėtyje, palankioje visokiems šio gyvenimo vargams; gimė ir gyveno neturte ir varge, sopuliuose ir nuliūdimuose. Nors ateidama ant žemės gavo tą gražųjį Marijos vardą, kurs reiškia „Ponia“, tačiau joks viršujis blizgesys, nei turtai, nei garsus vardas, nei aukšta vieta neskelbė žmonėms tos aukštosios vertybės, kurią tas vardas reiškė. Buvo karalienė, bet be rūmų, be dvarionių, be palydovų. Suprask iš to, iš ko pareina tikra didybė ir tikra laimė ant žemės. Nepareina jinau iš tų viršujų daiktų, kuriuos žmonės laiko didelėmis gerybėmis, bet pareina vien iš tų dvasiškųjų turtų, kuriuos Dievo Sūnus davė savo Motinai. Davė Jai nesuteptą dvasios skaistumą, aukštą šventumą, malonių visiškumą, ypač tą malonę, kad visas Jos gyvenimas buvo pilnas didžiųjų aukų, didžiųjų kančių. Tai yra tikrieji ir aukščiausieji žmogaus turtai ant žemės; kad būtų kokios gerybės geresnės, tikrai toksai Sūnus būtų jų suteikęs savo Motinai... Ką davė garsiesiems Jos sentėviams karališkoji jų galybė, šlovė ir turtai, kad, nesirūpindami gauti dvasiškų malonių, blogai ir bedieviškai gyveno ir liko Dievo atmesti.

Jeigu geidi tikros laimės, geisk tų malonės turtų, kuriais Dievas papuošė Marijos gyvenimą, ir laikyk visa savo laime jų gauti. Negana to, geisk dar ir tos laimės, kad, kaip Marija, gyventumei kitų laimei; nes ta yra aukščiausia Marijos gyvenimo ypatybė, kad gimė dėl žmonių išganymo, kad būtų Išganytojo Moti-

na. „Iš kurios užgimė Jėzus“ (Mat. 1), tuose Evangelijos žodžiuose matai neapsakomąją malonių versmę, kurią Marija yra gavusi iš Dievo, matai visą Marijos garbę. Dėl to bus nusidėjėlių Užtarėja ir tikinčiųjų Stiprintoja, kad bus Atpirkėjo Motina. Iš Marijos gimimo prasideda žmonių giminės išganymas. Tas gimimas buvo prieš Kristaus gimimą lyg aušros žvaigždė prieš saulei užtekant. Dėl to tąja švente džiaugias visas pasaulis. „Džiaukimės ir linksminkimės, sako šv. Petras Damijonas, „švenč. Dievo Gimdytojos gimimu, kurs pasauliui apreiškė naują linksmybę ir tapo visų žmonių išganymo pradžia“; „nes iš Jos“, šaukia Bažnyčia, „gimė Kristus, mūsų Dievas, kurs, nugalėjęs prakeikimą, davė palaiminimą ir sunaikinęs mirtį, dovanojo mums amžiną gyvenimą“. Kad anų laikų žmonės būtų žinoję, kokios laimės patiekė jiems Marijos gimimas, be abejo, didesnis džiaugsmas būtų paplitęs po visą pasaulį, negu anas, kurį turėjo žydai, kada per Esterą išsigelbėjo nuo mirties, kuri buvo jiems rengiama (Ester. 8).

Bet ir tu maždaug gali tapti tokios pat linksmybės priežastim. Jeigu dorai gyveni, jeigu taip šviečia tavo šviesybė žmonėms, kad jie regėtų tavo gerus darbus ir garbintų tavo Tėvą, kurs yra danguje (Mat. 5), tuomet ir apie tave galima sakyti, kad esi gimęs artimų laimei; tuomet ir tu tikrai gimdai Kristų žmonių širdyse, nes, sako tau pats Jėzus, kas daro valią Jo Tėvo, kurs yra danguje, tas yra ne tik Jo brolis ir sesuo, bet ir motina (Mat. 12); tuomet ir tu tikrai neši žmonėms išganymą, savo malda ir geru gyvenimu išprašydamas jiems Išganytojo malonių ir nuopelnų. Bet, kad galėtumei tokiu būdu tarnauti artimų išganymui, reikia, kad pirma rūpintumeis savo išganymu; pirmiau savo širdyje pradėk Jėzų; pirma save šventą padaryk; paskui galėsi švesti ir kitus.

III punktas. Marijos dvasiškasis gimimas tikinčiųjų širdyse. —

Jėzus yra viso pasaulio Išganytojas, o Marija yra Išganytojo Motina; Jėzus yra malonių davėjas ir šaltinis, o Marija — *Dievo malonės motina*. Ką Išganytojas daro žmogaus sieloje savo galybe, taip pat daro Marija galingu užtarimu, arba, kaip sako šv. Tėvai, *išmeldžiamąją savo visagalybę*. Kas priima Jėzų, tikėdamas Juo ir pasitikėdamas, ir mylėdamas Jį, tam Jėzus ne tik duoda galios tapti Dievo sūnum, bet ir padaro, kad jis tikrai per malonę gema; per tą gimimą teisingasis gauna daugiau malonių, o nusidėjęs iš nuodėmės mirties kelias į išteisinimo gyvenimą; tai — Dievo Sūnaus gyvenimas, nes Jame yra gyvenimas, sako Evangelija, ir „iš Jo pilnybės mes visi ėmėme malonę po malonės“ (Jon. 1, 16); ir dėl to kiekvienas teisingasis gali tikrai sakyti su š. Povilu: „Esu gyvas, tačiau jau nebe aš, bet yra gyvas manyje Kristus“ (Gal. 2, 20). Taip pat gema tikinčiųjų širdyse ir Marija. Jinai yra visų tikinčiųjų Motina, ne tik vardu, bet ir iš tikrųjų, nes tikrai mus pagimdė po kryžiumi smarkiuose sopuliuose, ir pats Išganytojas paskelbė žmonėms tą paslaptį, kada, mirdamas, š. Jono asmenyje visus savo tikinčiuosius pavedė savo Motinai kaip sūnus: „Moteriške, šitai Tavo sūnus“. Bet ir mes tą savo Motiną tartum pagimdome savo širdyse, kada gyvename pagal tuos žodžius, kuriuos Jėzus tarė Jonui ir mums visiems: „Šitai tavo Motina“, kada sūnaus širdim garbiname ir šaukiamės į tą, kuri mus su tokiu sopuliu pagimdė, ir, Jai užtariant, gauname tų malonių, kurias mums pelnė Kristus ir išdalyti pavedė savo Motinai; nes Dievas nori — sako š. Bernardas — kad viską būtume gavę per Mariją; tuomet Jinai tikrai gyvena mumyse per mūsų meilę ir naudinguoju savo užtarimu. Jos geroji širdis karštai nori taip mumyse gimti; Ji pati tai mums sako šiais š. Rašto žodžiais: „Mano pasigėrėjimas būti su žmonių vaikais. Dabar tat, mano sūnūs, klausykite manęs: palaiminti, kurie sergi mano kelius; palaimintas žmogus, kuris manęs klausosi ir kuris budi kasdien prie mano durų ir stebi prie

mano angos staktų. Kas mane randa, randa gyvenimą ir semiasi išganymo iš Viešpaties“ (Prover. 8, 31—35).

Iš tų žodžių suprask, ką reiškia būti tikrai maldingam Marijai ir kokios naudos patiekia tas maldingumas. Ką reiškia? Klausykite — sako — saugokite mano kelius! „Klausykitės drausmės ir būkite išmincingi ir neatmeskite jos!“ Maža vienu jausmų ir žodžių, ir išviršinių mankštinimusi: kad taptumei tikru Marijos garbintoju, reikia, kad visų pirma Jos klausytumei, vadinas, kad sektumei šventuoju Jos gyvenimu. Kokia bus nauda? Ta, kad Ją atrasi, o per Ją atrasi gyvybę; atrasi Kristų — tapsi panašus į Jį; ir taip tikrai ateis su Ja drauge visos gerybės ir nesuskaitomos dorybės per Jos rankas, ir galėsi kalbėti su š. Andriejumi: „Radome Mesiją“ (Jon. 1). Jieškok su visokių rūpesčiu, šaukis su neapsakoma viltimi į tą galingąją Paną, gailestingumo Motiną! Šaukis į Ją ypač šią dieną, kuri tau žada ypač gerų prašymo vaisių! Juk jeigu žemės karaliai savo gimtąją dieną duoda didesnių malonių savo valdiniams, tai nėra malonės, kurios negalėtumei gauti iš tos dangaus ir žemės Karalienės, kuri tam ir gimė, kad taptų visų malonių eikvotoja, duotų pasauliui gyvybės, išvaduotų jį nuo prakeikimo ir suteiktų jam visokių Dievo palaiminimų. Prašyk ją visokių malonių, kurių esi reikalingas. Prašyk už save patį ir už artimus. Prašyk ypač tos malonės, kad visi, tyra širdim ir nekaltu gyvenimu Jos jieškodami, Ją gerbdami, į Ją šaukdamies, laimingai atrastume Ją šiame gyvenime, o per Ją atrastume Jėzų čia ir amžinybėje. „Suteik tyrą gyvenimą, parenk tikrą kelią, kad, Jėzų regėdami, visados džiaugtumės. (Himnas)“!

CXXIII MĄSTYMAS.

Rugsėjo 14 diena.— Š. Kryžiaus išaukštinimas.

I. Pareiga ir reikalas mąstyti apie Kryžiaus paslaptį;

II. Retas kas tesupranta tą paslaptį.

I punktas. Mąstyti apie Kristaus kančią yra tikinčio žmogaus pareiga ir reikalas. —

Daug kartų Jėzus kalbėjo mokiniams apie savo atenciją kančią ir juo labiau ji artinos, juo aiškiau Jėzus ją skelbė. Keliaudams su mokiniais paskutinį kartą į Jeruzalę, Jėzus vėl jiems taip aiškiai, kaip niekados pirmiau, pranešė, kad ten bus išduotas ir mirs. „Jėzus pasiėmė“, sako Evangelija, „dvylika ir jiems tarė: Štai, mes einame į Jeruzalę, ir įvyks visa, kas per pranašus parašyta apie žmogaus Sūnų“ (Luk. 18, 31). Pasibaigs ir pasieks savo viršūnę visi Dievo Sūnaus kantrybės ir meilės stebuklai; pasieks savo viršūnę taipogi visi žmonių nedorybės stebuklai, ir neilgai trukus, mirdamas ant kryžiaus, Kristus tars visam pasauliui, kad viskas pabaigta. Tartum labai geidžia išganytojas, kad mokiniai gerai suprastų šventąjį kryžiaus mokslą ir kad kiaurai permirkėtų tąja paslaptimi, apie kurią taip nuolat jiems kalba. Pačioje net persimainymo ant Taboro garbėje ir linksmybėje šnekėjo aipe sopulius, kuriuos kentės ant Golgotos (Luk. 9).

Dvejopą dovaną — sako vienas Bažnyčios rašytojas — suteikė Jėzus savo tikintiesiems: savo kryžių ir savo sostą; savo sunaikinimą ir karalystę; savo paklusnumą iki mirties ir savo išaukštinimą iki nemirštamios garbės. Bet mokiniai, dar tamsūs ir kūniški, nenorėjo girdėti apie Jo kryžių — tereikalavo Jo karalystės; kad geriau suprastų Evangelijos paslaptį, apie karalystę Jėzus retai ir trumpai teminėdavo, o dažnai ir ilgai kalbėdavo apie kryžių. — Kada per paskutinąją vakarienę savo kūną duoda jiems valgyti ir

kraują gerti, vienkart sako, esant tai tą patį kūną, kuris bus už juos išduotas, ir tą patį kraują, kuris bus už juos išlietas; tai reiškia, kad kiekviena Komunija turi būti Jo kančios paminklas. Pagaliau, kada per tą pat vakarienę duoda kunigams valdžią aukoti ant altoriaus tą patį kūną ir kraują, įsako, kad, aukodami tą auką, atmintų Jį ir Jo mirtį: „Tai kiek kartų darysite, darysite man atminti“. O, siela, už tokią auką atpirktoji, kada prisiminsi tuos graudinguosius žodžius, nejaugi nejausi ir nešlovinsi tos Dievo meilės, kuri Jį privertė už tave mirti, kuri prašo dar tave ir liepia, kad Jį atmintumei? Nejaugi nesigėdysi to žmonių širdies kietumo, kad reikėjo tokio liepimo! O ir jo, de-ja, taip dažnai neklausoma!

Dėl ko Kristus taip nori, kad minėtumei Jo kryžių? Dėl to, kad tas mąstymas patiekia tavo sielai didelės naudos. Maldingas apie Jėzaus kančią mąstymas yra tai tikrojo dievobaimingumo tartum branduolis. „Tikėk — sako š. Augustinas — kad nieko nėra išganingesnio padarytosioms nuodėmėms atitaisyti, visokioms dorybėms įgyti ir dangaus karalystei pasiekti už nuolatinį mąstymą apie Kryžiaus paslaptį. Nesakau to dasiprotėjęs, bet liudiju, ką pats ant savęs patyriau. Nežinau, kas dedas kitų nusidėjėlių sielose, kada ateina jiems Viešpaties pasigailėjimo valanda; bet žinau, kas dėjo manojoje sieloje. Žinau, kad už visas malones, kuriomis Dievas savo gailestingume traukė mane pas save, ta buvo man sėkmingiausia; dar ir paskiau, jau atviręs, ne kartą esu įsitikinęs, kaip tas Viešpaties kančios atminimas nuostabiai sėkmingos pagamino pagalbos ir pagundoms paveikti, ir priešingybėms tvirtai kentėti. Nu visokio blogo geidulio, kurs sukils mano širdy, pasislėpsiu Jėzaus Kristaus žaizdose ir sakau sau: Ką darai, nelaimingasis? Ar dar nori pánaujinti savo Išganytojo kančias? O priešingybėse ir liūdesiuose man nėra, drąsiai tai tvirtinu. sėkmingesnės paguodos už Kristaus kančios paminėjimą. Nėra kartybės, kurios Viešpaties Jėzaus mirtis

nepasaldintų, nei silpnybės, kurios nesustiprintų, nei ligos, kurios neišgydytų“.

II punktas. Maža tėra žmonių, kurie suprastų ir mylėtų tą Kristaus paslaptį. —

Nebuvo, be abejo, nieko tamsaus žodžiuose, kuriais Išganytojas skelbė savo artimąją mirtį; kalbėjo ypač aiškiai; tačiau tie žodžiai buvo klausytojams nesuprantami. Evangelija tartum stebis, rašydama apie tą neišmanymą: „Jie — sako — nieko iš to nesuprato. Tas dalykas buvo jiems uždengtas, ir jie nesuprato, apie ką buvo sakoma“ (Luk. 18, 34).

Trejopa yra kliūtis, kuri uždarius nuo žmogaus išminties ir širdies laiko tą išganingąją tiesą.

Pirmoji kliūtis yra puikybė ir einantysis iš puikybės tikėjimo užtemimas. Puikus žmogus vos nori tikėti tąja gausiąja Dievo meile; nenori pažinti tokio Dievo gerumo, kurs yra aukštesnis už jo protelį. Taip tatai atsilygina tau, geriausiasis Jėzau, kietoji žmogaus širdis! Tu gausia meile pamilai nedėkingąjį, o jis už tai netikėjimu ir paniekinimu atstumia ir įžeidžia Tavo kilniąją širdį!

Antroji kliūtis yra minties išsiblaškymas. Retai kada ir tik apgrauibomis mąstai apie tą paslaptį, apie kurią šventieji dieną ir naktį mąstydavo. Ne stebuklai užtat, kad sugebi šaltai skaityti Viešpaties kančios istoriją ir taip pat šaltai klausyti syki per savaitę švenč. Aukos, to nesiliaujančio minėjimo ir nutęsimo Viešpaties kančios. Ir Jo kryžiaus akivaizdoj, ir net prie pat Jo altoriaus laiptų tavo siela pasilieka kieta ir šalta. Ei, visai kitaip jaučia vidujis žmogus! Vienas Kristaus kančios ir mirties atsiminimas, vienas žvilgterėjimas į kryžių visą jam širdį sujudina, meilę ir dėkingumą jame pažadina... Duok, Dieve, kad ir tu mokėtumei taip jausti, kad ir tu būtumei vidujis žmogus!

Trečioji kliūtis, kuri neleidžia Kryžiaus paslapties kaip reikiant suprasti, yra marinimosi trūkumas. Tu nenori suprasti Kryžiaus paslapties, nes myli savo

svaiguji ir kūniškąjį gyvenimą, su tokia paslaptim nesutinkanti. Apaštalai, sako š. Bonaventūra, nesu-drato tos tiesos, nes jos nemylėjo. Kada kryžiaus ga-lybė ir š. Dvasios malonė permainė jų širdis, tuomet pamilo ją, suprato ir šaukė: „Gerasis kryžiau, kursai savo gražybę pasiėmėi iš narių Viešpaties, ant tavęs kybančiojo! Kryžiau, seniai geistasis ir karštai pamil-tasis! priimk mane nuo žmonių, o atiduok mane mano Mokytojui, idant per tave mane atimtų, kurs per tave mane atpirkol!“

CXXIV MASTYMAS.

Rugsėjo 29 diena. — Apie š. Mykolą.

- I. Liuciperis už puikumą iš dangaus išmes-tas, o Mykolas pašlovintas už pasižemi-nimą.
- II. Puikumas eina pirm nuopuolio, o pasiže-minimas — pirm paaukštinimo.
- III. Kaip išvengti bausmės, patiektosios pui-kiesiems, o gauti užmokesnį, pažadėtąjį pasižeminusiesiems.

I punktas. Liuciperis už puikumą iš dangaus iš-mestas, o š. Mykolas už pasižeminimą pašlovintas. —

Pagal šv. Tėvų mokslą, Liuciperis buvo visų gra-žiausias Dievo kūrinys ir pagal prigimtį, ir pagal malonę. Š. Raštas sako, kad nelaimingas tas angelas nusidėjo puikumu. Kaip tas puikumas pasireiškė, Ap-reiškimas nesako. Pagal senobinę ir visuotinę nuomo-nę, Dievas, sutvėręs angelus malonėje ir teisybėje ir norėdamas, kad geru savo laisvosios valios vartojimu patys užsipelnytų amžinąją garbę, jų paklusnumui ištirti apreiškė jiems kai kuriuos priešamžius savo nu-statymus, ypač Sūnaus įskūnijimą, kad tikėjimu pa-

garbintų tą paslaptį. Bet Liuciperis, savo grožio ir dydžio apjakintas, užpyko už tokį Dievo surėdymą; nepakenčiama jam pasirodė, kad jis turėtų nusilenkti prieš žmogų; rodėsi jam, kad, jeigu Dievas turi susijungti su koku kūriniu, ne kam kitam turi tekti ta garbė, tik jam, visų gražiausiajam angelui; ir taip, anot Ezekielio, didžiuodamasis savo grožiu, tą grožį paverė sau pražūtim. Negana jam to, kad pats atsisakė pasiduoti Dievo troškimui: dar daug kitų angelų įtraukė į savo nepaklusnumą, kad nesutiktų su tuo Dievo sprendimu, kuris tiek garbės tiekia žmogaus prigimčiai. Kokia tai baisi nelaimė, kad tas, kurs labiau už kitus privalo duoti gero pavyzdžio, patiekia papiktinimo! „Trečiąją dangaus žvaigždžių dalį“ (Apr. 12), sako Šventraštis, patraukė paskui save tas slibinas. O kur nukrito drauge su jais? „Į amžinąją ugnį, kuri prirengta velniui ir jo angelams“ (Mat. 24, 41). Baisus nusidėjimas! Gerai suprask, iš kur iškrito ir kur įkrito. Ten pirmą kartą įvyko ana ištarmė: „Kas pasi-aukština, bus pažemintas“. Bijokimės puikumo! Jis visų gražiausiąjį angelą į baisų velnią permainė. Jis kas dieną stumia pragaran daugybę žmonių. Pamilkime šv. Mykolo pasižeminimą. Tas arkangelas, užsirištinęs, kad taip paniekintas Aukščiausiasis, sušuko: „*Kas kaip Dievas?* Kas drėsa lygintis su Juo? Kas drėsa neklausyti, kad Dievas liepia?“ Savo ištikimumu patvirtina kitus geruosius angelus, ir visi jie stoja Dievo garbės ginti, kalbėdami: „Kas kaip Dievas?“ Kariauja su Liuciperiu, nugali jį, ir tuo baigiasi jų bandymas. Jau jiems Dievas apreiškia visą savo garbę ir gražybę; jau Jį regi veidas į veidą, jau Jį turi ir su Juo gyvena. Tokią laimę ir užmokestį įgijo visi. O kokią laimę ir užmokesnį pelnė vadovas! Šv. Mykolas liko visų dangaus kunigaikščių kunigaikštis, Dievo tautos vadovas, Bažnyčios gynėjas ir jos padėjėjas kovoj iki amžių pabaigos. Jam garbinti daugelyj vietų statomi altoriai ir bažnyčios, ir kuriamos draugijos. Jo vardas maldoje stovi pirmoj vietoj po dangaus ir žemės Karalienės

vardo... Iki pagaliau, pasibaigus amžiams, iškilmingai pasirodys visam pasauliui, galutinai nugalės Antikristą ir iškilmingai vėl žengs į dangų, visais išrinktaisiais vedinas. Tokį tatai užmokesnį pelnė Mykolas tuo, kad pasižemino prieš Viešpatį.

II punktas. Puikumas veda į nuopuolį, o pasižeminimas — į paaukštinimą. —

Pirma. Puikus žmogus būtinai turi pulti, nes, visų pirma, pats yra viena negalia, o be to dar, antra, yra jam priešinga nepaveikiama jėga.

1. Nėra negalios didesnės už puikaus žmogaus negalią. „Teneateina ant manęs puikybės koja“ (ps. 35, 12), taip meldžias į Dievą Dovidas karalius, nes juk koja negali stipriai stovėti ant judriojo smėlio. Kuo remiasi žmogus, pasiduodantysis puikumui? Savim pačiu. Kuo pasitiki? Savim pačiu. Tai yra tikra puikumo žymė, ir Išganytojas pats išreiškė ją, tardamas apie puikiuosius, kad jie „savimi pasitikėjo“ (Luk. 18, 9). Bet kas tai yra žmogus, jeigu žūrėsim į jį vieną patį? Juk vien niekas ir tuštybė! „Jei kas tariasi esąs šis tas, nors jis yra niekas“, sako šv. Povilas: „tas pats save apgaudinėja“ (Gal. 6, 3). Liuciperis „nepasiliko tiesoje“ (Jon. 8, 44), o norėjo pasiremti melu ir todėl puolė. Kas tai per tiesa, kurioje velnias nepasiliko? Ne kita — sako šv. Bernardas — vien tas tikriausiasis ir teisingiausiasis patyrimas, kurį kiekvienas protingas kūrinys turi būti įsigijęs, kad jis pats per save yra niekas ir, ką tik turi, yra iš Dievo gavęs, užtat jokia garbė nepriklauso jam, o visa garbė — Dievui.

2. Bet, kad puikuolis net ir turėtų tą jėgą, kurios iš tikrųjų neturi, ir taip dar turėtų pulti prieš beribę galybę, kuri su juo kaujas: juk „Dievas priešinas puikiems“ (I Petr. 5, 5). Dievas, kaip pats yra pasakęs per pranašą, „savo garbės aš neduosiu kitam“ (Iza. 42, 8), ir dėl to sutrupina tą priešą, kurs dręsa mažinti Jo garbę.

Antra. Kaip iš viršuje aprašytųjų priežasčių pasirodo, jog puikuolis būtinai turi pulti, taip pat iš tokių pat priežasčių galime suprasti, kad pasižeminusysis bus paaukštintas. Mat, tas pats Dievas, kurs puikiesiems priešinas, „duoda malonę pasižeminusiesiems“. Kokią malonę? malonę pasiduoti Dievo valiai, malonę ištverti gerame, žodžiu sakant — visokią malonę. Pasižeminęs žmogus stovi nepakrutinamas, nes Dievas stiprina jį; pasižeminęs žmogus gyvena be baimės, nes Dievas jį sergi: „Viešpats sergi mažutėlius“ (ps. 114, 6), sako Šventraštis. Pasižeminęs žmogus pasilieka tiesoje, nes gerai supranta ir giliai jaučia esąs niekas, o tiesa mokiina jį pasitikėti vienu Dievu ir tuo pat vaduoja jį nuo visokių dvasiškų žalų: „Tiesa padarys jus laisvus“ (Jon. 8, 32). Savo viltimi pagarbina Viešpaties gerumą, galingumą ir ištikimumą; už tai yra nuostabiai meilus Dievui ir užtraukia ant savęs visokią Jo meilės palaiminimą: „Dievas pasižeminusįjį apgina ir išvaduoja, pasižeminusįjį myli ir guodžia, pasižeminusiam dovanoja dides malones, o po pažeminimo pakelia į garbę“ (Kr. Sekim.). Toks tatai yra iškilmingasis paaukštinimas, pažadėtasis pasižeminusiesiems.

III punktas. Kaip išsisaugoti bausmės, paskirtosios puikiesiems, o gauti užmokesnį, prižadėtąjį pasižeminusiesiems. —

Pirmiausia, atmink visuose savo reikaluose tą šv. Mykolo obalsį „Kas kaip Dievas?“ Antra, pavesk save ypatingai šv. Mykolo globai.

Tikras pasižeminimas pareina iš Dievo pažinimo ir iš savęs paties pažinimo. Jeigu melo dvasia gundo tave tuščios garbės geiduliu, atsakyk jai: „Kas kaip Dievas?! Kas gi aš esu ir kas yra visi kūriniai, jeigu juos palyginti su Dievu?“ Jeigu gundo rūgoti ir nekantrauti, atsakyk jai vėl: „Kas kaip Dievas?! Argi būtų teisinga, kad Dievas darytų, ko aš noriu, ne aš, ko Dievas nori?! Dievas yra mano Tėvas: argi neprivalau Jį mylėti?! Dievas yra mano Karalius: argi neprivalau Jo klausyti?“ Jeigu vėl gundytojas vilbina

tave lepnybių gėriu, atsakyk jam dar: „Kas kaip Dievas?! . . . O, Dieve! kas Tau yra lygus? Kas gali patenkinti mano sielos geismus ir nuraminti širdį? Tik Tu vienas, aukščiausioji Gėrybė!“ Taip pat kada eini prie altoriaus ar klaupies pasimelsti, tark pirma: „Kas kaip Dievas?!“ — o tuojau pajusi savy tą pagarbą ir tą širdies karštį, su kuriais reikia atlikinėti visas dvasiškas pareigas.

Bet ne vien žodžiu ir pavyzdžiu stiprina tave šv. Mykolas arkangelas. Kaip krikščionis, tu jam priklausai taip, kaip kareivis priklauso savo vadovui, kurs jį veda kovon, vieną su juo darbą atlieka ir tuos pačius su juo paveikia neprietelius. Visokios gali iš jo tikėtis pagalbos, jeigu į jį šaukies su viltimi. Tikrai tai šv. Mykolo pareiga — nešti Dievui tikinčiųjų maldas ir aukas: „Stojo angelas prie šventyklos altoriaus, su aukso smilkytuvu rankoje“ (iš Bažn. pamaldų). Šv. Mykolo pareiga — ginti mirštančiųjų sielas, jas priimti ir dangun vesti: „Arkangele Mykolai, pastaciau tave . . . viršininku visų priimtiniųjų sielų (iš Bažnyčios pamaldų). Ir tu pats, kada mirsi, taip melskis už save: „Tegul mane priima šv. Mykolas, kurs užsipelnė gauti dangaus kariuomenės vadovavimą“ (iš mald. už mirštančiuosius).

Garbink tą didįjį dangus dvasių vadovą ir šaukis į jį kas dieną, o ypač kada eini prie šv. Komunijos ir kada pasižeminęs garsiai išpažįsti savo kaltybes, ir kada tari jo šv. vardą tuoj po švenč. Panos Marijos vardo, kalbėdamas Visų Šventųjų litaniją. Kiekvienas tepažįsta savo gynėją — sako šv. Laurynas — kiekvienas teaukština jį garbindamas ir malda šaukias, ir taisydamas gyvenimą linksmina . . . nes jisai apgina pasižeminusiuosius ir gėdinguosius myli, rūpinas nekaltaisiais, sergi prie gyvos galvos, veda kelionėje ir atveda tėvynėn“.

CXXV MASTYMAS.

Spalių 2 diena. — Apie š. angelus sargus.

I. Dievo malonė yra pavedusi mus angelams sergėti.

II. Kaip angelai pildo tą Dievo įsaką.

P i r m a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Įsivaizduok regis žemę, pilną angelų, linksmi tarnaujančių žmoniems visokiuose sielos ir kūno reikaluose. Žvilgtėk ypač į angelą prie tavo šono, kurį Dievas davė tau kaip sargą, ir pagarbink su juo Viešpatį.

A n t r a s i s i ž a n g o s p u n k t a s. Prašyk malonės, kad suprastumei, kokių didelių geradarybių gauni iš Dievo per angelus, ir kad ištikimai tai padarytumei, ką privalai daryti už jas Dievui ir angelams.

I p u n k t a s. Dievo malonė yra mus įdavusi angelams sergėti. —

Koks didis yra žmogus per Dievo gerumą ir atsižvelgus į garbingą žmogaus paskyrimą! O koks menkas yra žmogus, atsižvelgus į jo silpnumą ir niekingumą! Š. Jėronimas, aiškindamas tuos Evangelijos žodžius: „Jų angelai danguje visuomet mato mano... Tėvo veidą“ (Mat. 18, 10), sako: „Toks yra didis sielos vertumas, jog kiekviena nuo savo gimimo turi paskirtą savo sargybą angelą. Tai — dideliausia malonė, o taip maža apie ją temastome. Užtat Bažnyčia šioje šventėje ragina mus dažniau ir rimčiau apie ją mąstyti: „Dieve, taip meldžiasi Bažnyčia mišiose, kurios neapsakomoji Apvaizda teikės siųsti šv. angelus mūsų sergėti“.

Kad koks galingas karalius, radęs bėdiną apleistą kūdikį, lieptų kokiam savo dvariškiui priimti jį, auginti ir globoti, nei dieną, nei naktį nuo jo neatsitraukti, ką pasakytumei? Pasakytumei tą karalių turint tam kūdikiui tikrai tėvišką širdį ir tartum aukštą vietą jam skyrus savo valstybėje, kad tokią nepa-

prastą malonę jam rodo. Bet be palyginimo didesnę malonę yra suteikęs Dievas, liepdamas angelams tau tarnauti. Gerai žinais niekas esąs ir nieko pats negalįs; žinais, koks atėjęs ant žemės.

O, Dieve! o, neapglėbiamoji Meile! Tartum maža būtų dar to, kad atsiuntė tau ir savo Sūnų, ir šv. Dvasią, siunčia dar ir savo angelus, idant visas dangus ir visa, kas yra danguje, tarnautų tavo išganymui! Juk ta yra pareiga, kurią Dievas yra skyęs angelams, kad mums tarnautų, kaip kad sako šv. Povilas: „Argi ne visi jie yra tarnaujančios dvasios, išsiųstos tarnauti dėl tų, kurie turi gauti išganymo tėvainystę (Žyd. 1, 14) ?“

Savo angelams — šaukia baimingai š. Bernardas — liepė dėl tavęs! O, stebuklingoji malone! o, tikrai didis meilės stebukle! Nes kas tatai, dėliai ko, kam ir ką liepė?! Gerai tai, broliai, apgalvokime! Gerai išidėkime tą negirdėtąjį liepimą!“ Kas siunčia? Dievas, aukščiausioji Būtybė, nieko nereikalaujančioji. Ką siunčia? Savo angelus, šventas ir grynas dvasias, aukštesnes ir galingesnes už visus šios žemės karalius. Savo angelams ne tik pavedė, bet ir įsakė. Ką įsakė? Įsakė, kad sergėtų ne kokias ištisas valstybes, bet kiekvieną atskirą žmogų, vadinas, ir tave. Kad sergėtų tave, tą dulkę, tuos pelenus, nedėkingąjį ir nedorąjį nusidėjėlį! Liepė angelams, kad tave sergėtų kiekviename atsitikime, kiekvienaime stovy, gyvenime ir mirtyje, ypač, kad dar ir numirusiu tavim rūpintų! Liepė jiems tave sergėti visuose tavo reikaluose; jeigu reikės, tai net nešioti tave ant savo rankų, kaip kad auklė nešioja kūdikį, kad nepavirstumei, kad kartais į akmenį neužsigautumei savo kojos (ps. 90). Ar jauti tuose žodžiuose neapaskomąją Dievo malonę? Ar jauti, kokia iš to tau paguoda? O, Dieve! kas yra žmogus, kad taip apstatei jį savo dvaro kunigaikščiais ir įsakei jiems, kad juo rūpintųs?!

II punktas. Kaip angelai pildo tą Dievo įsakymą. —

Nekalbėsim apie tai, kiek pagalbos suteikia tau angelas sargas žemiškuosiuose tavo reikaluose; svarbiau padūmoti, kokios didelės ir rūpestingos pagalbos tau jisai suteikia, kad gautumei išganymo tėvainystę. Rodo kelią, vedantį išganyman; pašalina kliūtis, paduoda progų. Pagalvok apie tai ir susigėsk, kad taip maža tebrangini jo triūsą ir meilę!

1. Apvaizda kiekvienam žmogui yra paskyrusi gyvenimo kelią ir danguje vietą. „Šitai aš siųsiu savo Angelą, kad eitų pirm tavęs ir tave sergėtų kelyje ir vestų į vietą, kurią prirengiau“ (II Moz. 23, 20), sako Viešpats. Angelas sargas padeda žmogui pažinti tikra gera ir to gero norą jame žadina. Sunku apsaugoti, kaip rūpestingai ir būkliai tas sargas darbuojas, kad tave pašvęstų! Stato tau priešais akis Kristaus pavyzdį arba pavyzdžius tų šventųjų, kurie savo būdu labiau atitinka tavo būdą; tai vėl gyvai primena tau amžiaus trumpumą, mirties valandą ir amžinuosius daiktus; tai pagaliau rodo tau, kaip paveiksle, dorybių grožį, linksmąją ramybę, kuri gema iš švarios sąžinės, ir gyvenimo vainiką, pažadėtajį tiems, kurie bus ištikimi iki mirties. Tai jis, — sako š. Bernardas, — kiekvienoj vietoj, kaip tarnas, įkandin paskui tavo sielą vaikščioja, nuolat ją ragina ir kaskart naujais įkvėpimais ją perspėja. Yra tai — priduria Liudvikas Granatietis, lyg mieliausias tėvas, visas pasišventęs savo kūdikio laimei; arba lyg didžturtis, ėmėsis tarnauti varguoliui; arba lyg mokytojas, mokinas ir apšviečias nemokantį.

2. Angelas sargas naikina kliūtis, kurias būtumei galėjęs sutikti išgnymo kely. Jeigu esi nuodėmės progoje, angelas tave ragina ją mesti; kaip kitą kartą Lotą iš Sodomos, varu tave iš jos veda. Jeigu tave dvasios silpnumas vargina, jeigu tave apglėbia nuliūdymas, angelas dangaus kvėpimu ir dvasiška pagalba tave patiprina, palinksmina, išgydo. Bet yra viena ypač baisi kliūtis — anas nesiliaujantysis karas, kurį yra prieš tave sukėlusios tamsybės dvasios. Velnias tau

pavydi ir neapkenčia tavęs už tą bedugnę meilę, kuria tave Dievas yra pamilęs, ir už garbę, kurią tau yra skyęs. Bet nebijok: turi prietelį, kurs turi didesnės galios tau apginti, negu velnias tau pražudyti. Angelas sargas tą patį padarys tau, ką arkangelas Rapolas padarė Tobijui: pagriebs velnią ir pririš jį (Tob. 8), arba pavarys jį nuo tavęs šalin. Pats Devas patvirtino tai per pranašą: „Jis davė savo angelams paliepiimų apie tave — saugoti visuose tavo keliuose . . . Tu vaikščiosi ant gyvačių ir angių ir mindžiosi liūtą ir slibiną“ (ps. 90, 11—13). Gyvatė ir angis, liūtas ir slibinas yra tai pragaro galybės, kurias angelas padės tau paveikti.

3. Dar svarbiau: angelas padeda tau išganyką pasiekti, paduodamas būdų sielai švęsti, o ypač melsdamasis už tave ir nešdamas tavo maldas Dievui. Visi angelai ir šventieji meldžias už tave; bet tavo angelas sargas turi ypatingų priežasčių karščiau už tave mels-tis: pirma, juk pats Dievas yra liepęs tau tarnauti; antra, juk Dievas yra jame pažadinęs didį troškimą tave išganyti. Kaip sako Šventraštis, Dievas, kai siunčia tas dangaus dvasias, daro jas karštas, kaip liepsną, ir žmonių meilė dega jose, kaip ugnis: „Tu darai savo pasiuntiniais vėjus ir savo tarnais ugnies liepsnas“ (Ps. 103, 4). Angelas sargas visad regi Dievą ir žino, koks džiaugsmas turėti Dievą; o vienkart yra su tavim, mato tavo vargą ir skurdą; todėl, nuolat gailėdamasis tavęs, nuolat prašo už tave ir kaskart naujų Dievo palaiminimų tau patiekia.

Neša dar pas Dievą tavo maldas. „Atėjo angelas“, sako š. Jonas Apreiškime: „ir atsistojo ties altorium; jis turėjo auksinį smilkytuvą; jam buvo duota daug smilkalų, kad dėtų iš visų šventųjų maldų ant aukso altoriaus, kurs yra ties Dievo sostu. Smilkalų dūmai iš šventųjų maldų pakilo iš angelo rankos Dievo aki-vaizdoje“ (Apr. 8, 3—4). Taip ir Rapolas sako Tobijui: „Kada meldeisi su ašaromis ir laidojai numirėlius, ir palikdavai savo pietus, ir slėpdavai numirusius

per dieną savo namuose, ir laidojai nakčia, aš nunešiau tavo maldą Viešpačiui“ (Tob. 12, 12).

„Kokia tai mūsų laimė, šaukia Bossuetas, kad turime tokių tikrų prietelių pas Dievą, kurie nuneša prie Jo sosto ne tik maldas, bet ir geruosius mūsų darbus. Nuneša kiekvieną gailestingąjį darbą, padarytąjį neturtėliams ir ligonims, kiekvieną išmaldą, duotąją slapta, kiekvieną atleistąją skriaudą, kiekvieną pasninką, kiekvieną susitūrėjimą. Pačias net geras mūsų mintis ir norus nuneša savo rankomis ir atiduoda Dievui. Bet ypač su koku neapsakomu džiaugsmu nuneša Dievui sutrintos širdies ašaras ir kiekvieną kančią, dėl Dievo meilės nuolankiai ir kantriai kentėtą“.

Pagaliau, mirties valandą, kada prasideda paskutinioji kova, kuri lemia visą žmogaus amžinybę, angelas sargas stiprina jį su didesne dar meile, negu per gyvenimą, varžo neprietelio pašėlimą, žadina išsigandusiojo širdį gailesio, atgailos ir maldos norą. Nėmeta jo ir numirusio. Kada siela skaistyklos liepsnose kenčia savo bausmę, angelas sargas lanko ją, linksmina, ragina dievobaiminguosius žmones melstis už ją ir kitaip visaip gelbėti, ir meldžia Dievą, kad ją išvaduotų.

Paklausk save, kaip lig šiol atsiteisdavai Dievui už tokią malonę? Kaip dėkodavai angelui sargui už tą jo nuolatinį, gryną ir jautrų uolumą? . . . Karčiai gailėkis už savo nedėkingumą ir prižadėk tuojau pat pasitaisyti.

CXXVI MASTYMAS.

Apie tai pat toliau. — Kuo turime atsilyginti angelams sargams.

I. Pagarba.

II. Padėka.

III. Pasitikėjimu.

Tris daiktus — sako Bernardas — kaltas esi angelui sargui: pagarbą, atmindamas, kad jis yra šalia tavęs; padėką ir meilę už jo tarnavimą; pagaliau, pasitikėjimą sėkmingąja ir neapgaulingąja jo globa.

I punktas. *Pagarba.* Pats Dievas liepia: „Atsižvelk į jį ir klausyk jo balso ir nedrįsk paniekinti“ (II Moz. 23, 21). Kodėl? „Nes — sako — mano vardas yra jame“. Mat, angelas tai — pirmiausiasis Dievo grožio spindulys ir gražiausiasis Dievo išminties kūrinys. Š. Jonas, išvydęs angelą, kuris jam tiek gilių paslapčių apreiskė, puolė ant veido ir pagerbė jį, dėl didelio jo grožio ir didingumo samprotaudamas, bene patsai tai Dievo Sūnus. Š. Anzelmas sako, kad, jei angelas visoje savo garbėje pasirodytų pasauly, užtemdytų saulę savo šviesybe. Jeigu jau ciesoriaus majestotas pagarbos pripildo tuos, kur prie jo prieina, suprask, kokią pagarbą tu turi pajusti, atsiminęs, kad čia pat yra tas dangaus kunigaikštis, kurio dydis yra aukštesnis už visų žemės galiūnų. Sako Bernardas, kad visur yra su tavim tavo angelas — ar tai būsi bažnyčioje, ar namie, ar kelyje, ar turgavietėje, ar nuošalyj, ar žmonių draugijoje: „tad nedrįsk jo akivaizdoj daryti, ko mano akyse nedrįstumei daryti. Gal netiki jį prie tavęs esant, dėl to, kad jo nematai? Bet argi tik akimis sužinai ką nors esant čia pat? Net ne visi kūniškieji daiktai yra regėjimo pasiekiami, o ką bekalbėti apie dvasiškuosius? Ar matai balsą? Ar matai kvapą? Nesakai jų neesant, nors jų nematai. Mažiausia tiek pat, kiek akių regėjimas, sveria tikėjimo re-

gėjimas. Taigi prižiūrėk save, atmindamas, kad žiūri į tave tavo angelas“.

II punktas. *Dėkingumas ir meilė.* — Kaip Žydų tautos angelas, išvedęs juos per Raudonąją jūrą ir paskandinęs besivejančią juos egiptiečių kariuomenę, nemetė žydų, bet vedė juos, Devui liepiant, iki jie įėjo Pažadėtojon žemėn: taip elgias su tavim tavasis angelas. Nuo valandos, kada per Krikšto vandenį išsivadai iš po pragaro valdžios, tas ištikimasis globėjas nuolat lydi tave gyvenimo tyruose, iki nueisi dangun. Tai, kaip anas debesys, ataušina tavo geidulius; tai vėl, kaip anas ugnies stulpas, apšviečia tavo nežinios naktį. Kada reikia, gauna tau iš dangaus dvasiškųjų paguodų manos ar pasaldina karčiuosius atgailos vandenį. Skelbia tau Dievo įsakus ir užrašo juos ant gyvosios tavo širdies lentos.

Tiesa, už visas tas gėrybes turi dėkoti Dievui ir kalbėti su Dovidu: „Kuo aš atsilyginsiu Viespačiui už visą, ką jis yra man suteikęs“? (ps. 115, 3). Iš tikrųjų, nebūtumei turėjęs angelo, kad maloningasis Dievas nebūtų taip surėdęs. Tegul būna Dievui amžina garbė už tai! Tačiau supranti privaląs dėkoti ir tam, kas tą parėdymą pildo, juo labiau, kad tai daro ne tik iš paklusnumo, bet ir dėl to, kad tave labai myli. Noriai atiduotų gyvybę, jei tai būtų galima, kad tik tave išganytų. Nejaugi tokiam prieteliui atsilygintumei nedėkingumu? Prisimink jaunąjį Tobiją: kaip jis rūpestingai galvoja, kuo galėtų savo vadui atsilyginti (Tob. 12).

Kuo atsiteisi savo angelui sargui už jo geradarybes? Kitko tu neturi ir kitko jis negeidžia, vien kad jį mylėtumei, klausytumei, saugotumeis visko, kas jam netinka, išgytumei dorybių, kurios tave daro jam mielą.

III punktas. *Pasitikėjimas.* Kad turėtumei tokį prietelį, kurs būtų šviesiausias, ištikimiausias ir galinčiausias žmogus, argi nepasitikėtumei juo visiškai? O juk tavo angelas yra dar geresnis prietelis! Jis turi neklaidžios šviesybės, nes jos semias iš paties tiesos

šaltinio: „Visuomet mato mano Tėvo veidą (Mat. 18, 10), sako Jėzus. Ir niekad nenorės angelas tavęs suklaidinti, nes yra ištikimas prietelis. Trejopos meilės ryšiai yra jį pririšę prie tavęs: myli tave dėl to, kad Dievas tave myli; myli tave, nes mato tave esant panašų į Dievą; myli tave, nes kuomet nors būsi jo brolis ir amžinosios laimės dalyvis. Pagaliau, yra jis labai galingas: Dievas yra jam suteikęs tokios galios, jog jis vienas lengviau gali tave išganyti, negu visi velniai drauge tave pražudyti. Tertulijonas sako, kad žmogus, angelams padedant, turįs po savo kojomis visą velnių galybę.

„Ko gi — šaukia š. Bernardas — turi bijoti tokių sargų globojamas? Tiktaί klausykime jų, tiktaί turėkimės jų ir to dangaus Dievo apgynime būkime. Kuomet išvysi užpuolančią sunkią pagundą ir grumzdžiančią tau didžia priespauda, šaukis į savo vada, savo sargą, savo padėjėją... Šaukis į jį, sakydamas: „Viešpatie! gelbėk mus! žūvame!“

Pasitikėdamas bėk prie to geriausiojo savo prietelio ir kasdien prašyk jo pagalbos. Prašyk, kad apgintų nuo velnio žabangų ir padėtų kovoti su tuo priešu, kurs „aplink eina, kaip kriokias liūtas, jieskodamas, ką prarytų“ (I Petr. 5, 8). Dėkok tam ištikimajam globėjui už nesuskaitomasias malones, kurias yra tau suteikęs, nors tu atsilygini vienu nedėkingumu. Prašyk, kad tau išmelstų malonę, kad kiekvieną gyvenimo valandą sugebėtumei Dievo valią pažinti ir išpildyti. Prašyk, kad apšviestų tavo tamsybes ir atitolintų nuo tavęs velnio pagundas, taikytų tavo žingsnius, iki prieisi lig laimingosios amžinybės. „Dievo angele, mano sarge, mane tau dangaus gailestingumo pavestąjį, šviesk, sergėk, vesk ir valdyk šiandien ir kiekvieną mano gyvenimo dieną“.

CXXVII MASTYMAS.

Lapkričio 1 diena, — Visų Šventųjų šventė.

Šventųjų laimė, pavyzdys ir užtarimas, tai — trejopas džiaugsmas ir pamoka, kuriuos Bažnyčia mums šiandien vaizduoja.

- I. Šventųjų laimė skelbia mums ateisiant tokią pat laimę ir šventųjų geismų mummyse žadina.
- II. Šventųjų pavyzdys rodo mums kelią į tą laimę ir vargingus kelius daro lengvus.
- III. Šventųjų užtarimas šelpia mus, idant linksmi ir ištvermingai eitume tuo keliu.

Pirmasis įžangos punktas. Įsivaizduok regis dangų atvirą ir visus šventuosius, vadinančius tave į savo draugiją ir laimę. Klausyk, kaip gieda linksmas giesmes ir skelbia tau dangaus palaiminimus: „Palaiminti beturčiai dvasioje, nes jų dangaus karalystė... Palaiminti romieji... Palaiminti nesušteptos širdies... Palaiminti, kurie liūdi...“

Antrasis įžangos punktas. Prašyk, tiems laimingiesiems Dievo prieteliams užtariant, malonės, kad ištikimai eitumei jų pėdomis ir gyventumei savęs išsigynime ir meilėje, ką jų kiekvienas buvo pasirinkęs, kaipo visų geriausiąją dalį, ir nebmetė iki numirdamas.

I punktas. Šventųjų laimė praneša ateisiant ir tau tokią laimę ir turi tavy sukelti šventų geismų. —

Dangaus karalystė taip pat ir tau yra skirta, kaip anai nesuskaitomajai šventųjų miniai, kurią tau Bažnyčia rodo danguje. Už nuopelną Jėzaus Kristaus kraujo, dėl tavęs išlietojo, tuje turi neginamą kelią į dangų; belieka tik pasistengti tuo keliu eiti.

Tad bent šiandien, ištikimoji siela, mesk žemę, o pakelk širdį aukšty! Eik dvasia į tuos šventųjų rūmus, kuriuos pats Dievas pastatė ir kuriuose apreiškia

visą savo galybę. Gerai išžiūrėk į tą šventąją linksmąją draugiją, kurioj ir tu būsi, jei tik pats panorėsi. Išžiūrėk į Angelų, Arkangelų, Sostų ir Karalysčių korus; išžiūrėk į garbinguosius Sentėvių, Pranašų ir Apaštalų būrius; išžiūrėk į linksmąją Kankintinių kariuomenę ir į iškilmingąjį Vyskupų ir Mokytojų susirinkimą — į tą visų šventųjų minią. Jie iškentėjo keltą vargo valandų, o dabar gėris amžinąją garbę ir linksmybę: „Mūsų dabartinis vargas, kurs yra trumpas ir lengvas, gamina mumyse kilniausią, amžiną, visa perviršijančią garbę“ (II Kor. 4, 17).

Pats Dievas yra jų laimė; Dievas pilnai pripildė jų protą savo šviesybe ir jų valią — savo ramybe, visus jų jautulius savo linksmybėmis. Jie regi, myli ir garbina: regi amžinąją Gražybę ir tas regėjimas linksmina jų išmintį; myli nesutvertąją Gerybę, ir jų širdys pasotintos, nes džiaugias, Ją turėdami, o turėdami ramiai ir nepakrutinamai, nes jokia priešinga galybė neįstengs jiems išplėsti jų tėvainystės; garbina Dievą ir amžinai Jam gieda naujas giesmes, nes amžini ir amžinai nauji bus tie džiaugsmo, garbinimo, dėkojimo ir meilės jausmai, iš kurių ta giesmė gema.

O, Dievo mieste! o, šventųjų gyvenime! kuriame yra tvėrmė be jokios atmainos; kuriame yra visokių gerybių gausybė be jokio trūkumo; kuriame yra ramybė ir saldybė be jokio sumišimo ir kartybės!... Gražusis dangau! nors tavęs suprasti negaliu, bet užsielpnyti tave galiu!... Mano siela! klausyk, ką sako tau Jėzus: „Sūnau, neduokis nugalėti vargams, kuriuos kenti dėl manęs, o priespaudose nevirsk! Kiekviename atsitikime tegul tave stiprina ir linksmina mano pažadėjimas... Pakelk į dangų akis: štai Aš, o su manim visi mano šventieji, kurie ant žemės iškentėjo sunkią kovą, o dabar džiaugias, dabar yra mylimi, dabar ragauja ramybės ir be galo gyvens su manimi mano Tėvo karalystėje“ (Kris. Sek.).

II punktas. Šventųjų pavyzdys rodo tau kelią į dangų ir to kelio sunkybės palengvina. —

Tur būt, geru keliu ėjo šventieji, kad priėjo prie laimingo galo. Kas tai yra šventasis? taip klausia garsusis prancūzų pamokslininkas Bourdaloue ir taip pats atsako: šventasis yra tai tikras, regimas, paliečiamas Evangelijos tobulybės apsiareiškimas. Dievas rodo tau šventojo pavyzdį ir lyg sakyte sako, kaip kitą kartą Mozei, kada liepė padaryti Sandoros skrynią: „Veizėk ir visa padaryk pagal paveizdą, kurs tau parodytas ant kalno“ (II Moz. 25, 40). Toks privalai tapti, kokį regi tą pavyzdį . . . Išmok iš išrinktosios sielos, ką esi kaltas Dievui, artimui ir sau pačiam. Šventųjų pavyzdys yra tai kiekvienam suprantamas mokslas; ir tas mokslas ne tik apšviečia, bet ir paragina tave, nes ir atitaiso klaidžiasias tavo nuomones, ir tuščiąją baime pašalina.

Iš šventųjų pavyzdžio suprantame, iš kur pareina tikras nuopelnas. Gal ir tu, kaip daro daugelis, tik tuos daiktus telaikai didžiomis dorybėmis, kurie iš tikrųjų nėra dorybės, o tik didės Dievo dovanos, kaip va: pagavimai, ašarų dovana ir k. Bet daug yra šventųjų, kurie nebuvo gavę tokių nepaprastų dovanų. Įsižiūrėk ir į tuos, kurie anų buvo gavę; atrasi, kad jie ne tik netroško tų dovanų, bet, priešingai, bijojo. Š. Bernardas šaukė: „Ne to Tavęs prašau, Viešpatie, kad jausčiau kryžiaus saldį, bet kad turėčiau jėgų jam nešioti! Ne palinksminimo iš Tavęs prašau, bet meilės; ne dvasiškųjų saldybių, bet tikrojo dvasios karščio!“ Š. Pranciškus Ksaveras liūdėjo, kad Dievas jam suteikęs per daug paguodos, ir šaukė: „Gana, Viešpatie, gana!“

Iš šventųjų pavyzdžio suprantame, iš kur pareina žmogaus darbų vertumas. Klysti, jei manai darbą esant juo didesnį, juo yra garbingesnis. Atrasi nesuskaitomą daugybę labai šventų vyrų ir moterų, kurie visas savo gyvenimo dienas praleido paprastuose darbuose. Ką garsinga padarė Marija? O Jėzus beveik visą gyvenimą praleido žmonių nežinomas, giliausioje vienumoje.

Iš šventųjų pavyzdžio suprantu tuščius esant tavo išsikabinėjimus, esą, tu negalįs tapti šventas, nes per karšti esą tavo geiduliai. Ar šventieji neturėjo geidulių? Juk ir jų dvasia turėjo kovoti su kūnu; juk ir jie šaukdavo: „Nelaimingas aš žmogus! kas mane išliuosuos nuo to mirtingo kūno“? (Rym. 7, 24). Juk tame ir apsidreiškia didis šventumas, kad kas paveikia dides pagundas... O kad tu daug sykių esi nusidėjęs ir tuomi įsigijęs nuodėmių paprotį, prisimink tiek šventųjų, kurie pirmiau buvo dideli nusidėjėliai. Aišku, kiekvienas gali pasidaryti šventas, malonei padedant; o Dievas jos niekam neatsako. O be to dar, anie garbingieji Dievo prieteliai yra ir tavo prieteliai, ir galingi užtarėjai.

III punktas. Šventųjų užtarimas šelpia tave, kad pasiektumei laimingą tikslą, kurį jie jau pasiekė. —

Yra tai tikėjimo tiesa, kad šventieji meldžias už mus. „Ir tai tikras daiktas“, sako vienas pamokslininkas, „kad šventųjų maldos labiau padeda žmogui išsiganyti, negu jo paties maldos. Mat, žmogus meldžias pagal savo širdies norą, o tie norai esti dažnai negerai ir nepadorūs, ir todėl dažnai žmogus prašo ne to, ko reikia išganymui. Šventieji, priešingai, regėdami Dievo šviesoje, ko žmogus tikrai reikalingas, teprašo jam išganingų daiktų; užtat prašo sėkmingai, nes kiekvienas jų prašymas sutinka su Dievo noru... Kristus yra prižadėjęs mums Evangelijoje, jei ko nors norėsim ir prašysime, įvykdyti mums. Bet Viešpats žinojo mus ne kartą, pasitikinčius tuo Jo pažadėjimu, norėsiant ir prašysiant tokių daiktų, kurie, nors mums atrodys naudingi, bet iš tikrųjų yra žalingi. Todėl paliko mums šventuosius užtarėjais, idant ne tik mels-tų už, bet ir prieš mus, jei reikės: vadinas, jei patys prašysim to, ko prašyti neturėtumėm. Taip tatau, nors ne visad įvyks mums tai, ko norime, Išganytojas išpildo savo priežadą, nes visad mums daro pagal šventųjų mūsų užtarėjų prašymą, kurie prašo mūsų vardan ir mūsų reikalus jam paveda“.

„Suprask — dar sako toliau tas pats pamokslininkas — kad šventųjų malda yra. . . daug naudingesnė už mūsų maldas, nes prašančiųjų vertybė pakelia jų prašymo nuopelną. Negana to, šventieji, nejieškodami savo maldose už mus sau pelno, parodo meilę toli švaresnę, o užtat ir meilesnę Dievui už mūsų: meldžiausi su toli didesne atida, nes nuolat . . . Dievą regi; meldžiausi daug karščiau, nes dega amžina ir tobula meile“.

Užtat atmink, kad šventieji savo linksmybėje neužmiršta tavęs ir tavo vargų . . . Kokį didį džiaugsmą, kokią viltį turi pažadinti tavy ta žinia, kad visi dangaus gyventojai yra tikri tavo prieteliai, kad tu viską gali per juos iš Dievo gauti. Visi aukoja tau savo pagalbą. Norėk tik, o išprašys tau apaštalai meilės, kankintiniai — stiprumo, mokytojai — dvasios apšvietos, mergaitės — skaistumo. Ir nieko kito už tai nelaukia, tik kad juos atmintumei ir su jais drauge dėkotumei Dievui, kad Jis, taip pašlovinęs jų nuopelnus, savo paties dovanas juose pašlovino. Patenkink tą jų norą: garbink Dievą šventųjų vardan. Ypač šią dieną ir per tą oktavą paslankia ir karšta širdim meldkis su Bažnyčia: „Šventoji Marija ir visi šventieji tegul užtaria mus pas Viešpatį, kad mes užsipelnytumėm gauti pagalbos ir išganymo iš to, kurs gyvena ir karaliauja per amžių amžius. Amen“.

CXXVIII MASTYMAS.

**Lapkričio 2 diena. — Vėlinės. — Meldimos už
skaistyklos sielas.**

Kas iš akių, tas ir iš atminties — sako patarlė. Maža kas teatmena mirusiųosius, ir išėjusieji iš šio pasaulio veikiai būtų užmiršti, kad Bažnyčia šiandieną neprimintų gyviesiems visų ištikimųjų numirėlių.

Tikėjimas, kad gyvųjų maldos gali išgelbėti sielas iš skaistyklos ar bent palengvinti jų būvį, ar sutrumpinti jų kančias, remias ta džiaugsmingąją Bažnyčios dogmą, kuri vadinasi „Šventųjų bendravimas“. Kiekvienas katalikas privalo labai branginti meldimąsi už sielas ir jį platinti. Gyvuosius ne visad galime gelbėti, kaip kad norėtume. Bet mirusius galime šelpti lengvai ir laisvai; čia jau mūsų meilė gali darbuotis be jokios kliūties. Keturi yra svarbūs akstinai, verčiantieji karštai gelbėti skaistyklos sielas: pirma, tos sielos kenčia ir yra vertos didžio pasigailėjimo; antra, labai lengvai galime pamažinti ir patrumpinti jų kančias; trečia, didelio pagaminsime džiaugsmo dangaus gyventojams, jei taip gelbėsime tas sopulingąsias sielas; ketvirta, patys gausime didės naudos iš savo gailestingumo. Pamąstyk šiandien apie pirmuosius du akstinus.

I. Skaistyklos sielos yra labai vertos pasigailėti.

II. Lengvai ir sėkmingai galime jas šelpti.

I punktas. Skaistyklos sielos yra labai vertos pasigailėti. —

Pamąstyk apie tris dalykus: kokios tai sielos, ką kenčia ir kad pačios savęs gelbėti negali.

1. Kokios tai sielos? Šventos, Dangus jų yra, ir niekas jau joms nebeatims tos tėviškės. Jos kenčia pasižeminusios ir pasidavusios Dievo valiai. Nors Dievas jas baudžia, kaip teisingas Teisėjas, tačiau jos šlovina Jį, kaip mieliausią Tėvą, ir priimdamos skaistyklos kančias, kaip po pelnytą bausmę, kalba: „Viešpatie, Tu teisingas ir Tavo teismas tikras“ (ps. 118, 137) ... Tokie glaudūs ryšiai yra sujungę tave su tomis sielomis, jog jau vien dėl to būtų bjaurus daktas, kad nesigailėtumei jų. Gerai paveizėk, ar nėra tame tamsiajame kalėjime sielų, kurias pažinai, kada jos dar kūne gyveno? Ar nėra ten tavo genčių ir priešių? Kažin, be nebuvai tu pats bent iš dalies jų kan-

čios kaltininkas? Kažin, begu tos nuodėmės, už kurias jos kenčia, nebuvo tavo blogo pavyzdžio pasėkos? Stipriau rūpindamasis tų savo brolių išganymu, rasi būtumei sutūrėjęs juos ne nuo vienos nuodėmės, už kurią dabar kenčia.

2. Ką kenčia? Dvejopą sunkią bausmę: 1) kad negali regėti Dievo, 2) ugnies kančią. Šventosios sielos! kas jūsų nepasigailėtų! Kiekvienas praradimas juo yra sopulingesnis, juo tobulesnį daiktą prarandi, juo tikriau jis tau priklauso ir juo stipriau trokšti jį gauti. O sielos kokią gerybę yra praradusios? Patį Dievą, visokios gerybės šaltinį; prarado Dievą, nors per Kristaus nuopelnus yra gavusios teisę Dievą įgyti; prarado Dievą, kurio neapsakomąjį grožį valandėlę matė per pirmąjį teismą ir kurį nuo tos valandos myli be jokio palyginimo stipriau, negu Jį gali mylėti ant žemės net švenčiausios sielos... Kas supras tą galingąjį geismą, su kuriuo veržias prie Dievo, ir tą neapsakomąjį sopulį, kad Dievas jų neprileidžia prie savęs! Ta pati meilė, iš kurios danguje gema išrinktųjų laimė, skaistykloje yra didžiausia kančios priežastis. Visi žemės dalykai, kurie šiame gyvenime silpnino tą įgimtąją sielos traukimą Dievo linkon, išnyko dabar iš jos akių; dabar jinai geidžia Dievo taip karštai, jog jokia žmogaus išmintis to suprasti negali.

Labai gražiai Bažnyčia išreiškia tą tiesą savo maldose už mirusius. Girdime jose lyg liūdną kenčiančiųjų sielų vaitojimą, kad jas visa meilės sunkybė traukia prie Dievo, o Jis jas stumia šalin, nes dar nėra vertos regėti Jo veidą. „Kaip briedis trokšta vandens šaltinių, taip mano siela trokšta Tave, o Dieve (ps. 41, 1)!“ „Kame tie senieji pasigailėjimai, Viešpatie (ps. 88, 50)?“ „Aš šaukiuos į Tave, ir neišklausai manęs; aš stoviu, ir nepažvelgi į mane. Pasidarei man nuožmus ir priešinės man savo rankos kietumu“ (Job. 30, 20—21). „Deja man, kad mano keleivystė taip ilgai tęsiasi (ps. 119, 5)“! „Kuomet gi aš ateisiu ir pasirodysiu Dievo akivaizdoje (ps. 41, 3)?“

Bet dar yra ugnies kančia. Jei nori žinoti, kas tai per ugnis ir ką joje kenčia skaistyklos sielos, paklausyk šventųjų tėvų: „Ta pati ugnis“, sako Tomas, „kuri prakeiktuosius kankina pragare, o teisinguosius skaistykloje apvalo. Ten degina pelus, o čia auksą išdegina“. O š. Antoninas: „Ta pati pagal savo prigimtį ugnis degina ir skaistyklos sielas, ir prakeiktuosius; bet anas lig tam tikro laiko, o šias amžinai“. „Ana ugnis, nors laikinė“, sako š. Grigalius, „manau, labiau yra neiškenčiama, negu visoks žemės vargas“. Augustinas tą mokslą patvirtina, bet dar stipresniais žodžiais: „Pasakysi gal, menkas tai daiktas, kaip ilgai būsiu skaistykloje, jei galų gale pateksiu į amžinąjį gyvenimą danguj! Nesakyk taip, mielas: kietesnė yra ana skaistyklos ugnis už visas kančias, kokias šiame gyvenime regėti ar tik pamąstyti galėtumei“. Š. Tomas tikrina mažiausią skaistyklos bausmę didesnę esant už visų didžiausią bausmę, kokia gali būti ant žemės.

3. Dar labiau turi tave raginti gailėtis skaistyklos sielų tai, kad jos niekiek negali savęs gelbėti, o pasitikti tik tavim. Beturtis, nors skursta, gali triūsu savo vargą palengvinti; jei negali dirbti darbo, gali elgetauti ir, rodydamas savo skurdą, pažadinti gailėstingosiose širdyse pasigailėjimą. Nėra pasauly žmogaus tokio nelaimingo, kad nė iš kur nebturėtų pagalbos; nors visi žmonės jį apleistų, gali dar melstis, ir Dievas jo išklausys. Bet skaistyklos sielos, jeigu mes jas apleisim, tikrai bus visai apleistos. Į ką šauksis? Į Dievo gailėstingumą? Praėjo joms pasigailėjimo laikas! Dabar turi mokėti Dievui savo skolą ir neišeis iš ten, iki atiduos paskutinį grašį. Ar gali naujų nuopelnų įgyti? Ne; jau nebelaikas sėti numirusiam: pasibaigė diena, o užstojo naktis, kada nieko negali bedaryti (Jon. 9). Gal viena pas kitą gali rasti pagalbos? Ir tai negalima.

Bet tu gali duoti joms pagalbos. Jų ašarų nematai, nei vaitojimų negirdi; bet klausyk, ką jų vardan

Bažnyčia tau sako, ir neužkietink savo širdies: „Pasi-
gailėkite manęs, pasigailėkite manęs bent jūs, mano
prieteliai, nes mane Viešpaties ranka prispaudė!“ Ne-
jaugi tie graudieji žodžiai nepasiektų tavo širdies ir jos
nesujudintų? Nejaugi nepanorėtumei nelaimingųjų
gelbėti? Būtų tai piktos širdies ir silpno tikėjimo apsi-
reiškimas, ypač kad taip lengvai jas gali sušelpiti.

II punktas. Lengvai gali gelbėti skaistyklos sie-
las. —

Kad gali, apie tai netenka abejoti, nes tai yra
tikėjimo tiesa. Bažnyčia yra motina, kaip jos Sužadė-
tinis yra visų žmonių Dievas, gyvųjų ir numirusiųjų.
„Iš to ypatingai“, sako Rymo Katekizmas, „turime
pažinti aukščiausiąją Dievo gerybę ir malonę ir jas su
giliausia pagarba ir dėkingumu šlovinti, kad žmonių
silpnybei tą malonę dovanojo, kad galim už kits kitą
ganapadaryti Jo teisingumui“. Bet ir tai yra tikras da-
lykas, kad tuje gali toms sieloms lengvai atnešti pa-
galbos, nes tikėjimas tau rodo daug labai lengvų bū-
dų, o ypač šiuos: š. Mišių auką, maldą, išmaldas ir
atlaidus.

Altorius ir Auka, kuri ten aukojama, yra puikiau-
sia proga skaistyklos sieloms gelbėti. Šventasis Tri-
dento susirinkimas paskelbė, kad skaistykla yra, ir
kad ten uždarytąsias sielas galime gelbėti maldomis,
o ypač meiliaja Dievui Altoriaus auka. Ne be priežas-
ties — sako š. Jonas Krizostomas — liepė apaštalai
daryti š. Mišiose ypatingą numirusiųjų paminėjimą.
gerai žinodami, kokia didelė tos aukos vaisių dalis
yra skirta mirusiems. Š. Mišios turi begalę vertę, nepa-
reinančią iš žmogaus valios; jų galybė ir nauda gema
iš jų pačių, o ne iš nuopelnų to kunigo, kurs jas lai-
ko. Savo galybę ir naudą jos semias iš Viešpaties Jė-
zus kraujo, kurs per Mišias šaukias į Aukščiausiojo
teisingumą ir gailėstingumą: į teisingumą, atsižiūrint
į Išganytojo nuopelnus, nes savo kančia Jis nusipirko
tas malones, kurių prašo iš Tėvo; į gailėstingumą, at-
sižiūrint į sielas, uždarytąsias aname kalėjime, ku-

rioms Išganytojas atiduoda savuosius nuopelnus, kad per juos išsivaduočiau. Š. Mišių galybė ir nauda yra kilusi iš Išganytojo mirties, kuri dvasiškai pasikartoja ant altoriaus už tas sielas, idant jos greičiau įeitų į garbę ir amžinąjį gyvenimą. Š. Mišių galybė ir nauda yra kilusi iš Išganytojo kančios, kuri pasiaukuoja už kančias, sieloms skirtąsias. Toksai yra Bažnyčios mokslas nuo pat jos pradžios. Šv. Monika, kaip skaitome jos šventojo sūnaus Išpažinimuose, mirdama kalbėjo šalia esantiems: Nesirūpinkite mano laidotuviemis ir darykite su mano kūnu, ką tinkami; o tik jus prašau, kad atmintumėte mane prie Viešpaties altoriaus.

Be š. Mišių, galime dar gelbėti skaistyklos sielas maldomis, vadinamomis, visokios rūšies pamaldomis už numirusiųjų sielas, ir išmaldomis, būtent, visokiais gailėstingumo darbais — beturčių šelpimu, ligonių lankymu ir t. t., lygiai kaip ir visokiais atgailos, gavėjimo, marinimosi darbais. Galime semti iš Bažnyčios turtų ir aukoti už numirusiųjų sielas atlaidus, per ką jos taps Kristaus ir šventųjų gausiojo ganadarymo dalininkėmis. Kas gi begali būti lengvesnis, kaip išpildyti tas lengvasias išlygas, už kurias Bažnyčia geba suteikti didelių malonių!

Ačiū Tau, Viešpatie Jėzau Kristau, kad teikeis ant mūsų uždėti pareigą gelbėti tas šventąsias sielas, kurių pasigailėti pridera dėliai tiek daug priežasčių! Ačiū Tau už tai, kad galiu jas palinksminti, kad galiu jų ašaras nušluostyti ir pasidaryti jų geradariu. Aukuju Tau už jas, ką tik iki savo amžiaus galo padarysiu gera ir ką tik iškentėsiu. Šią ypač dieną, Viešpatie, išliek Tavo kraujo upelius skaistyklos liepsnomis užgesyti. Kaip kad esi pažadėjęs visad išklaუსysias savo žmonių maldas, taip tegul Tave šiandien suminkština tas gaudingasis balsas, kurį po visą pasaulį Bažnyčia Tavęsp kelia:

Gerasis Jėzau, Viešpatie,
Dovanok joms atilsio!

CXXIX MASTYMAS.

Apie meldimąsi už mirusiųjų sielas. Toliau.

I. Meldimasis už mirusiųsiuosius labai meilus Dievui.

II. Didelės naudos patiekia tau pačiam.

I punktas. Meldimasis už skaistyklos sielas yra labai meilus Dievui. —

Pirmiausia dėl to, kad jo šaltinis yra meilė, jungiančioji tikinčiuosius gyvuosius su mirusiaisiais vienoje Bažnyčios draugijoje; bet dar labiau dėl to, kad, meldamasis ir aukodamas savo geruosius darbus už sielas, garbini patį Dievą. Garbini Jo Apvaizdą, kad išrado tokį būdą, kuriuo tikintieji gali gelbėti kits kitą: mat, pirma mirusieji gauna pagalbos iš gyvųjų; o išsivadavę per šių triūsą iš skaistyklos, patys šelpia juos savo maldomis. Garbini Dievo šventumą, nes skaistykla yra iškilingas to šventumo apreiškimas. Garbini Dievo teisingumą, nes Jam visiškai ganapadarai, aukodamas už skaistyklos sielas begalius Išganytojo nuopelnus. Bet ypač garbini Dievo gerumą, gailestingumą ir meilę.

„Jeigu paliauni meldęsis už mirusiųsiuosius“, sako jau minėtasis pamokslininkas (Bourdalué): „tuo pat rodais nebojās Dievo garbės: juk Dievas nori turėti garbės iš tų teisingųjų sielų išvadavimo, o nori tai turėti per tave. Užtat, jei nesisirūpini įvykinti tą Jo norą, neduodi Jam garbės, kurios gali ir privalai Jam patiekti... Teisingai stebies anais apaštališkaisiais vyrais, kurie plaukia už jūrų į stabmeldžių šalis netikėlių šviesti... Bet žinok, kad ir maldos už skaistyklos sielas yra savotiškas apaštalavimas, kurs pagal savo tikslą ne tik nėra mažesnis už stabmeldžių mokymą, bet dar, galima sakyti, yra už jį aukštesnis; nes anos sielos, kurioms savo maldomis per Išganytojo nuopelnus dangų atidarai, yra šventos ir malonėje su tvirtintos, o per tai be palyginimo gražesnės Dievo

akyse ir Dievui meilesnės, nes tinkamesnės Dievui garbinti, negu stabmeldžių sielos“.

„Skaistykla — sako toliau tas pats rašytojas — yra nemeilios prievartos padėtis ne tik sieloms, kur joje kenčia, bet tartum ir pačiam Dievui. Tik pasvarstyk: Dievas myli jautriausia meile tas kenčiančiąsias sielas, o negali suteikti joms jokios malonės ir, nors tai sielos, pilnos nuopelnų ir dorybių, ir šventumo, dar negali atiduoti joms užmokesnio, kurį yra užsipelniusios; priešingai, lyg kad per prievartą turi jas bausti nuožmia skaistyklos kančia. O kas gali būti labiau priešinga Jo širdies gailestingumui ir maloningumui?... Bet šitai tu gali pašalinti tą nelaimę; tu gali išvesti iš kalėjimo tas uždarytasias sielas ir atidaryti joms dangų. Dievas savo teisingumu tartum rankas sau surišo; bet tu gali jas atrišti... Anuomet tarė Mozei: „Leisk man, kad mano rūstybė užsidegtų“ (II Moz. 32, 10). Bet šiandien, priešingai, sako tau: „Pasipriešink mano rūstybei; apgink nuo mano rūstybės tas sielas, kurias turi mylėti, taip kaip žinai kad Aš jas myliu!“ Suprask, kokį turėsi nuopelną pas Dievą, jei patenkinsi Jo norą ir tartum paleisi Jį nuo to kieto reikalo, kad savo teisingumu turi bausti tas sielas, nors iš savo gailestingumo trokšta kuo greičiausiai garbe ir šlove jas apvainikuoti.

Reikia dar žinoti, kad net menkiausias palengvinimas, kurį tu gali patiekti skaistyklos sieloms jų kančiose, padidina garbę šventosios Jėzaus Kristaus žmogystės: juk kokio tos kenčiančios sielos gali gauti palengvinimo ir atilsio, vis tai Dievas joms suteikia dėl brangiausiųjų Kristaus Kraujo nuopelnų. Juo anksčiau tad tos sielos išeis iš liūdnojo savo kalėjimo, juo anksčiau Išganytojas gaus paskutinįjį ir visiškąjį vaisių iš to, ką dėl jų padarė ir iškentėjo. Prisimink pagaliau, kokio džiaugsmo gali patiekti Marijai, gailestingumo Motinai ir kenčiančiosios Bažnyčios guodėjai! o anų sielų angelams sargams! o šventiesiems tų sielų užtarėjams ir gynėjams ir visai dangaus ka-

ralyste! Juk, jeigu didelis kyla ten džiaugsmas, kai vienas nusidėjėlis daro atgailą, koksai kils džiaugsmas, kai jis į dangaus karalystę teisinga siela! Mylėk užtat, ištikimasis krikščioni, tą šventąją pamaldą, tokią meilią Dievui ir visiems Dievo prieteliams!

II punktas. Pamalda už skaistyklės sielas didžių naudų surinks tau pačiam. —

Suprask, kokios dorybės pasireiškia toje pamaldoje, kokių malonių gali per jas gauti, kokių pamokų gali iš jų pasisemti: o suprasi, kad, šelpdamas mirusiųsiuosius, tuo pat savąją sielą pašvęsi ir išganysi.

1. Pamaldoj už sielas, jeigu ją tinkamai atlieki, pasireiškia trys dieviškosios dorybės: tikėjimas, viltis ir meilė; tikėjimas, nes, meldamos už mirusiųsiuosius, aiškiai išpažįsti tikįs esant skaistykla, šventųjų bendravimą; išpažįsti tikįs š. Mišias esant naudingas, Bažnyčios rankosna esant sudėtus Kristaus ir šventųjų nuopelnus ir tuos turtus eikvoti esant pavestus Bažnyčiai. Pasireiškia viltis, nes pamaldoj už sielas išpažįsti, kad toms sieloms tikies palaiminimo, plaukiančio iš Kristaus kraujo, ir kad per tai kenčiančiųjų sielų vaitojimai persimainys į džiaugsmo himną; išpažįsti, kad ir sau pačiam tikies užmokesnio už mirusiųjų atminimą; jau tai, kad, galėdamas palaikyti sau gerų darbų nuopelnus, pavedi juos tačiau sieloms, yra iškilmingas vilties pasireiškimas. Pagaliau, pasireiškia toje pamaldoje meilė, ne tik sielų, bet ir Dievo, nes juk dėl to, kad mylime Dievą, taip mylime jasias; juk dėl Dievo garbės rūpinamės greičiau jas sušelpiti.

Pamaldoje už mirusiųsiuosius, kaip tai gražiai yra įrodęs š. Pranciškus Salezietis, yra ir išmalda, ir ligonių lankymas, ir visokie kiti gaillestingieji darbai. Kai dievobaiminga širdim sušelpi tas sielas, tuo pat pasotini jų skausmingąjį troškimą Dievą regėti. Kai iš savųjų nuopelnų užmoki jų skolas, tuo pat apnuogini save patį, o apvelki jas nemirtinga garbe ir išleidi iš kietesnės už mirtį verguvės ir, kaip keleives, nuvedi į

tėviškę. Ateis diena, kada amžinasis Teisėjas paklaus kiekvieną apie jo darbus: „Alkanas buvau—ar papenėjai mane? Buvau ligonis, buvau kalėjime — ar apylankei?“ Laimingas žmogus, už kurį sielos, jo iš skaistyklos išvaduotos, atsakys: „Elgės, Viešpatie, elgės, kaip buvai liepęs! Lankė mus, skaistykloje kenčiančias! O juk ką gera mums padarė, Tau pačiam tai padarė!“

2. Pamąstyk, kokią gausią malonių versmę atveria tau ta saldžioji pamalda. Dievas yra pasakęs, kad, koku saiku seiksime, bus ir mums atseikėta, ir kad, kas sušelps brolių reikale, tas gaus gausų užmokesnį iš Dievo (Luk. 6). Bet, kad Devas ir nebūtų to žadėjęs, išprašytų tai tie kaliniai, kurie, kadangi juos gelbėjai, amžinai bus tau dėkingi; o tokie prieteliai kiek gero galės tau padaryti ir gyvenime, ir mirtį! Mūsų prieteliai ant žemės dažnai mus užmiršta ir meta reikale. Bet anie broliai, skaistykloj kenčiantieji, kada juos išvaduosi, neužmirš tavęs, nes danguje nedėkingų nėra. Nors tik truputį būtumei patrumpinęs jų kančias, tikrai niekados jie to neužmirš, nes gerai žino, ko tu dar nesupranti, kokią didelę malonę jiems suteikei. Gali tikėtis ir juos tave uoliai gelbėsiant.

Kas tik yra tikrai naudinga ar būtina išganymui, to visko prašys tau anos palaimintosios sielos. Nors tau jau grumstų amžinoji prapultis, ištikimieji tie prieteliai permaldaus tau Dievą. Kada Jonatas, kurs savo drąsa buvo išgelbėjęs visą Izraelio kariuomenę, pake-tinta nužudyti, už ką peržengė savo tėvo ir karaliaus įsaką, iš tūkstanties lūpų pakilo didis šauksmas jam apginti: „Argi mirs Jonatas, kurs padarė tokį didį išgelbėjimą Izraeliuje (I Kar. 14)?“ Dėl to Saulius do-vanojo gyvybę sūnui. Taip pat sielos, kurias iš skaistyklos išgelbėsi, užstos tave pas Dievą paskuojajame tavo reikale, šaukdamos: „Nejaugi turi žūti, Viešpatie, tas, kurs mus išgelbėjo iš didžiausio vargo?! Nejaugi nepasigailėsi to didžiojo mūsų geradario?! Juk pats esi pasakęs: „Palaiminti gailestingieji, nes jie laimės

gailestingumol“ Ne be reikalo užtat numirėlių atsiminimas laikomas ženklų paskyrimo į amžinąją garbę.

3. Kada mąstysi, ką ir už ką kenčia sielos skaistykloje, gal lengviau, negu pragarą atsiminęs, pribijosi Dievo teisingumo. Tiesa, Dievas smarkiai apreiškia pragare savo teisingumą; bet juk ten baudžia savo piktuosius neprietelius, kurie iki galo niekino Jo malonę; baudžia ten nusidėjėlius, kurie bus/ jau per amžius nusidėjėliai ir kurie, kuomet tik atvers lūpas, piktžodžiaus Dievui. O skaistykloj kenčia teisingosios, išrinktosios sielos, kurių ateinant dangus laukia. Pats Dievas be galo jas myli. Tačiau taip smarkiai jas baudžia! O už ką? Už mažas kalčias, už nuodėmes, jau atleistas, bet už kurias per gyvenimą nepakankamai atgailos padaryta! „Kas gi Taveš nebijos, tautų Karaliau (Jér. 10)!“

Taigi, jei tik palenksi valią į tą baimę, kurią turi sukelti tavy tos tiesos, saugosies nuodėmės; karštai imsies atgailos, atmindamas jokią atgailą, kurią tik užsidėtumei už savo nuodėmes, negalint susilyginti su skaistyklos kančiomis. Užtat paklausysi š. Augustino patarimo: „Tegul kiekvienas rūpinasi taip prie gyvos galvos atsigailėti už savo nuodėmes, kad nereikėtų kentėti už jas mirus“. Ir šauksies į Dievą to paties šventojo žodžiais: „Tame gyvenime apiplauk mane ir tokį mane padaryk, kad skaistyklos ugnis neturėtų už ką mane beplauti!

Ketvirtosios ir paskuojosios dalies galas.

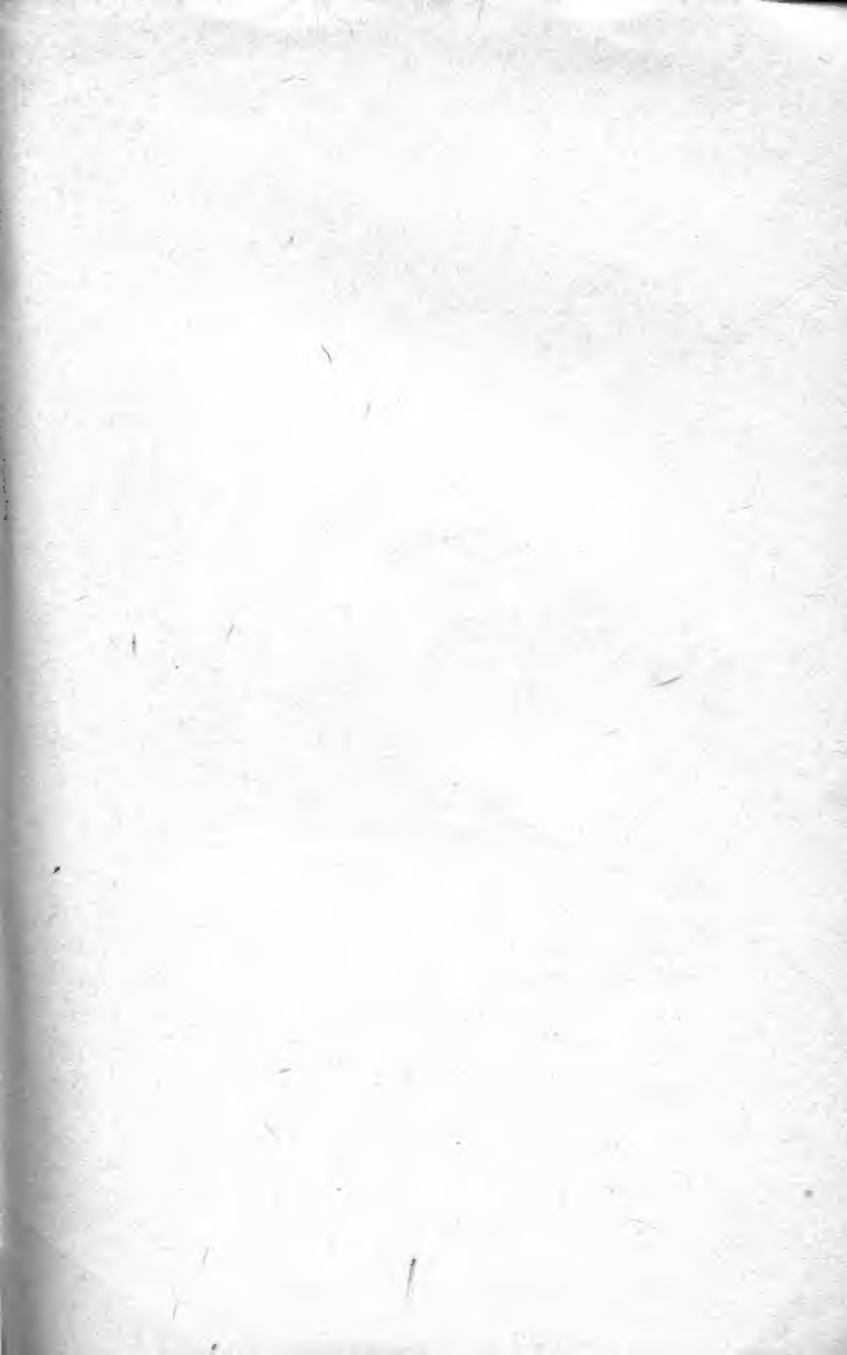
Turinys

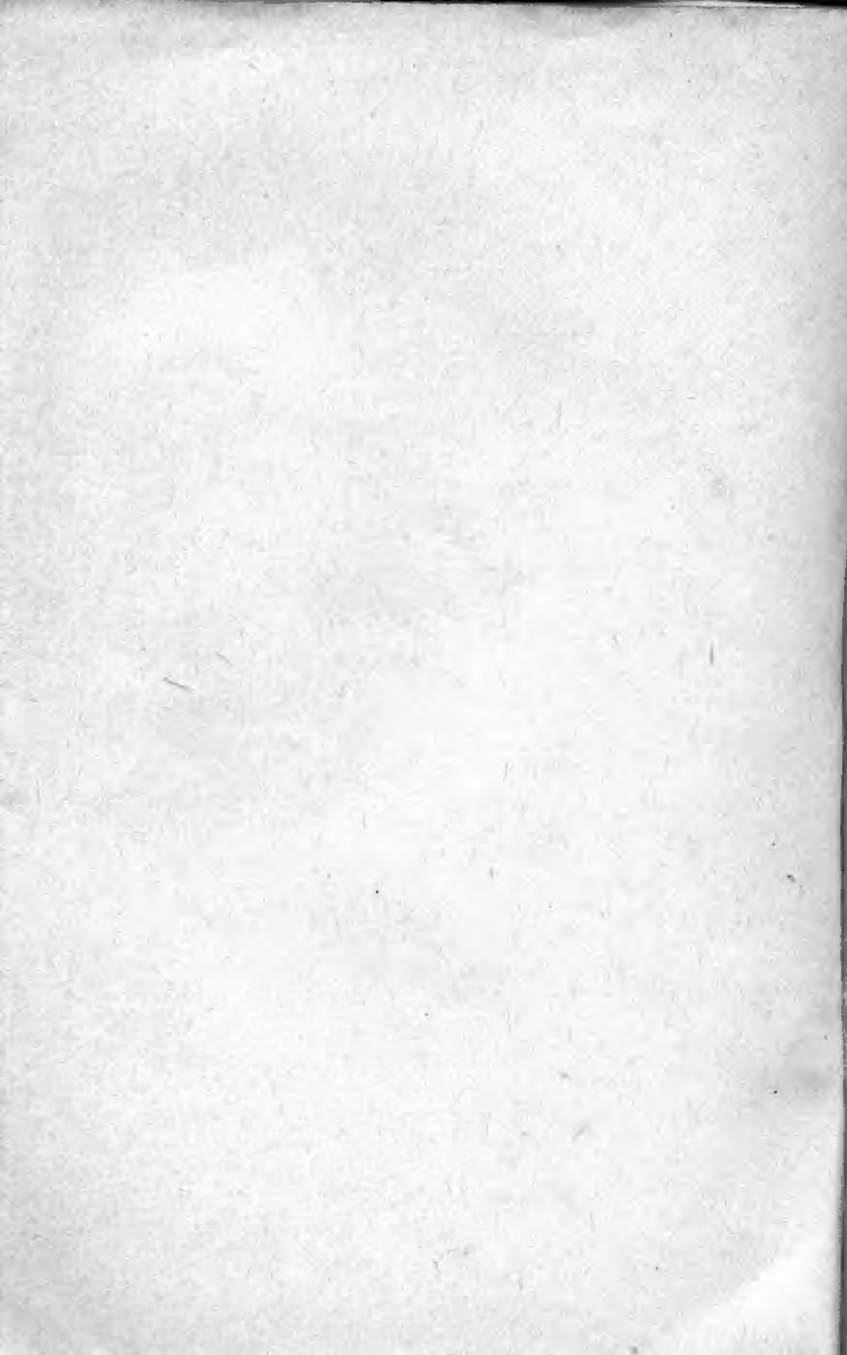
pusl.

XCVII Mąst.:	Lapkričio 30 diena. Apie š. Andriejų	5
XCVIII Mąst.:	Gruodžio 3 diena. Apie š. Pranciškų Ksaverą	8
XCIX Mąst.:	Gruodžio 8 diena. Apie švenč. P. Marijos Nekaltąjį Prasidėjimą	13
C Mąst.:	Apie tą patį. Kaip svarbu ir būtina, kad ypatingu maldingumu garbintumei Nek. Prasidėjimo paslaptį	17
CI Mąst.:	Gruodžio 21 diena. Apie š. Tomą	21
CII Mąst.:	Gruodžio 26 diena. Apie š. Steponą	25
CIII Mąst.:	Gruodžio 27 diena. Apie š. Joną Evan- gelistą	30
CIV Mąst.:	Sausio 25 diena. Apie š. Povilo atvirti- mą. Kontempliacija	34
CV Mąst.:	Sausio 29 diena. Apie š. Pranciškų Sa- lezietį	39
CVI Mąst.:	Vasario 24 diena. Apie š. Motiejų. Kon- templiacija	46
CVII Mąst.:	Kovo 19 diena. Apie ypatingą š. Juoza- po yertybę ir garbę	50
CVIII Mąst.:	Ta pati diena. Apie tris š. Juozapo do- rybes, kurias krikščionys ypač privalo įsigyti	54
CIX Mąst.:	Kovo 25 diena. Švenč. Pano Marijos Apreiškimo šventė	59
CX Mąst.:	Ta pati šventė. Apie Angelo Pasveiki- nimą	64
CXI Mąst.:	Gegužės 3 diena. Mąstymas apie Kry- žiaus paslaptį padeda sielai darytis kas- kart šventesnei	67

CXII Mąst.:	Birželio 16 diena. Apie š. Joną Pranciškų Regis.	71
CXIII Mąst.:	Birželio 24 diena. Šv. Jono Krikštytojo gimimas	75
CXIV Mąst.:	Birželio 29 diena. Apie š. Petro atvirtimą	80
CXV Mąst.:	Liepos 2 diena. Apie Švenč. Panos Marijos apsilankymą	81
CXVI Mąst.:	Liepos 19 diena. Apie š. Vincentą iš Paulės	84
CXVII Mąst.:	Liepos 31 diena. Apie šv. Ignotą iš Lojolsės	89
CXVIII Mąst.:	Rugpjūčio 6 diena. Apie Jėzaus persimainymą. Kontempliacija	94
CXIX Mąst.:	Rugpjūčio 15 diena. Apie Marijos į dangų ėmimą	97
CXX Mąst.:	Rugpjūčio 20 diena. Apie š. Bernardą	101
CXXI Mąst.:	Rugpjūčio 28 diena. Apie šv. Augustiną	106
CXXII Mąst.:	Rugsėjo 8 diena. Švenč. Panos Marijos gimimo šventė	111
CXXIII Mąst.:	Rugsėjo 14 diena. Š. Kryžiaus išaukstinimas	117
CXXIV Mąst.:	Rugsėjo 29 diena. Apie š. Mykolą	120
CXXV Mąst.:	Spalių 2 diena. Apie š. angelus sargus	125
CXXVI Mąst.:	Apie tai pat toliau. — Kuo turime atsilyginti angelams sargams	130
CXXVII Mąst.:	Lapkričio 1 diena. Visų Šventųjų šventė	133
CXXVIII Mąst.:	Lapkričio 2 diena. Vėlinės. Meldimas už skaistyklos sielas	137
CXXIX Mąst.:	Apie meldimasi už mirusiųjų sielas. Toliau	143

Kaina Lt. 1,70

182